

POLITIET

POLITIDIREKTORATETS 2. TERTIALRAPPORT

2021

POLITIET

1	Sammendrag.....	3
2	Måloppnåelse og resultater	4
2.1	Hovedmål 1: Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas	4
2.2	Hovedmål 2: Redusere kriminalitet gjennom effektiv forebygging	5
2.3	Hovedmål 3: Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet	6
2.4	Hovedmål 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold	9
2.5	Hovedmål 5: Tilgjengelige tjenester med god service.....	11
2.6	Øvrig rapportering ikke knyttet til hovedmål.....	13
3	Økonomi og ressursbruk	14
3.1	Overordnet omtale av økonomien	14
3.2	Effektivisering og oppfølging av ABE-reformen.....	15
4	Styring og kontroll i virksomheten	18
4.1	Overordnet risikovurdering	18
4.2	Riksrevisjonsmerknader	25
5	Vedlegg	28

1 Sammendrag

Politiet har levert godt i andre tertial 2021, men vi ser likevel enkelte områder hvor styringsparameterne viser en tilbakegang i T2. Samtidig er det noe økt bekymring for den fremtidige måloppnåelsen, gitt gjenåpningen av samfunnet og hvordan det påvirker tjenesteleveransene til politiet. Særlig restansebunken til sivil rettspleie kan bli utfordrende hvis saksinngangen etter hvert øker.

I T2 er det fortsatt gode resultater for politiets operative tilstedeværelse. Responstiden er innenfor de nasjonale kravene for alle tettsteds kategorier (80 prosentil), og vi ser igjen en liten økning i svarandel innenfor tidskravet på nødnummer 112.

For straffesaksområdet har etaten nøytral utvikling i resultater i T2/21. Restansene har økt noe gjennom sommeren og er nå over målkravet (restansenivået pr. T2/20). Dette er i tråd med rapportering fra 1. tertial hvor vi meldte at en økning i arbeidskrevende saker og gjenåpning av samfunnet ville kunne påvirke restansmengden. Saksbehandlingstiden for voldtektssaker er ytterligere redusert i T2/21 og er nå tett på kravet om 130 dager. De underliggende tallene viser likevel at det er fare for tilbakegang i tiden som kommer. Det har bl.a. vært færre voldtektssaker under pandemien, men vi ser nå at antall anmeldelser er i stigende trend.

Politiet har bemannet opp i tråd med tildelingen for økt påtale. I T2/21 er det 43 flere påtalejurister i politiet enn det var pr juli 2021 (nullpunkt). Det vil si at det er ansatt både 30 påtalejurister i henhold til tildelingen i RNB 2020 og 12 metodejurister som forutsatt i tildelingsbrevet 2021.

Risikoen for manglende måloppnåelse for mål 5 Tilgjengelige tjenester med god service, er justert opp. Dette skyldes situasjonen i den sivile rettspleien, hvor særlig gjeldsordninger har en økt risiko for negativ utvikling fremover. Tiltak iverksettes, men med forventet økt saksinngang fremover, må det forventes at det vil være krevende å oppnå gode resultater for gjeldsordning på kort sikt.

Pr. T2 viser prognosen for året et samlet mindreforbruk i størrelsesorden 2,6 pst. av tildelt ramme på kap. 440, post 01. Forventet mindreforbruk er i stor grad bundet opp i fremtidige forpliktelser og øremerkinger, herunder bl.a. investeringer og EBA-kostnader. Pr. T2 viser prognosen for året et vesentlig mindreforbruk på politiets investeringsposter, tilsvarende om lag 70 pst. under kap. 440, post 45 og om lag 35 pst. under post 48. En av hovedårsakene til mindreforbruket er forsinkelser og derav lavere ressurspåslag for prosjekter i den strategiske utviklingsporteføljen.

2 Måloppnåelse og resultater

I dette kapittel gis en kort status på måloppnåelse og resultater per T2. For styringsparameterne gis status per tertial med et statuslys (grønn, gul, rødt) vurdert opp mot resultatkravet.

2.1 Hovedmål 1: Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas

Styringsparametere i tildelingsbrevet	T2/21	T1/21	ÅR/20
S2 Responstid: Resultatkrav 80 prosentil			
1) Tettsteder med over 20 000 innbygger: 11 min	11 min	11 min	11 min
2) Tettsted med mellom 2 000 og 19 999 innbyggere: 19 min	19 min	19 min	19 min
3) Tettsted med under 2 000 innbygger: 30 min	29 min	29 min	30 min
S3 Aksestid på nødnummer 112: 95 prosent av alle anropene til nødnummer 112 skal være besvart innen 20 sek.	98,3 %	98,2 %	98,1 %

Responstid

Politiet innfridde de nasjonale kravene til responstid for 80 prosent av hasteoppdragene i alle de tre tettstedskategoriene i 2. tertial 2021. Resultatene er tilnærmet like resultatene i 1. tertial 2021.

Politidistriktene har egne differensierte krav til responstid. Det er varierende hvorvidt politidistriktene innfridde kravene til responstid i 2. tertial 2021. Tre politidistrikt innfridde kravene for 80 prosentil i alle tre tettstedskategoriene. Flere distrikt er tett på kravet, og det er få avvik der resultatet er mer enn 2 minutt over kravet. Politidistriktene jobber kontinuerlig med tiltak rettet mot forbedring av responstid.

Når det gjelder 50 prosent av hasteoppdragene har ikke politiet helt klart målsettingen men er i underkant av ett minutt fra å innfri mål i alle tre tettstedskategoriene på nasjonalt nivå.

Vi forventer at politiet fortsatt vil innfri krav til responstid på nasjonalt nivå også ved årsslutt 2021.

Samvirketrening ved politiets nasjonale beredskapssenter

Etablering av samvirketrening på politiets nasjonale beredskapssenter går etter oppsatt plan. Distrikter som skal trene høsten 2021 er varslet og samvirketrening starter september 2021.

Nasjonale øvelser

Når det gjelder nasjonale øvelser ble øvelse Gemini gjennomført iht plan. Det har ikke vært annen øvingsaktivitet i T2. Øvrig øvelsesplanlegging er i rute.

Prioriterte oppdrag

Oppdrag i tildelingsbrevet	Status T2	
01 Framtidig løsning for nød- og beredskapskommunikasjon	Det er betydelige forsinkelser i fremdrift da planlagt forprosjekt foreløpig ikke er besluttet igangsatt. Et tilleggsoppdrag til DSB knyttet til KS1 har forsinket beslutningsprosessen og en regjeringsbeslutning om å starte forprosjektet for er ikke realistisk å forvente før sent i 2021. POD er forberedt på å delta når forprosjektet blir besluttet igangsatt.	
04 Mobilbasert befolkningsvarsling	POD er i løpende dialog med DSB om status og fremdrift. POD og DSB avventer nærmere oppdrag/presiseringsbrev fra JD vedr konkrete tiltak fremover. DSB har hovedansvaret for tiltak/fremdrift.	
05 Implementeringen av nye Schengen-relaterte ikt-systemer	Pågående prosjekter har tilstrekkelig framdrift til å nå kritiske EU-milepæler. Det er tilstrekkelig økonomiske rammer til å håndtere nåværende omfang og ambisjonsnivå. Av konkrete usikkerheter er de største: Bemanning er, og vil være, en betydelig utfordring for programmet fremover. Likeledes, bevegelser i rammebetingelser fra EU og manglende kontroll på avhengigheter utenfor programmet.	
Rapporteringskrav 1 Lokal tilstedeværelse - POD skal redegjøre for den styrkede lokale tilstedeværelsen på bakgrunn av regjeringens satsing i 2020 og 2021. Rapporteringen tar utgangspunkt i nullpunktsmåling (31.12.2018)	Per T2 har politiet 2,11 politiutdannede per 1 000 innbyggere. Tallet inkluderer også sommervikarer som fortsatt står i stilling pr 31.8.2021. For GDE ser vi at andelen politiansatte er noe høyere i T2/21 (59,4 %) enn den var ved nullpunktsmålingen 31.12.2018 (59,1 %). Selv om andelen er marginalt høyere, tilsvarer det om lag 670 flere politistillinger på GDE-nivået. Mellom 31.12.2020 og 31.08.2021 er økningen på 294 flere politistillinger.	

2.2 Hovedmål 2: Redusere kriminalitet gjennom effektiv forebygging

Ingen styringsparameter, oppdrag eller rapporteringskrav til T2 i tildelingsbrevet. Se risikovurdering for ytterligere informasjon om status og risiko.

Svar til inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger er gått i eget brev til departementet, og vedlegges T2-rapporten (vedlegg 6).

2.3 Hovedmål 3: Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet

Styringsparametere	T2/21	T1/21	ÅR/20
S6 Straffesaksrestanser			
Ikke-påtale-avgjorte saker 3 måneder (IPA 3), målkrav i 2021: 30 055	30 637	29 286	29 060
Ikke-påtale-avgjorte saker 12 måneder (IPA 12), målkrav i 2021: 6 299	6 318	5 517	5 380
S7 Saksbehandlingstid for alvorlig integritetskrenkende kriminalitet			
Andelen oppklarte saker som gjelder grov kroppskrenkelse, kroppsskade og grov kroppsskade og hvor saksbehandlingstiden ikke overstiger 90 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet skal være på samme nivå eller høyere enn 2. tertial 2020 (43 prosent)	49 %	45 %	45 %
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i voldtektssaker skal ikke overstige 130 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet.	138 dg.	165 dg.	197 dg.
S8 Oppklaringsprosent for alvorlig integritetskrenkende kriminalitet			
Oppklaringsprosenten i saker som gjelder grov kroppskrenkelse, kroppsskade og grov kroppsskade skal øke fra nivået i 2. kvartal 2020 (49 prosent)	51 %	55 %	50 %
Oppklaringsprosenten i voldtektssaker skal øke fra nivået i 2. tertial 2020 (33 prosent)	33 %	32 %	32 %
S9 Saksbehandlingstid for ungdomskriminalitet			
Andelen saker mot personer som var under 18 år på handlingstiden, hvor spørsmålet om tiltale avgjøres innen seks uker etter at vedkommende er å anse som mistenkt i saken, skal være på samme nivå eller høyere enn 2. tertial 2020 (67 prosent). ¹	71 %	NA ²	68 % ³
S10 Oppklaringsprosent for ungdomskriminalitet			
Oppklaringsprosenten i saker mot personer som var under 18 år på handlingstiden skal opprettholdes eller øke på nivået fra 2. tertial 2020 (81 prosent).	81 %	81 %	81 %

Straffesaksrestanser

Pandemien har i T2 fortsatt påvirket straffesaksfeltet. Det registreres fortsatt færre anmeldelser enn før pandemien inntraff. Det er vanskelig å identifisere generelle, nasjonale trekk i utviklingen av den registrerte kriminaliteten som følge av gjenåpningen av samfunnet. Imidlertid har samtlige politidistrikter registrert flere seksuallovbrudd pr. andre tertial enn samme periode i fjor.

Riksadvokatens pandemidirektiv, som foreskriver andre - og prosessmessig enklere - avgjørelsesformer enn i normalsituasjonen, er forlenget til 1. desember.

¹ Tidligere har fristen tatt utgangspunkt i andelen oppklarte forhold avgjort innen frist, som pr. andre tertial 2020 var 71 %. Det korrekte er at fristen gjelder alle forhold avgjort innen fristen. Pr. andre tertial 2020 var denne 67 %, i henhold til PSV Monitor (data hentet ut 16. september 2021).

² POD har ikke tilgjengelige data til rapporteringstidspunktet for første tertial 2021.

³ Korrigert i tråd med at det skal måles med utgangspunkt i alle avgjorte forhold, og ikke som tidligere andelen oppklarte forhold. Data hentet ut fra PSV Monitor 16. september 2021.

I T2 har antall restanser (IPA3 og IPA12) på nasjonalt nivå steget ut over målkravene (restansenivået pr. T2 2020). Vi rapporterte etter første tertial en forventet restanseøkning som følge av gjenåpningen av samfunnet og økning i antallet arbeidskrevende saker. En fortsatt forsiktig vekst i restansene, utelukkes ikke i takt med at antallet anmeldelser vil stige til et før-pandeminivå. Frem til pandemien inntraff i 2020 var det registrert flere anmeldelser på samme tid i 2019.

Ved rapportering T1 ble det antatt at påtalekapasiteten vil kunne svekkes som følge av flere aktorater overført fra statsadvokatene til politiet (såkalte politiaktorat) og nye HMS-retningslinjer for aktorer. Pr. i dag har politidistriktene for lite erfaringsgrunnlag til å kunne påvise at dette har hatt merkbar negativ effekt. Enkelte distrikter har imidlertid foretatt estimerer som tilsier at dette vil få ressursmessige konsekvenser. POD vil derfor følge opp tematikken fremover. Det er videre nå formidlet til politidistriktene at de omtalte HMS-retningslinjene ikke innebærer annet at det i tråd med godt HMS-arbeid må gjøres en risikovurdering ved lengre aktorater.

Politidistriktene har oppmerksomhet på strategiske ledelse og styring av straffesaksfeltet. Blant annet arbeider politidistriktene sammen med stedlig statsadvokatembete med å utarbeide lokale mål, og hva målsetningen om en sunn totalportefølje, hvor prioriterte saker etter riksadvokatens mål- og prioriteringsrundskriv gis tilstrekkelig prioritert, innebærer. Etter PODs vurdering foretar politidistriktene i stor grad en riktig prioritering.

Voldtektssaker

Saksbehandlingstiden i voldtektssaker med frist har i T2 falt ytterligere. Den er nå tett på kravet som er satt. Reduksjonen i saksbehandlingstiden må ses i sammenheng med reduksjonen i antall saker under pandemien. Antall saker synes nå å stige sammenliknet med andre tertial i 2020. I tillegg er det økning i andre arbeidskrevende sakstyper som håndteres av de samme kompetansemiljøene, slik som mishandling i nære relasjoner og seksuallovbrudd generelt. Saksbehandlingstiden kan derfor antas å øke fremover. Ressursuttaket må balanseres for å sikre en akseptabel saksbehandlingstid også i andre saker.

Det er satt krav om at oppklaringsprosenten i voldtektssaker skal økes. Vi vil bemerke at oppklaringsprosenten ikke nødvendigvis alene er en indikator på kvaliteten i etterforskningen. Det samme gjelder hvor lang tid det brukes på etterforskningen (saksbehandlingstid). Det sentrale med hovedmål 3 må være effektivitet og kvalitet. Pr. andre tertial var oppklaringsprosenten på samme nivå som for ett år siden. I 2020 gjennomførte Den høyere påtalemyndighet en kvalitetsundersøkelse knyttet til voldtektssaker. Den fant at "det gjennomføres mye godt etterforskningsarbeid i voldtektssakene", og at det i "sporskriftingsfasen er det en markant bedring (...) sammenliknet med 2016 og 2018-undersøkelsen". Rundt 2016 var oppklaringsprosenten høyere enn pr. andre tertial, mens den de siste 10 årene har vært i gjennomsnitt 35 %.

Det for øvrig riktigst at riksadvokaten som uttaler ytterligere om hva som er årsak til avviket og hvilke tiltak som eventuelt skal iverksettes.

Ungdomssaker og voldssaker med særskilt frist

Politidistriktene er forholdsvis stabile hva gjelder ungdomssaker og voldssaker med særskilt frist. Målkravene er nådd.

Enkelte politidistrikter viser til at ungdomskriminaliteten har endret karakter de senere årene. Ungdommer anmeldes i alvorligere saker enn tidligere. I tillegg er det oftere flere gjerningspersoner involvert. I slike tilfeller vil det av etterforskningsmessige hensyn være vanskelig å behandle sakene innen fastsatt frist. Det forventes midlertid stabile resultater i nær fremtid.

Selv om enkelte voldssaker er gitt en særskilt frist, vil disse i mange tilfeller være lavere prioritert enn alvorligere volds- og seksuallovbrudd. Ved en økning i alvorligere saker, vil dette kunne ramme måloppnåelsen. Frem til nyttår forventer vi imidlertid ikke vesentlig endring her.

Økt påtalekraft

I supplerende tildelingsbrev nr. 10 av 1. juli 2020 ble politiet bevilget 39 millioner kroner, tilsvarende 30 årsverk innen påtalemyndigheten i politiet. Formålet med tildelingen var å hindre vekst innen ikke-påtaleavgjorte restanser i påtalemyndigheten og håndtere restanser innen iretteføring. En økt påtalekraft vil dessuten gi rom for påtalejuristene til bedre å ivareta sin rolle som etterforskningsleder, slik flere distrikter påpeker er en utfordring i dag.

Per T2 har politiet 43 flere årsverk i påtalemyndigheten enn ved tidspunkt for nullpunktsmåling i juli 2020. Distriktene har bemannet opp i tråd med tildelingen av 30 påtalejurister i RNB 2020 og 12 metodejurister tildelt i 2021.

Prioriterte oppdrag

Oppdrag i tildelingsbrevet	Status T2
O8 Utvikling av et nasjonalt kompetansemiljø innen hatkriminalitet som skal være til støtte for alle politidistrikt.	Oslo politidistrikt har igangsatt arbeidet med utvikling av det nasjonale kompetansemiljøet. Det er foretatt ansettelser og enheten består i dag av åtte polititjenestepersoner, hvorav seks etterforskere, og to påtalejurister. Det foreligger mandat og fremdriftsplan som gir en grundig beskrivelse av hvordan arbeidet vil innrettes. I en første fase vil det være fokus på å utvikle egen kunnskap og kompetanse og systematisk involvere ulike deler av politiet – forebygging, etterretning, dialog og tillitsskapende arbeid, etterforskning og påtalebehandling. Det fremgår også av mandatet hvordan kompetansemiljøet vil involvere eksterne miljøer og ha dialog med ulike minoritetsmiljøer, organisasjoner og ivareta det samiske perspektivet. Arbeidet skjer i tett dialog med PHS, PST og Kripas. Distriktet har dialog med POD om aktiviteter og fremdrift. I august holdt politimesteren innlegg for politiets nasjonale ledergruppe hvor det ble informert om etableringen og hva det vil bety for politidistriktene fremover. Det vil, etter planen, gjennomføres en første samling med bred deltagelse fra ulike deler av politiet senere i høst. Videre vil det legges et løp for opplæring med "kompetansepakker".

2.4 Hovedmål 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold

Styringsparameter	T2/21	T1/21	ÅR/20
S11: Saksbehandlingstid for oppholdssaker fra søknad fremmes til vedtak i Utlendingsdirektoratet Saksbehandlingstid fra søknad er registrert i DUF til vedtak er fattet i politidistrikt eller saken oversendes til UDI skal reduseres sammenliknet med 2020. Færre restanser i 2021 enn ved utgangen av 2020 (10 178)	11 574	9 370	10 178
S12: Saksbehandlingstid fra asylsøknaden fremmes hos politiet til søknaden er behandlet i Utlendingsdirektoratet 70 prosent av nye asylsøknader skal være oversendt ferdig registrert fra politiet til UDI innen ni dager.	88,5 %	86,4%	NA

Saksbehandlingstid for oppholdssaker fra søknad fremmes til vedtak i Utlendingsdirektoratet

Politiet har oppnådd målet på saksbehandlingstid. Alle politidistrikter har redusert saksbehandlingstiden på oppholdssaker sammenliknet med 2020. Politiet har imidlertid flere restanser ved utgangen av T2, enn ved utgangen av 2020. Årsaken til økte restanser i T2 er sommerferieavvikling og at politidistriktene har prioritert å redusere ventetiden på booking. Dette har gått på bekostning av saksbehandlingskapasiteten i politidistriktene. Økningen i restanser skyldes også at flere saker blir liggende i politidistriktet i påvente av opplastning av nødvendige dokumenter fra søker. Politidistriktene som har økte restanser vil iverksette tiltak for å bedre måloppnåelsen til T3.

Saksbehandlingstid fra asylsøknaden fremmes hos politiet til søknaden er behandlet i Utlendingsdirektoratet

I T2 er over 88 prosent av alle sakene oversendt til UDI innen fristen på ni dager. Den høye måloppnåelsen fra første tertial ble opprettholdt.

Restanser i statsborgerskapssakene

Politidistriktene har med bakgrunn i øremerkede midler, og en iherdig innsats med kvelds- og helgearbeid håndtert 17 549 statsborgerskapssaker i andre tertial 2021. Politidistriktene behandlet til sammenlikning i 4 171 statsborgerskapssaker i T2 2020. Politiet har så langt i år behandlet 33 578 statsborgerskapssaker i 2021. Til sammenlikning i 2020 hadde politiet behandlet 9 854 saker etter T2.

Selv om politidistriktene har håndtert langt flere statsborgerskapssaker enn forventet i 2021, er det totalt 24 800 søknader på nett ved utgangen av T2, hvor søker ikke har møtt hos politiet. Antall statsborgerskapssaker registrert på nett i 2021 er høyere enn prognosene forventet i BGU. BGU-prognosen i juni ble oppjustert til totalt 42 380 statsborgerskapssaker. Ved utgangen av august var det totalt 33 430 statsborgerskapssaker registrert på nett. Dersom det blir registrert tilsvarende antall per måned de fire neste månedene, som per måned så langt i år, vil det totalt bli registrert over 50 000 statsborgerskapssaker på nett med oppmøte hos politiet i 2021. Til sammenlikning ble det registrert totalt 52 980 statsborgerskapssaker i 2020.

Ventetiden for utlendingssaker hos førstelinjen i politiet

Smittevernstiltak, økt saksinngang grunnet avvikling av prinsippet om ett statsborgerskap i 2020 og 2021, samt en helt ny saksportefølge som følge av brexit-regelverket i 2021, har økt presset på politiets kapasitet på timeavtaler i skranken. Politidistriktene melder at dette har medført en lengre ventetid på timeavtale enn normalt.

Politiet iverksatte våren 2020 tiltak for å redusere ventetiden på timeavtale etter stengte publikumsmottak som følge av Covid-19. Et av tiltakene var at POD ba UDI om midlertidige retningslinjer som unntok søker for personlig oppmøte ved innlevering av søknad. De midlertidige retningslinjene ble avsluttet 16. april 2021 i de fleste sakstyper, som følge av innføringen av utvidet bruk av biometri for alle som søker om visum eller oppholdstillatelse eller tredjelandsregelverket. Politidirektoratet har også oppfordret politidistriktene til å tenke alternativt for å få gjennomført intervjuer, og flere politidistrikter har gjennom 2020 satt opp pleksiglass og brukt munnbind for å gjennomføre intervjuer. Munnbind har også blitt brukt ved gjennomføring av DNA-tester.

Som et tiltak for å gjennomføre flere intervjuer, har POD fra T2 2021 åpnet for at politidistriktene kan benytte Teams til å utføre intervjuer i utlendingsforvaltningen. Teams kan benyttes i politiets lokaler for å

sikre at krav til avstand kan opprettholdes, eller til fjernintervju (der personen ikke er i politiets lokaler). I tillegg er utlendingsforvaltningen første fagområde i politiet som har tatt i bruk automatiserte prosesser nasjonalt. Frigjort tid skal det enkelte politidistrikt benytte til en kvalitativt bedre person- og dokumentkontroll, samt å oppfylle Politidirektoratets føringer gitt i resultatavtalen, herunder redusere saksbehandlingstid og antall restanser.

Innføringen av utvidet bruk av biometri i utlendingsforvaltningen er en ny faktor som på sikt vil medvirke positivt til å redusere ventetid på timeavtale og saksbehandlingstid hos politiet, da antall oppmøter i hver sak reduseres fra to til ett. På kort sikt er det imidlertid en stor risiko for at ventetiden på timeavtale og saksbehandlingstiden øker, da politiet i en overgangsperiode må håndtere gammel og ny arbeidsflyt. Overgangsperioden er beregnet til å vare i to år.

Søknader etter Brexit-regelverket

Politidistriktene har implementert ny arbeidsflyt og sakstyper i utlendingsforvaltningen for britiske borgere og deres familiemedlemmer som følge av Brexit. Politidistriktene prioriterer i 2021 timeavtaler til porteføljen. Politiet har behandlet 8 746 saker totalt i 2021.

2.5 Hovedmål 5: Tilgjengelige tjenester med god service

Styringsparameter	T2
S13: Effektivitet og kvalitet i forvaltningstjenestene og i sivil rettspleie Forvaltningssaker og saker innen sivil rettspleie skal avgjøres uten ugrunnet opphold. POD skal rapportere på utviklingen i alle sakstypene og publisere relevant resultatinformasjon på politiet.no.	

Forvaltningstjenesten

Politiet arbeider for å avgjøre saker uten ugrunnet opphold. Etterfølgende punkter gir status på effektivitet og kvaliteten i enkelte av våre forvaltningstjenester:

- Pass/ID: Det er innført timebestilling ved samtlige kontorer. Politidistriktene er pålagt å legge ut timer minimum 90 dager fremover i tid. I tillegg til å legge ut timer fremover i tid, legges det fortløpende ut nye timer basert på kapasitet ved det enkelte kontor. Pass- og ID-kontorene har også innført utvidede åpningstider for å bedre tilbudet til borgerne. Søknader avgjøres fortløpende og sendes til produksjon hos leverandøren. Leverandøren sender dokumentet til søkerens folkeregistrerte adresse, med mindre det er avtalt utlevering på pass- og ID-kontoret. Søknader som må til manuell behandling i vedtakslinjen har noe lengre saksbehandlingstid. Dersom søknaden ikke kan avgjøres innen en måned, sendes foreløpig svar til søkeren. Dette ligger det informasjon om på politiet.no.

POLITIET

- **Politiattest:** Saksbehandlingstiden i politiattestsaker har vært jevnt lav også i T2. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid ligger på under to uker, og prioriterte saker blir avgjort i løpet av mindre enn en uke. Publikum får informasjon om dette på politiet.no, og kan også sjekke status på saken sin fortløpende.
- **Våpen:** Politidistriktene oppdaterer jevnlig sine saksbehandlingstider i våpensaker på politiet.no. Saksbehandlingstiden varierer fortsatt mye fra distrikt til distrikt, og er jevnt over for lang. Forventet effekt av digitaliseringsarbeidet som pågår er blant annet redusert saksbehandlingstid, særlig der vilkårene er oppfylt og det ikke er behov for manuell saksbehandling.

For de øvrige forvaltningssakene har Politidirektoratet foreløpig ikke oppdaterte saksbehandlingstider, og på politiet.no ligger det kun generell informasjon om saksbehandling og frister om disse sakene.

Med unntak av utlendingssaker, behandles klager over forvaltningsvedtak av POD. Saksbehandlingstiden varierer noe fra sakstype til sakstype, men ligger for tiden på opptil 10 måneder.

Sivil rettspleie

For sivil rettspleie har restansene økt fra 26% ved T1 til 32% ved T2, men er fremdeles vesentlig lavere enn ved årsskiftet (37%) og T2/20 (52 %).

For utlegg er saksbehandlingstiden ytterligere redusert i T2 (66 dager mot 70 dager i T1 og 99 for T2/20). De øremerkede midlene som er gitt til sivil rettspleie har fortsatt effekt og vil følges opp med felles utleggsdugnad for landet i 3. tertial, etter samme mal som på høsten 2020. I mellom T2/20 og T2/21 har er utleggsporteføljen redusert med hele 56 638 saker, fra hhv 73 097 til 16 459.

For forlik er saksbehandlingstiden noenlunde stabil, og for de distriktene som har fått øremerkede midler til nye forliksrådsavdelinger og sekretærer, vil de følges opp mht. utvikling fremover. Det bemerkes også at forliksrådene over lengre perioder, i tillegg til rettsferien, ikke har kunnet holde rettsmøter pga. avstandskravene samt at svært mange av rådsmedlemmene har vært i risikogruppen.

På gjeldsområdet har det vært en økning på 12% for nye gjeldssaker. I tillegg kommer et høyt antall endringssaker⁴ som også krever vel så mye saksbehandlingskapasitet. Her er økningen på 11% på landsbasis. Disse sakene blir man ikke målt på, men må like fullt tas innenfor en viss periode for at ikke

⁴ Begjæring om endring av pågående gjeldsordningsavtale, kommer fra kreditor eller skyldner selv når det skjer vesentlige endringer i skyldners økonomi.

gjeldsordningen skal kunne kreves opphevet. POD har fått i oppdrag å sørge for at tiden tas ned jevnt over det ganske land, pr T2 er den økt til 178 dager (149 dager i T1/21 og 179 dager i T2/20).

2.6 Øvrig rapportering ikke knyttet til hovedmål

Andre oppdrag	Status T2	
Rapporteringskrav 2: Videre arbeid med overgang til statlig regnskapsstandard (SRS)	Prosjekt virksomhetsregnskap ble avsluttet i henhold til plan 30.06.21. Følgende ble ferdigstilt i T2: • Rutiner og instruksjer – siste fase • Gevinstrealiseringsplan • Forslag til ledelsesrapportering • Overlevering til drift	
Rapporteringskrav 3: Objektsikring	Prosjektet er i fase 2 og har påbegynt arbeid med sikring av politiets øvrige operasjonssentraler og utarbeider i samarbeid med det enkelte politidistrikt sikringsrisikoanalyser, som vil ligge til grunn for valg av sikringstiltak i det enkelte politidistrikt. Det rapporteres gult mht. fremdrift og risiko. Fremdrift i 2 av prosjektene ligger bak plan med 6 uker. Leveranse av kommunikasjonsløsninger for høygradert informasjon har lav fremdrift grunnet forhold internt i Forsvaret og manglende avklaringer fra PST. Risikobildet for prosjektets leveranser vurderes som noe forhøyet siden forrige rapportering. Kompenserende tiltak for fremdrift og risiko er identifisert og vil bli iverksatt. Det vurderes at alle fase 2-objekter vil sikres i henhold til forutsetninger, mål og rammen av øremerkede midler i perioden 2021-2023.	
O14: Videreutvikle JustisCERT sin rolle ift. forebygging, deteksjon og håndtering av alvorlige digitale hendelser i justissektoren	Kompetansemiljøene innenfor sikkerhet, herunder JustisCERT, samles i avdeling "Sikkerhet og beredskap" i Politiets IKT-tjenester (PIT). Som et ledd i denne omorganiseringsprosessen, vil PIT gjøre en vurdering av hvordan kompetanse fra hele avdelingen kan utnyttes til det beste for sikkerheten i justissektoren. Rekruttering og utvikling av rett kompetanse og kapasitet er utfordrende, og denne justeringen er blant annet et tiltak for å sikre nødvendig personell. PIT gjennomfører en behovskartlegging i sektor som vil danne grunnlag for videreutviklingen av JustisCERT. Fokuset vil fortsatt være å levere tjenester og kompetanse innenfor forebygging og håndtering av IKT-hendelser til sektoren i henhold til mandatet i tiltak 39 i "Nasjonal strategi for digital sikkerhet".	
O17: Bidra til gjennomføring av anbefalinger gitt av Europarådets antikorrupsjonsorgan GRECO	POD har utarbeidet en plan for felles oppfølging av anbefalinger fra Greco og Jensenutvalget, kalt "Forebyggende strategiske tiltak for å følge opp anbefalinger fra Greco og Jensenutvalget". Planen er vedlagt tertialrapporten (vedlegg 5).	

3 Økonomi og ressursbruk

3.1 Overordnet omtale av økonomien

Pr. T2 utgjør forbruket under kap. 440, post 01 62 pst. av tilgjengelig tildeling⁵. Utgifter til personell og lokaler utgjør samlet 87 % av etatens forbruk per T2, en noe reduksjon sammenlignet med T1 2020 (89 %). For investeringspostene utgjør forbruket pr. T2 hhv. 7 pst. under post 45 og 17 pst. under post 48.

Pr. T2 viser prognosen for året et samlet mindreforbruk i størrelsesorden 2,6 pst. av tildelt ramme på politiets netto driftsbudsjett (kap. 440, post 01, samt kap. 3440, post 02, 03 og 04). Det er et forventet mindreforbruk både hos særorganene (2,5 pst.), tjenesteleverandørene (1,7 pst.), POD (25,3 pst.) og samlet for distriktene (0,6 pst.). Koronapandemien har påvirket ressursbruk i 2021. Håndtering av pandemisituasjonen og grenseoppdraget har lagt press på ressursbruk i 2021. Samtidig har pandemien ført til at aktivitet og økonomiske forpliktelser er forskjøvet til senere budsjettår. Forventet mindreforbruk er i stor grad bundet opp i fremtidige forpliktelser og øremerkinger, herunder bl.a. investeringer og EBA-kostnader. Mindreforbruket må ses i sammenheng med størrelsen på etatens samlede driftsbudsjett. Det relativt store mindreforbruket i POD er bl.a. knyttet til forsinkelser for prosjekter i den strategiske utviklingsporteføljen og andre kostnadsforskyvninger som følge av pandemien.

Pr. T2 viser prognosen for året et vesentlig mindreforbruk på politiets investeringsposter, tilsvarende om lag 70 pst. under kap. 440, post 45 og om lag 35 pst. under post 48. En av hovedårsakene til mindreforbruket er forsinkelser og derav lavere ressurspåslag for prosjekter i den strategiske utviklingsporteføljen. Bakgrunnen for forsinkelser er bl.a. pandemisituasjonen og sentrale forsinkelser i EU knyttet til Entry Exit System (EES). Prosjektene i utviklingsporteføljen finansieres av bevilgninger både under kap. 440, post 01, post 45 og post 48. Videre er en av årsakene til forventet mindreforbruk i 2021 tildeling til datasenter som er knyttet til aktivitet hos annen bruker i justissektoren og som er planlagt rammeoverført fra 2022.

Det gjøres oppmerksom på at prognosen er beheftet med usikkerhet. Bl.a. vil den kunne påvirkes av endringer i pandemisituasjonen, jf. at samfunnet nå har gått over til en gjenåpningsfase som bl.a. vil påvirke aktivitet på grenseovergangene.

⁵ Netto driftsramme kap. 440, post 01, kap. 3440, post 02, 03 og 04.

3.2 Effektivisering og oppfølging av ABE-reformen

Rapporteringskrav 4	Status T2
Det skal redegjøres for planlagte og gjennomførte effektiviseringstiltak, herunder forventende og realiserte gevinster. Redegjørelsen skal fokusere på effekter og underbygges med nøkkeltall på aggregert nivå.	

Etaten står overfor betydelige eksterne krav til kostnadseffektivisering i forbindelse med ABE-reformen og Nærpolitireformen. Samtidig må politiet forvente strammere budsjetttrammer i tiden fremover, jf. omtale i Meld. St. 29 (2019-2020) Politimeldingen. Politiet har behov for å gjennomføre betydelige effektiviseringstiltak for å kunne møte utviklingen og skape et fremtidig handlingsrom.

Flerårig effektiviseringsplan ble utarbeidet i 2020, og denne planen har vært videreutviklet og oppdatert gjennom T2 2021. Oversikt over tiltakene er gitt i tabellen nedenfor:

Tabell 1: Effektiviseringstiltak

Nr	Tiltaksnavn	Status	Årlig gevinstpotensial	Gevinstrealiserings-tidspunkt	Gevinstrealiserings-sted
1	Tjenestepanlegging	Gjennomføring	50 mill. kroner	2021	Alle enheter
2	Konsulentomveksling PIT	Gjennomføring	48 mill. kroner	2021-2022	PIT og utviklingsportefølje
3	Digitalisering av namsmannen (DINA)	Gjennomføring	20 mill. kroner og 20 mill. kroner i tidsbesparelser	2021-2024	Politidistrikt
4	Dimensjonering av virksomhetsutviklingen	Gjennomføring	7,7 mill. kroner	2021	POD
5	Konsulentomveksling POD	Gjennomføring	5 mill. kroner	2021-2022	POD
6	Robotisering i utlendingsforvaltningen	Gjennomføring	12,5 mill. kroner i tidsbesparelser	2021	Politidistrikt
7	Effektivisering av bilforvaltningen	Gjennomføring	Kostnadsunngåelse 14,5 mnok for foreløpig analyserte distrikter	2021	Politidistrikt og særorgan
8	Effektivisering knyttet til WebSak	Gjennomføring	8 mill. kroner	2021-2022	Alle enheter
9	Ny trafikkavtale for fast- og mobiltelefoni	Gjennomføring	6,6 mill. kroner	2021-2022	Alle enheter
10	Effektivisering av renholds- og kantinetjenester	Planlegging	10 mill. kroner	Mulig start i 2021	Alle enheter

11	Gebyrfinansierte tjenester	Planlegging	?	Tidligst 2022	Politidistrikt og særorgan
12	Digital straffesak	Gjennomføring	20 mill. kroner og 65 mill. kroner i tidsbesparelser	Start 2021	Politidistrikt
13	Forvaltning av sluttbrukerutstyr	Mulig	?	2021	Alle enheter
14	Fremtidens HR	Planlegging	20 mill. kroner i tidsbesparelser	Mulig start i 2021	Alle enheter
15	Hovedlønnsprosessen	Planlegging	19 mill. kroner i tidsbesparelser	Mulig start i 2021	Politidistrikt og særorgan
16	Politiets arbeidsplasskonsept	Gjennomføring	?	Økende fra 2022	Alle enheter
17	Felles organisering av arkivtjenesten knyttet til WebSak	Mulig	?	?	Alle enheter

Tiltakene er angitt med ulik status, hvor status "Mulig" angir at det er tiltak som utredes nærmere i 2021 og status "Planlagt" er tiltak hvor det foreligger eksempelvis en konseptutredning, men som krever videre planlegging før eventuell iverksettelse.

Tiltakene under gjennomføring var beregnet å gi en budsjettgevinst på om lag 110 mill. kroner i 2021, men noe av denne gevinsten blir vanskelig å realisere i år. Tabellen nedenfor gir en oversikt over status og realiserede gevinster etter T2.

Tabell 2: Realiserte gevinster

Nr	Tiltaksnavn	Realiserte gevinster T1, T2	Kommentarer
1	Tjeneste-planlegging	23 mnok	Gevinstene er forsøkt justert for overtidsbruken rundt den ekstraordinære situasjonen med grenseoppdraget og Gjerdrumskredet
2	Konsulent-omveksling PIT	22 stillinger er rekruttert. Gevinstene vil gradvis realiseres ettersom omvekslingen fullføres.	Omvekslingen for 15 av stillingene er stoppet for å endre profilen på kompetansen som skal ansettes. Det utredes mulighet for en omfattende ytterligere omveksling
3	Digitalisering av namsmannen (DINA)	~13 mnok i portobesparelser	Det er per dags dato ikke nok erfaring og materiale til å kunne skille tidsbesparelsene i tiltaket fra andre tiltak for restansenedbygging
4	Dimensjonering av virksomhets-utviklingen	5,1 mnok	Stillingene er ikke besatt på nytt og gevinsterne realiseres som planlagt
5	Konsulent-omveksling POD	Gevinstene vil komme fra andre halvår	4/5 konsulentstillinger er vekslet om

6	Robotisering i utlendingsforvaltningen	Realiserte tidsbesparelser ikke beregnet	Det jobbes med detaljerte beregninger
7	Effektivisering av bilforvaltningen	Basert på antall nybilkjøp har avtalen ført til en kostnadsunnngåelse på 26 mnok i T1. Bilparken i gjennomgåtte distrikter har foreløpig blitt redusert med 34 kjøretøy	Det er bestilt 215 nye kjøretøy, med en snittbesparelse på 120 tnok per kjøretøy. Analysen er så langt gjennomført for seks distrikt, og der er det anbefalt en reduksjon på 107 kjøretøy, som tilsvarer et redusert etterslep på 105 mnok og 5,5 mnok mindre årlig i service og vedlikehold
8	Ny trafikkavtale for fast- og mobiltelefoni	Avtalene har trådt i kraft, men besparelsene er har så langt ikke latt seg beregne	Besparelsene må beregnes i ettertid
9	Digital straffesak	Realiserte tidsbesparelser ikke beregnet	Det jobbes med detaljerte beregninger

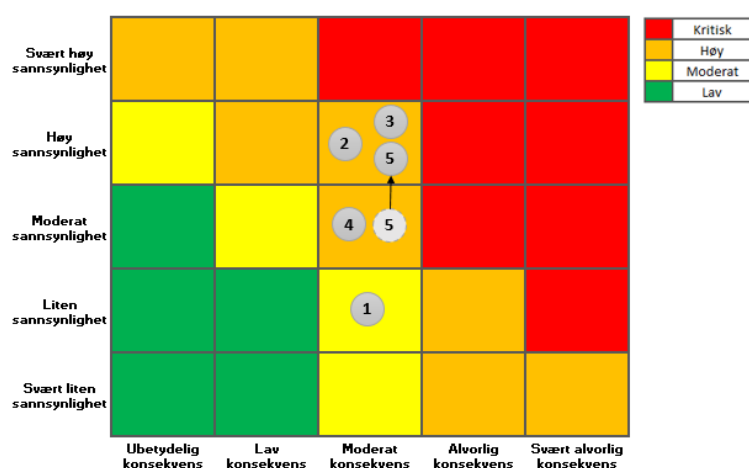
Det kreves fortsatt tett oppfølging i 2021 for å sikre at tidligere anslåtte gevinster blir realisert i så stor grad som mulig og i årene som kommer. Noen av tiltakene vil sannsynligvis ikke kunne realisere de beregnede budsjettgevinstene. Tiltaket "Tjenesteplanlegging" var forventet å redusere overtidskostnader med 50 mnok, men pga grenseoppdraget og Gjerdrumskredet har overtidskostnadene blitt høyere enn forutsatt. Utenom disse ekstraordinære forholdene, har de fleste politidistriktene redusert overtiden betraktelig. Ved å kontrollere for dette er de underliggende budsjettgevinstene fra tiltaket så langt i år beregnet til 23 mnok, men beregningen er usikker. Effektiviseringstiltakene, selv om budsjettgevinstene realiseres fullt ut, vil ikke kunne dekke de samlede kravene til effektivisering for etaten, som for 2021 som utgjør 165 mill. kroner.

Arbeidet med videreutvikling av effektiviseringsplanen fortsetter og nye tiltak vil komme inn i løpet av høsten 2021. Det krever imidlertid tid til å utrede effektiviseringstiltakene grundig, for å verifisere et mulig gevinstpotensial og lage en gevinstrealiseringsplan. Usikkerhet rundt rammene for effektivisering er fortsatt en vesentlig faktor for progresjonen i arbeidet og mulighet for fremtidig gevinstrealisering.

4 Styring og kontroll i virksomheten

4.1 Overordnet risikovurdering

Risikoområde	S	K	T2-21	T1-21	T3-20	T2-20
1 Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas	2	3	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
2 Redusert kriminalitet gjennom effektiv forebygging	4	3	Orange	Orange	Orange	Orange
3 Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet	4	3	Orange	Orange	Orange	Red
4 Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold	3	3	Orange	Orange	Orange	Orange
5 Tilgjengelige tjenester med god service	4	3	Orange	Orange	Orange	Red

Det arbeides kontinuerlig med risikovurderinger som følge av endringer knyttet til pandemien. Etter hvert som vi får mer kunnskap om hvordan gjenåpning påvirker smitteutviklingen i samfunnet, vil risikovurderingen oppdateres.

Risikoområde 1: Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas

T1 2020	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	Yellow
T2 2020	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	Yellow
T3 2020	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	Yellow
T1 2021	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	Yellow
T2 2021	Sannsynlighet: 2	Konsekvens: 3	Yellow

Politiets operative evne i dette stadiet av pandemien regnes fortsatt som god og har ikke påvirket risikoen på området i nevneverdig grad. Responstiden til politiet kan påvirkes dersom smitteverntiltak tilsier at det er færre patruljer tilgjengelige for distriktene. I pandemiperioden har denne risikofaktoren så langt ikke slått til, og responstiden er bedret fra 2020 til 2021, da politiet innfrir de nasjonale kravene til responstid i 2020.

Da det var økende bekymring i distriktene for redusert nivå på politiets innsatspersonell i kategoriene IP 3 og 4 sett i sammenheng med at det er gjennomført mindre trening i 2020, ble det besluttet å gjennomføre hele vedlikeholdsprogrammet for disse kategoriene i 2021. Godkjenningsprogrammet for våpen gjennomføres fullt ut, og de øvrige temaer gjennomføres med høy grad av fokus på smittereduserende tiltak. Distriktene gjør, lokale vurderinger og tilpasninger dersom smittesituasjonen tilsier det.

Grunnet Covid-19 ble politiets kontraterrorøvelse; øvelse Nordlys avlyst i sin helhet i 2020 og utsatt til 2021. Politiets deltagelse i øvrige planlagte sivil-militære samvirkeøvelser på nasjonalt nivå, ble gjennomført med redusert deltagelse og ambisjonsnivå. Den overordnede hensikten med øvelse Nordlys er å styrke og videreutvikle politiets evne til å gjennomføre kontraterroroperasjoner med bistand fra forsvaret og andre samvirkeaktører. Videre skal øvelsen inkludere alle nivå i nasjonal krisehåndtering og sikre økt krisehåndteringsevne, samt øke rolle- og ansvarsforståelse blant de involverte aktører. Økt krisehåndteringsevne og rolle- og ansvarsforståelse er også formålet med deltagelse i sivil-militære øvelser, i tillegg til å sikre politiets rolle i Totalforsvaret.

Manglende deltagelse på ovennevnte øvelser i 2020 anses å ha hatt liten betydning for politiets krisehåndteringsevne, blant annet fordi håndteringen av Covid-19 har gitt oss reell erfaring og kompetanse med krisehåndtering på alle nivå over lang tid. Videre har politiets rolle og ansvar i en krise og i Totalforsvaret blitt synliggjort gjennom håndteringen av pandemien og deltagelse i en rekke samvirkefora gjennom hele 2020. Planlagte øvelser i T1 og T2 ble gjennomført iht plan. Planlegging og gjennomføring av øvelse Nordlys 2021, og øvrige sivil-militære øvelser i T3 går i henhold til plan.

Avslutningsvis bemerkes det at en rekke øvelser som skulle ha blitt gjennomført i 2021 har blitt utsatt til 2022. Videre var det allerede planlagt for andre øvelser i 2022 som opprettholdes. Dette betyr at 2022 vil bli svært utfordrende for politiet. Flere av øvelsene er lagt til områder i Nordland fylke. Dette vil spesielt utfordre Nordland politidistrikt, men også påvirke Troms og Finnmark pd. Planleggingshorisonten for flere av øvelsene i 2022 vil begynne i 2021 og sammenholdt med planlegging og gjennomføring av øvelser for 2021 og håndteringen av Covid-19, vil dette kunne utfordre politiets kapasitet.

Fremtidig nød- og beredskapskommunikasjon (Neste generasjons nødnett)

Det er betydelige forsinkelser i henhold til opprinnelig plan for gjennomføring av forprosjektet. Et tilleggsoppdrag til DSB knyttet til KS1 har forsinket beslutningsprosessen og således oppstart av forprosjektet. En regjeringsbeslutning om å starte forprosjektet er ikke realistisk å forvente før sent i 2021. POD har deltatt i planleggingsmøter i regi av DSB i påvente av en beslutning, og er forberedt på å delta når forprosjektet blir besluttet igangsatt. POD har avsatt ressurser til arbeidet og er forberedt på gradvis økt aktivitetsnivå og etter hvert et betydelig ressursbehov i årene framover. Pod har besluttet oppstart av egne aktiviteter for å ivareta avhengigheter og gevinster knyttet til fremtidig nødnett.

Risikoområde 2: Redusere kriminalitet gjennom effektiv forebygging

T1 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T2 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T3 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T1 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	

Risiko er vurdert på bakgrunn av a) utviklingen i den registrerte kriminaliteten, b) selvrapporteringsdata om opplevd trygghet og utsatthet for kriminalitet i befolkningen samt c) en samlet vurdering av utviklingen av det forebyggende arbeidet på tvers av politiets fagområder.

Det vurderes å være progresjon innenfor dette risikoområdet. Det pågår et utviklingsarbeid for å løfte frem forebygging som politiets hovedstrategi, med egne oppdrag i resultatavtalene til samtlige politidistrikter og særorgan. Dette er et større utviklingsarbeid som vil kreve oppmerksomhet, tid og ressurser over tid. Det er fremdeles flere virksomhetsområder i politiet som i mindre grad har integrert forebygging som en del av fagområdets virksomhet. Det er videre fortsatt et stort potensial for å styrke politiets samhandling med andre aktører for å forebygge kriminalitet eller uønskede hendelser. Vurderingen av effekten av innsatsen er krevende med tanke på at dette fortsatt er et utviklingsarbeid. Det er i tillegg fortsatt usikkerhet knyttet til hvordan pandemisituasjonen påvirker mål på kriminalitet og befolkningens trygghet.

Pr. 2. tertial 2021 er antall anmeldelser redusert med 7,9 prosent sammenliknet med samme periode i 2020, og med 14,1 prosent sammenliknet med 2017. Situasjonen er fortsatt preget av pandemien og tiltak for å forebygge smitte. Dette antas å være en medvirkende årsak til nedgangen i den anmeldte kriminaliteten, særlig kriminalitet i det offentlige rom. Politiets innbyggerundersøkelse, levekårsundersøkelsene til Statistisk sentralbyrå (SSB) og Ungdata viser over tid en nedgang i rapportert utsatthet for kriminalitet i befolkningen. Samtidig kan tiltakene ha medført risiko for økt kriminalitet på andre arenaer.

Politidirektoratet ferdigstilte i desember 2020 strategien "I forkant av kriminaliteten – forebygging som politiets hovedstrategi 2021-2025". Denne følges opp gjennom eget oppdrag gitt i resultatavtalene til samtlige politidistrikter og særorgan. Politidirektoratet har, som et risikoreduserende tiltak, utarbeidet en gjennomføringsplan som gir en samlet oversikt over aktiviteter og tiltak som er under gjennomføring som en oppfølging av ambisjoner i strategien. Det er videre i samarbeid med Politihøgskolen utviklet en e-læring for å gjøre medarbeidere i politiet kjent med strategien og for å bidra til en mer enhetlig forståelse av og tilnærming til forebygging i politiet. Denne ble lansert på politiets læringsplattform Ransel i februar 2021. Det gjennomføres i høst obligatorisk årlig opplæring (OÅO) for etterforskere, politifaglige etterforskningsledere og påtaleansvarlige. Forebygging vil være en særskilt bestanddel i opplæringen.

POLITIET

Utviklingsarbeid for å styrke etterretning og kunnskapsbasert politiarbeid videreføres. *Politiets trusselvurdering 2021* ble offentliggjort i mars i år. Arbeidet med å forberede politiets trusselvurdering for 2022 skjer i henhold til plan. Styrkingen av politiets etterretningsproduksjon bidrar til å redusere risikoen knyttet til prioriteringer av innsatsområder og tiltak. *Kunnskapsbasert politiarbeid (KUBA)* er pilotert og innført som arbeidsmetode i norsk politi. Arbeidsmetoden skal bidra til at ledere får et godt kunnskapsgrunnlag før prioriteringer besluttes, samt etablere en rød tråd fra prioriteringer til operasjonalisering og utførelse av tiltak. Kunnskapsbasert politiarbeid er fra 2021 overført fra prosjektorganisering til ordinær linjestruktur. I 2021 vektlegges særlig involvering på tvers av fagområder i politiet, samt involvering og samordning med eksterne problemeiere og samarbeidsaktører.

Det er iverksatt særlige tiltak mot ungdoms- og gjengkriminalitet. Aktuelle tiltak omfatter bl.a. å styrke funksjoner som gjør politiet bedre i stand til å bekjempe kriminelle gjenger som rekrutterer ungdom til kriminell virksomhet. Samtlige politidistrikter skal ha jurist med kompetanse på skjulte tvangsmidler. I tillegg styrkes etterforskningskapasiteten på kriminalitetsområdet i Øst og Oslo politidistrikter.

Det pågår arbeid for å styrke bruk av omvendt voldsalarm (OVA). Dette innebærer både utskifting av lenker og oppgradering til en plattform som gir bedre stabilitet, driftssikkerhet og enklere brukergrensesnitt. Det er gjennomført flere opplæringstiltak sentralt og lokalt for å sikre god forståelse og bruk av ordningen.

Det er iverksatt et arbeid med en egen plan for mangfold, dialog og tillitsbygging i politiet. Planen skal ferdigstilles innen utgangen av 2021. Et relevant tiltak som allerede er besluttet er nasjonal gjennomføring av opplæringen "Rettfærdig politi" (planlegges gjennomført 2021/2022). Den nasjonale opplæringen skal bidra til kompetansheving innen kommunikasjon, konflikthåndtering og politiets dialog og møte med innbyggerne.

Risikoområde 3: Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet

T1 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 4	
T2 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T3 2020	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T1 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	

Etter en samlet vurdering endres ikke risikonivået.

Risikoen er vurdert ut fra en helhetsvurdering av flere sentrale parametre: Restanser, måloppnåelse på prioriterte områder og en totalvurdering av porteføljen både nå og den nærmeste fremtid. I tillegg er rapportene fra statsadvokatspeksjoner viktig som grunnlag for å vurdere kvalitetsnivået. Politidistriktene gir sine prognoser som utfyller vurderingen.

POLITIET

Ifølge kapasitetsvurderingen benyttes omtrent en tredjedel av straffesaksressursene på 3 % av straffesakene. Det innebærer en risiko for at politiet ikke klarer å følge opp hele straffesaksområdet like godt. Kriminalitetsutviklingen og -endringene påvirker politiets kapasitet- og kompetanse i forhold til å både håndtere tradisjonelle kriminalitetsformer og nye. Det er særlig IKT-kriminaliteten som synliggjør dette, men også alvorlig organisert og økonomisk kriminalitet. Kriminalitetsutviklingen representerer slik sett en risiko som må håndteres i et lengre perspektiv. Det er blant annet risiko knyttet de sakstypene som fordrer spesialistkompetanse, slik som innenfor digital etterforskning, seksual-, mishandlings- og økonomisaker.

Det er iverksatt en rekke tiltak for å bedre risiko innen straffesaksområdet.

- Bedre strategisk styring i politidistriktene
- Digitalisering av straffesakene inkludert digital forsendelse hvor det er krav til å vite om dokumentet er mottatt, slik som ved forkynning. Nødvendig endring i domstolloven er ikke trådt i kraft.
- Tiltak for styrke kapasitet/kompetanse på noen sentrale områder
- Øke kvaliteten i straffesakene: Etterforskningsløftet medførte flere tiltak. Tiltakene har kommet noe ulikt mht. implementering. De må fortsatt vies oppmerksomhet hos oss, i politidistrikt og særorgan og hos DHP. Det er vanskelig å isolere effekten det enkelte tiltak har på kvaliteten på et overordnet nivå.

Oppsummeringsvis jobbes det på flere områder for både å forbedre effektivitet og kvalitet i straffesaksbehandlingen. Den største utfordringen og risikoen er særlig politiets kapasitet til å håndtere alle sakene. Selv om mange tiltak vil gi gevinster i form av høyere kvalitet, smidigere arbeidsprosesser og økonomiske besparelser, vil de ikke kompensere for at kriminalitetsutviklingen innebærer nye og mer komplekse former for kriminalitet, samtidig som den etablerte kriminaliteten også må håndteres. Tydeligere og mer spisset prioritering er fremover helt nødvendig også. Det kan innebære at flere saker ikke vil bli etterforsket slik kanskje samfunnet forventer. Det viktig å adressere denne utfordringen i seg selv og erkjenne at kun prioritering ikke nødvendigvis vil svare ut målet om en effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet.

Risikoområde 4: Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold

T1 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T3 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T1 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	

På grunn av tiltakene knyttet til pandemien, ser vi en lavere sannsynlighet for at risikoene beskrevet i risikoområde 4 inntreffer på kort sikt. Det er likevel flere risikoelementer som p.t ikke er håndtert på en tilstrekkelig god måte, og den samlede vurderingen av sannsynlighet opprettholdes derfor for 2021.

Det er uttalt mål at alle som oppholder seg i Norge kun skal være registrert med én identitet i Folkeregisteret (Én person – én identitet i Norge). Personer med usikker identitet eller flere identiteter som oppholder seg i landet kan utgjøre en risiko for samfunnssikkerheten og medføre økt kriminalitet. I politiets trusselvurdering for 2021 vurderes det som meget sannsynlig at det vil bli en økning av impostere som urettmessig benytter ekte dokumenter til ulovlig innreise. Det vurderes også som mulig at morfing vil bli benyttet ved innreise til Norge. God grense- og territorialkontroll vil bidra til at de som kommer til og oppholder seg i landet med uriktig eller flere identiteter blir oppdaget.

Grensekontroll på indre Schengen-grense er i T2 videreført som et tiltak for å hindre importsmitte. Politiet har innreisekontrollert alle reisende på de 35 godkjente grenseovergangsstedene og veiledet om karanteneplikt og testing. Trafikkvolumet har økt i takt med gjenåpningen av samfunnet, og det har vært ressurskrevende å opprettholde kontrollintensiteten. Sammen med Heimevernet og Tolletaten har politiet ivaretatt grensekontrollen gjennom hele perioden, og i de to første tertialene er det bortvist over 16 500 personer som ikke har hatt rett til innreise.

Gjennom medlemskapet i Schengen-samarbeidet har Norge påtatt seg forpliktelser om å styrke kontrollen på yttergrensene, og sikre fri bevegelse i Schengen-området ved å implementere nye oppgaver og informasjonssystemer, og oppgraderinger av eksisterende systemer iht EUs rettsakter på området. Tiltakene innebærer vesentlige endringer i regelverket, i IKT-systemer og arbeidsprosesser, i tillegg til at det må gjennomføres organisatoriske endringer. Politidirektoratets program for implementering av EUs informasjonssystemer vil gjennomføre tiltakene gjennom en rekke prosjekter. Det foreligger en overordnet strategi for oppfølging av Norges forpliktelser i EU/Schengen-samarbeidet som følge av nye rettsakter for blant annet grensekontroll, og Politidirektoratet har fått nødvendige føringer for det videre arbeidet. Det ligger fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til rammene for tiltakene. Dette gjelder i første rekke nødvendig bemanning til prosjektene hvor både politifaglig og IKT faglig kompetanse er presset med disse store tiltakene. Likeledes er det knyttet usikkerhet til endringer i rammebetingelser og planer fra sentralt prosjekt i EU, nye føringer i nasjonalt regelverk og ved eventuelle virksomhetsmessige endringer i politiets organisasjon og oppgavefordeling. Deler av tiltakene er fortsatt ikke finansiert, tidsplanen er meget stram og tiltakene har liten mulighet til å omfangsstyres. På tross av redusert usikkerhet som en følge av tydelig retning og etablerte føringer, så vurderes implementeringen samlet sett fortsatt å være komplisert, innebære høy risiko for politiet, og krever særskilt håndtering og forankring.

Risikoområde 5: Tilgjengelige tjenester med god service

T1 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 4	
T2 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T3 2020	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T1 2021	Sannsynlighet: 3	Konsekvens: 3	
T2 2021	Sannsynlighet: 4	Konsekvens: 3	

Politiets tilgjengelighet handler om tilstedeværelse både fysisk og digitalt, og ikke minst at tjenestene leveres innen rimelig tid. Vi står nå i en ny situasjon med gjenåpning av samfunnet, som påvirker risikoen for tjenesteleveransene til politiet. Etter en samlet vurdering økes derfor sannsynligheten for manglende måloppnåelse fra 3 til 4.

Svært mange pass som er utløpt under koronapandemien er ikke fornyet fordi borgerne ikke har hatt behov for pass. Mange vil derfor ønske å fornye passet sitt når det igjen blir mulig å reise. For å håndtere økt etterspørsel etter pass/nasjonalt ID-kort er det iverksatt tiltak både nasjonalt og lokalt. Til tross for at det er iverksatt tiltak for å hente inn etterslepet på pass-søknader, kan det bli utfordrende å møte etterspørselen frem mot neste sommer. Politidirektoratet vurderer situasjonen fortløpende og det er iverksatt følgende tiltak:

- Det er utarbeidet en kommunikasjonsplan for etterslepsarbeidet som følges opp med lokale og sentrale kommunikasjons tiltak.
- Politidirektoratet har tildelt ekstra midler til de største politidistriktene for å styrke deres pass- og ID-kontor. Alle politidistrikt har utarbeidet en plan for håndteringen av etterslepet.
- Det gjennomføres jevnlige statusmøter med partene i passproduksjonen, om tiltak for å redusere etterslepet og forberede involverte til forventet stor arbeidsbelastning i 2022.
- På politiet.no oppfordres alle om å bestille time for å søke om pass/ID-kort i god tid før en eventuell reise. Det sendes også SMS til et utvalg av innehavere av utløpte pass med oppfordring om å bestille time for å søke om et nytt pass. Ordningen vurderes utvidet.

Koronapandemien har også påvirket den sivile rettspleien på mange ulike områder. Først og fremst har vi i alle praktiske henseende hatt stengte ekspedisjoner, stort trykk på telefoner som følge av svært frustrerte debitorer og kreditorer, en økende inkassotrend, inkassobyråer som i perioder satte krav på hold av hensyn til skyldnere, og som hittil i år enda ikke har gitt seg utslag i økt saksmengde men snarere det motsatte når det kommer til utlegg (11 % nedgang hittil i år). Det har derimot vært en markant økning i søknader om gjeldsordning (12 %).

Resultatene for sivil rettspleie pr T2/2021 er derfor ikke tilfredsstillende. Ser vi på den underliggende tallene i restansebunken, er det også høy risiko for at vi får svakere resultater for enkelte saks kategorier fremover. Særlig gjelder dette for gjeldsordninger. Mye tyder på at saksbehandlingstiden for gjeldsordninger på et tidspunkt vil øke ytterligere fra dagens nivå, da det i restansebunken er mange saker som er vesentlig eldre enn 178 dager.

Det er ikke tilført noen ekstra midler til gjeldsområdet, men statistikken viser like fullt at det er avsluttet flere gjeldssaker hittil i år enn på samme tid i fjor. Vi står likevel i en negativ spiral, fordi de krevende sakene som allerede har lang saksbehandlingstid, skyves fremover og blir ikke avsluttet. I eldre saker blir opplysninger utdatert, noe som gjør at sakene må startes på nytt med innhenting av nye oppdaterte tall.

Dette er i seg selv en krevende jobb og bidrar til at saksbehandlingen tar ytterligere lengre tid. POD vil følge utviklingen nøye fremover, men det vil ta tid å få ned saksbehandlingstiden.

På kort sikt iverksettes tiltak som hjelp fra andre distrikter for de med størst utfordringer på gjeldsområdet og det er gitt anledning til å benytte overtid for å ta unna saker og redusere risiko i restansebunken. På mellomlang sikt er det satt i gang et arbeid for erfaringsoverføring fra de beste distriktene til de med dårligere resultater. Namsfogdene har selv tatt initiativ til en gjennomgang av rutiner for beste praksis. Det er satt av tid til en fagsamling primo november i år for å implementere beste praksis og utvikle felles tiltak som vil få ned restansene på gjeld, særlig i de politidistriktene med høyest risiko i restansebunken. Det er et møysommelig arbeid, men på sikt vil utviklingen av større fagmiljøer også gi seg utslag i mer effektiv saksbehandling.

Digitalisering i politiet gjøres ikke i den takt man skulle ønske seg, men skyldes primært stramme rammer med liten mulighet til å prioritere området over øvrige pålagte oppdrag og målkrav. Det forventes at takten kan øke fremover gjennom nye arbeidsmetoder, smidigere utvikling og delegering av myndighet, som et resultat av ny IKT-styringsmodell. Ny organisering av IKT-området er iverksatt fra 1. mai. 2021 og det arbeides nå med implementering av styringsmodellen i organisasjonen. Modellen må få tid til å virke, før vi ser effekten av endringene.

4.2 Riksrevisjonsmerknader

Politi- og lensmannsetaten jobber med å lukke avvik påpekt av Riksrevisjonen. Nedenfor omtales kort status for arbeidet, jf. også vedlegg 4. Helhetlig rapportering knyttet til objektsikring og IKT-sikkerhet foregår i egne løp.

Biometrisk pass

Status er ikke endret siden T1. Riksrevisjonens merknad knyttet til manglende sikring av passdatabasen er kvittert ut. Krav om sikkerhetsklarering og autorisasjon av teknisk databasepersonell er ivaretatt. Brukertilganger i passregisteret er et særskilt fokusområde for internkontroll i 2021. Politidistrikt og særorgan skal rapportere på dette i årsrapporten for inneværende år. Instruksen for passregisteret revideres og utvides til også å gjelde for ID-kortregisteret. Kripos fortsetter med manuell gjennomgang av treff fra den automatiserte datavasken. Videre arbeid for å lukke avvik handler primært om forbedret tilgangskontroll og vil bli fulgt opp i 2021/2022. I tillegg gjenstår videre utvikling av saksbehandlingsløsningen for å sikre sporbarhet og mulighet for etterkontroll av vedtak.

Informasjonssikkerhet og IKT-forvaltning

Status er ikke endret siden T1. Arbeidet med oppdatering av ledelsessystemet for sikkerhet i politiet er gjennomført. Det videre arbeidet med dette ledelsessystemet vil derfor være et kontinuerlig arbeid med forbedring og oppdatering.

Ny IKT-styringsmodell er vedtatt og under innføring. Politiets IKT-tjenester har fått ny instruks, som gir dem utvidet myndighet og ansvar, bl.a. for IKT-sikkerheten. Når disse endringene er implementerte forventes tidligere anmerkninger fra RR relatert til IKT-styring, samt de nye fra oktober 2019, å bli lukket.

Behandling av beslag i straffesaker

I resultatavtalene for 2021 har enhetene fått i oppdrag å fortsette arbeidet med å etablere rutiner, gjennomføre årlige kontroller og tydeliggjøre påtalemyndighetens rolle vedrørende beslagshåndtering samt gjennomføre nye prioriterte tiltak på beslagsområdet.

Beslag har vært et fokusområde for internkontroll i 2020 og vil også være det i 2021.

Politidirektoratet vil i 2021 ha fokus på videreutvikling av beslagsområdet:

- Politiets fellestjenester etablerer felles lager for langtidslagring av beslag. Prosjektets gjennomføringsfase vil være i 2021. Lokaltetene overtar vår 2022.
- Oppdrag om kartlegging av beslagsområdet var innarbeidet i resultatavtalen 2020 for Kripos og skal munne ut i forslag til tiltak. Dette arbeidet har forventet leveranse høst 2021.
- PFT gjennomfører konseptutredning for logistikk-løsning for politiet. Beslagsområdet har særskilt fokus i utredningen.
- I samarbeid med riksadvokaten er det igangsatt et arbeid knyttet til gjennomgang av retningslinjer og etablering av slike bla. for forlenget lagring.

Politiets behandling av våpensaker

Politidirektoratet anser alle Riksrevisjonens avvik, med unntak av avvik knyttet til våpen i dødsbo, for å være lukket. Arbeidet med å spore opp våpen i dødsbo har pågått siden desember 2018 med frist 31.12.2021. Tallene går riktig vei, men det anses nå som lite realistisk å nå målet om å lukke dette avviket innen utgangen av 2021. Politidirektoratet foreslår derfor å gå bort fra måltall, og i stedet oppstille fire tiltak politidistriktene må gjennomføre for å få ned antallet våpen i dødsbo og på den måten lukke avviket. Politidirektoratet foreslår samtidig å utsette fristen til utgangen av 2022.

Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT

I arbeidet med å utvikle politiets innsats mot cyberkriminalitet er anbefalingene fra Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT (Dokument 3:5 (2020–2021)) sentrale. Fremover vil økt kunnskap om utfordringene på feltet og utvikling av en helhetlig plan for innsatsen være sentralt. Som del av dette vil POD ha oppmerksomhet om Kripas' rolle og utvikling i distriktene. Det er videre viktig å sikre god dialog med både JD og andre aktører om policy, regelverksutvikling og annet som kan påvirke rammene for politiets arbeid.

POLITIET

5 Vedlegg

Vedlegg 1 – Bevilgningsregnskapet T2 2021

Vedlegg 2 – STRASAK-rapport T2 2021

Vedlegg 3 – Utviklingsportefølje T2 2021

Vedlegg 4 – Status Riksrevisjonsmerkander T2 2021

Vedlegg 5 – Forebyggende strategiske tiltak for å følge opp anbefalinger fra Greco og Jensenutvalget

Vedlegg 6 – Plan for inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger (gått som eget brev).

POLITIET

Vedlegg 1 – Tertialregnskap T2

2021

Tertialregnskap 2. tertial 2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling for 2021*	Regnskap per 31.08.2021	Merutgift (-) og mindreutgift
0440	Politi- og lensmannsetaten	01	Driftsutgifter	20 683 227 000	12 697 665 822	7 985 561 178
0440	Politi- og lensmannsetaten	22	Søk etter omkomne	12 130 000	2 876 555	9 253 445
0440	Politi- og lensmannsetaten	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	33 212 000	0	33 212 000
0440	Politi- og lensmannsetaten	25	Retur av asylsøkere	130 159 000	32 203 677	97 955 323
0440	Politi- og lensmannsetaten	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	425 143 000	30 351 123	394 791 877
0440	Politi- og lensmannsetaten	48	EU's indre sikkerhetsfond	124 749 000	21 462 496	103 286 504
0440	Politi- og lensmannsetaten	70	Tilskudd	9 900 000	9 600 000	300 000
0440	Politi- og lensmannsetaten	73	Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv.	315 729 000	3 967 591	311 761 409
0442	Politi- og lensmannsetaten	01	Driftsutgifter	659 520 000	393 627 589	265 892 411
0448	Grensekommisjonen	01	Driftsutgifter	5 946 000	3 314 205	2 631 795
0400	Justis- og beredskapsdepartementet	01	Driftsutgifter	5 156 474	2 232 446	2 924 028
0400	Justis- og beredskapsdepartementet	23	Spesielle driftsutgifter, forskning, evaluering og kunnskapsinnhenting	1 945 000	1 024 147	920 853
0414	Forlikssråd - spesielle driftsutgifter	21	Driftsutgifter	38 519 000	25 466 793	
0444	Politiets sikkerhetstjeneste	01	Spesielle driftsutgifter	5 910 000	2 500 351	
0858	BUFDIR	01	Driftsutgifter	820 232	569 163	
0414	Forlikssråd og andre domsutgifter	01	Driftsutgifter	0	2 104 588	
0466	Særskilte straffesaksutgifter - driftsutgifter	01	Erstatningsansvar m.m.	0	1 397 438	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettsferdsvederlagsordning	71	Erstatning i anledning av straffeforfølgning	0	2 811 232	
0471	Statens erstatningsansvar og Stortingets rettsferdsvederlagsordning	72	Driftsutgifter	0	4 647 458	
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter	0	379 731 327	
Sum utgiftsført				22 452 065 706	13 617 554 000	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling for 2021*	Regnskap per 30.04.2021	Merutgift (-) og mindreinntekt
3400	Justis- og beredskapsdepartementet	01	Diverse inntekter JD	2 150 000	699 765	1 450 235
3440	Politi- og lensmannsetaten	01	Gebyr - pass og våpen	478 499 000	247 240 418	231 258 582
3440	Politi- og lensmannsetaten	02	Refusjoner mv.	278 210 000	72 019 205	206 190 795
3440	Politi- og lensmannsetaten	03	Salgsinntekter	79 223 000	27 191 359	52 031 641
3440	Politi- og lensmannsetaten	04	Gebyr - vaktelskaper	1 500 000	912 485	587 515
3440	Politi- og lensmannsetaten	06	Gebyr - utlendingssaker	297 340 000	209 112 146	88 227 854
3440	Politi- og lensmannsetaten	07	Gebyr - sivile gjøremål	1 075 285 000	70 010	1 075 214 990
3440	Politi- og lensmannsetaten	08	Refusjoner fra EUs grense og visumfond	38 200 000	32 459 082	5 740 918
3442	Politi- og lensmannsetaten	02	Diverse inntekter	13 582 000	11 732 568	1 849 432
3442	Politi- og lensmannsetaten	03	Inntekter fra Justisdepartementets kurs og øvingssenter	8 481 000	4 927 782	3 553 218
5605	Renteinntekter til staten	83	Av alminnelige fordringer	0	3 164	
5309	Tilfeldige inntekter for staten	29	Ymse	0	19 383 057	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift	0	1 163 835 469	
Sum inntektsført				2 272 470 000	1 789 586 510	

Kap. 440, post 01: Politi- og lensmannsetaten

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	19 733 113 000
Senere tildelinger fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 3 - Øk. Tiltak ifbm pandemien	70 000 000
Supplerende tildelingsbrev nr. 4 - Øk. Tiltak ifbm pandemien	2 600 000
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	668 849 000
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	208 665 000
Sum bevilgninger	20 683 227 000
Regnskapsført i konsernregnskapet pr. 31.08.2021	12 697 665 822
Regnskapsført av andre på Kap. 0440 (Belastningsfullmakt fra POD)	2 859 194
Regnskapsført pr. 31.08.2021	12 700 525 017
Mindreutgift	7 982 701 983
Forbruk i prosent av bevilgning	61,40 %

Håndtering av pandemisituasjonen og grenseoppdraget har lagt press på ressursbruk i 2021. Utgiftssiden preges av ekstraordinære tiltak både med og uten ekstra finansiering. Merkostnader knyttet til pandemien vrir også ressursbruken bort fra øvrige prioriterte innsatsområder. Distriktene er styrket ved direkte tilførsel av midler rettet mot GDE-nivået, en styrking som vil øke når grenseoppdraget på sikt fases ut. Avsatte midler i politidistriktene som var reservert til grenseoppdraget ble fristilt i T2 og inngår i distriktenes ordinære ramme.

Utgifter til personal- og lokalkostnader utgjør brorparten av enhetenes rammer, samlet 87 pst. av etatens forbruk i T2 2021. Dette er noe lavere enn i T1 2021, da disse postene utgjorde 89 pst. av forbruket. Dette er i stor grad faste kostnader og begrenser underliggende enheters handlingsrom for andre tiltak og investeringer. Det betyr at det må stilles strenge krav til prioritering av gjenværende tilgjengelige midler.

Pr. T2 viser prognosen for året et samlet mindreforbruk i størrelsesorden 2,6 % av tildelt ramme på kap. 440, post 01, hensyntatt forventede inntekter under kap. 3440, post 02, post 03 og post 04. Mindreforbruket er bl.a. knyttet til forsinkelser i prosjektene i den strategiske utviklingsporteføljen og andre kostnadsforskyvninger som følge av pandemien. Prognosen for distriktene samlet viser tilnærmet balanse. Til tross for dette opplever distriktene fortsatt et begrenset handlingsrom særlig som følge av målkravet til politidekningen. Det presiseres at prognosen er beheftet med usikkerhet og endringer i pandemisituasjon vil kunne påvirke den innmeldte prognosen.

Strategisk utviklingsportefølje

Statusrapportering for strategisk utviklingsportefølje er vedlagt tertialrapporten. I dette avsnittet er en kort oversikt over økonomistatus i porteføljen.

POLITIET

Tabell 1a)

BUDSJETTOPPFØLGING POST 01	Hittil i år			Hele året			% -vis avvik
	Regnskap	Budsjett	Avvik	Prognose	Budsjett	Avvik	
Tall i TNOK							
Øremerkede midler	28 853	6 551	-22 303	64 166	64 100	-66	0 %
Ramme midler	95 476	100 991	5 515	154 711	195 100	40 389	21 %
Ufordelte midler				-	140 753	140 753	100 %
Totalt	124 329	107 541	-16 788	218 877	399 953	181 076	45 %

Kommentar strategisk utviklingsportefølje post 01:

Årsprognosen ved T2 viser et samlet mindreforbruk mot fordelte rammemidler på 21 pst. Dette overstiger vårt erfaringsgrunnlag med et mindreforbruk/forskyvning på 20 pst. og når vi tar med de ufordelte midlene, som hovedsakelig er øremerkede, får vi et mindreforbruk på post 01 totalt sett på 45 pst. Mindreforbruket på tildelte rammemidler knytter seg hovedsakelig til prosjektene FRIDA (Videreutvikling NPID) og GDPR (innføring).

Tabeller for husleie og lønn

Husleie

Lokalkostnader 0440.01	T2 2020	T2 2021	Endring
Leie lokaler (ikke Statsbygg)	777 616 423	762 858 573	-14 757 850
Felleskostnader lokaler (ikke Statsbygg)	83 853 351	74 184 074	-9 669 277
Leie lokaler fra Statsbygg	135 834 332	152 387 850	16 553 518
Felleskostnader lokaler fra Statsbygg	13 549 447	14 564 343	1 014 896
Kommunale avgifter	1 070 785	653 687	-417 098
Renovasjon / avfallsbehandling	5 998 793	6 013 342	14 549
Energikostnad	52 133 610	70 941 400	18 807 790
Renhold lokaler	38 060 839	46 120 889	8 060 050
Renholdsartikler	6 150 238	4 856 004	-1 294 234
Vinduspuss	-	-	-
Andre renholdstjenester	1 012 635	-	-1 012 635
Vakthold	12 442 670	13 670 004	1 227 334
Vaktmestertjenester	2 938 910	3 905 031	966 120
Skatter, avgifter eide bygninger	18 982	-	-18 982
Utviklingskostnader lokaler	1 286 803	-	-1 286 803
Ombygging av lokaler	22 966 691	-	-22 966 691
Flyttetjenester	1 218 131	-	-1 218 131
Prosjektkostnader EBA	3 536 823	-	-3 536 823
Restkostnader EBA	14 039	-	-14 039
Andre lokalkostnader	9 533 596	27 873 752	18 340 157
Totalsum	1 169 237 097	1 178 028 949	8 791 851

Utgifter til lokaler er i T2 2021 om lag en prosent høyere enn i samme periode i 2020. Det er imidlertid endringer i sammensetningen av kostnadene. Renhold, som følge av pandemien er fortsatt godt over fjoråret. Energiutgiftene har økt kraftig og ligger 36 prosent over samme periode som i fjor. Leiekostnader viser en nedgang i leide lokaler utenfor Statsbygg, noe som oppveies av en større økning i lokaleleie til Statsbygg.

POLITIET

Lønn

Lønnskostnader 0440.01	T2 2020	T2 2021	Endring
Lønn og godtgjørelser fast ansatte	7 401 108 690	7 645 960 734	244 852 044
Lønn og godtgjørelser midlertidig ansatte	349 839 320	472 382 104	122 542 784
Annen oppgavepliktig godtgjørelse	50 066 438	48 820 617	-1 245 821
Arbeidsgiveravgift og pensjonspremie	1 926 454 756	2 021 136 763	94 682 007
Annen godtgjørelse	-	-	-
Offentlig tilskudd/refusjoner vedrørende arbeidskraft	-343 991 314	-382 072 945	-38 081 631
Annen personalkostnad	72 019 865	67 543 654	-4 476 211
Totalsum	9 455 497 755	9 873 770 927	418 273 172

Lønns- og personalutgiftene ligger i T2 418 mill. kroner over samme periode i fjor, dette skyldes et økt antall ansatte som følge av måltallet på politistillinger, og ikke minst de midlertidige tilsatte på grenseoppdraget som gjennom sommeren 2021 har vært kraftig oppbemannet. Det er i tillegg en økning i refusjoner, som følge av sykefravær og foreldrepermisjoner. Samlet er økningen på fastlønn ca tre prosent og personalutgifter i sin helhet økte med knappe fire og en halv prosent. Lønn til midlertidige tilsatte lå 35% over samme periode i 2020 og refusjoner var noe over 10 prosent høyere.

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	9 680 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	2 450 000
Sum bevilgninger	12 130 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	2 876 555
Mindreutgift	9 253 445
Forbruk i prosent av bevilgning	23,71 %

Hovedbok	Tertial 2 – 2021
Øst politidistrikt	1 296 834
Sør-Øst politidistrikt	29 048
Sør-Vest politidistrikt	1 227 261
Nordland politidistrikt	322 348
Troms politidistrikt	1 065
Totalsum	2 876 555

Aktiviteten på posten er hendelsesstyrt og benyttes til uforutsette hendelser som vil kreve ekstra midler. Det er pr T2 brukt 2,88 mill. kroner av tilgjengelige bevilgninger, tilsvarende et mindreforbruk på om lag 76 pst. Posten vil ventelig belastes med ytterligere kostnader i forbindelse med skredulykken på Gjerdrum tidlig i 2021.

POLITIET

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 23 Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål

Denne er gitt videre i belastningsfullmakt til Brønnøysundregistrene, derfor ingen regnskapsførte tall fra politiet.

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	33 212 000
Senere brev fra JD:	
Sum bevilgninger	33 212 000
Regnskapsført av Brønnøysundregistrene pr. 31.08.2021	20 124 292
Mindreutgift	13 087 708
Forbruk i prosent av bevilgning	60,59 %

Det er per august 2021 regnskapsført 20,1 mill. kroner under posten, tilsvarende 60,6 pst. av gjeldende tildeling. En lineær framskriving tilsier et forbruk på 30,2 mill. kroner ved årets slutt. Videre har PIT estimert deres utgifter til sideutgifter til 3,9 mill. kroner i 2021, utgifter som vil bli belastet mot slutten av året. Prognosen for utbetalinger under posten er på denne bakgrunn estimert til om lag 34 mill. kroner.

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 25 Retur av asylsøkere med avslag og andre utlendinger uten lovlig opphold

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	130 159 000
Senere brev fra JD:	
Sum bevilgninger	130 159 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	32 203 677
Mindreutgift	97 955 323
Forbruk i prosent av bevilgning	24,74 %

På post 25 føres variable kostnader til uttransporteringer, inkludert forberedelseskostnader samt kostnader relatert til ankomster og ID-arbeid og variable kostnader til Utlendingsinternatet på Trandum.

Gjeldende tildeling under posten er 130,2 mill. kroner. Per 31.8.2021 er forbruket under posten 32,1 mill. kroner. Per T2 er periodisert budsjett på post 25, 81,8 mill. kroner. Prognosen for 2021 er et mindreforbruk på om lag 70 mill. kroner. Mindreforbruket skyldes lav aktivitet, særlig knyttet til uttransport etter utlendingsloven og deretter lavere lønnsutgifter og driftskostnader, som er knyttet til lav aktivitet på returer, ankomster samt utlendingsinternatet på Trandum.

Posten er foreslått nedjustert i forbindelse med nysalderingen.

POLITIET

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 45 Større anskaffelser og vedlikehold

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	174 649 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	235 494 000
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	15 000 000
Sum bevilgninger	425 143 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	30 351 123
Mindreutgift	394 791 877
Forbruk i prosent av bevilgning	7,14 %

Det er pr T2 regnskapsført 30,3 mill. kroner på posten, tilsvarende 7,14 pst. av gjeldende tildeling. Mindreforbruket er på 394,8 mill. kroner pr T2. Dette er knyttet til prosjekter i den strategiske utviklingsporteføljen, samt midler til datasenter for brukere utenfor politiet. Det er forsinkelser i bl.a. prosjektene EES/ETIAS og Objektsikring som medfører forskyvninger i kostnader. For andre brukere er det forventet et mindreforbruk på om lag 130 mill. kroner under posten, og POD har i forbindelse med innspill til statsbudsjettet for 2022 forslått at midlene overføres brukerne i 2022. Totalt er det ventet et stort mindreforbruk under posten i 2021, anslagsvis 300 mill. kroner, tilsvarende om lag 70 pst.

Den strategiske utviklingsporteføljen har en prognose på et mindreforbruk på post 45 på 171,7 mill. kroner 2021. Dette skyldes forsinkelser i prosjektene EES/ETIAS og Objektsikring som medfører forskyvninger i kostnader. Mindreforbruket er planlagt benyttet i 2022.

BUDSJETTOPPFØLGING POST 45	Hittil i år			Hele året			
Tall i TNOK	Regnskap	Budsjett	Avvik	Prognose	Budsjett	Avvik	%-vis avvik
Øremerkede midler	24 587	15 664	-8 923	71 062	75 200	4 138	6 %
Ufordelte midler				-	171 700	171 700	100 %
Totalt	24 587	15 664	-8 923	71 062	246 900	175 838	71 %

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 48 Tildeling fra EU's indre sikkerhetsfond

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	48 894 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	75 855 000
Sum bevilgninger	124 749 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	21 462 496
Mindreutgift	103 286 504
Forbruk i prosent av bevilgning	17,20 %

Det er pr T2 benyttet 17,2 pst. av gjeldende tildeling på posten. Mindreforbruket er knyttet til forsinkelser i prosjekter som benytter ISF-midlene som en del av sin finansiering; dette inkluderer bl.a. prosjektene EES, ETIAS og SIS. Prognosene for resten av 2021 indikerer at det vil bli benyttet om lag 65pst. av tildelte midler. Mindreforbruket i 2021 er planlagt benyttet i 2022.

POLITIET

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 70 Tilskudd

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	9 900 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
Sum bevilgninger	9 900 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	9 600 000
Mindreutgift	300 000
Forbruk i prosent av bevilgning	96,97 %

Posten dekker tilskudd til Kriminalitetsforebyggende tiltak, Politiidrett, Politihistorisk selskap og Politiets pensjonistforbund. I tillegg er delegert ordningen med den årlige konferansen om politi og barnevernsvakter samt tilskudd til sikringstiltak. Midlene deles ut som forutsatt.

Kap. 440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 73 Internasjonale forpliktelser, kontingenter mv.

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	315 729 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
Sum bevilgninger	315 729 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	3 967 591
Mindreutgift	311 761 409
Forbruk i prosent av bevilgning	1,26 %

Bevilgningen under kap. 440, post 73 skal dekke utgifter knyttet til internasjonale forpliktelser, herunder bl.a. utbetalinger til eu-LISA og Frontex. Norge er gjennom Schengen-medlemskap forpliktet til å bidra i finansiering av aktivitet i de ulike EU-byråene. Per 31. august 2021 er det regnskapsført om lag 4 mill. kroner, mens gjeldende tildeling utgjør om lag 316 mill. kroner i 2021. For Frontex er det mottatt faktura på om lag 9 mill. euro som ikke er regnskapsført pr T2. Årets kontingent er anslått til ca 12 mill. euro. POD har i forbindelse med innspill til nysalderingen pekt på usikkerhet omkring tidspunkt for mottak og størrelsen på utestående kontingenter.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 01 Gebyr – Pass og våpen

Post 01 - Gebyr pass og våpen	
Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	630 499 000
<i>Senere brev fra JD:</i>	
<i>Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021</i>	-152 000 000
Sum bevilgninger	478 499 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	247 240 418
Mindreinntekt	-231 258 582
Inntekt i prosent av bevilgning	51,67 %

POLITIET

Regnskap 2. tertial 2021, sammenlignet med 2.tertial 2020.

3440.01	T2 2020	T2 2021	Endring
Gebyr pass og reisebevis - norske statsborgere	121 529 826	138 687 902,00	17 158 076
Gebyr nasjonalt ID-kort	-	85 593 696,00	85 593 696
Gebyr reisebevis - utenlandske statsborgere	5 487 253	5 555 336,00	68 083
Våpengebyr	15 626 124	17 403 484,34	1 777 360
Sum	142 643 203	247 240 418	104 597 215

Det har gjennom 2021 vært en betydelig lavere etterspørsel etter pass og id-kort. Reiserestriksjoner og til dels stengte publikumstjenester som følge av covid-19 pandemien er hovedårsaken til dette. Tildelingen på posten er i utgangspunktet basert på forventet etterspørsel uten Covid-19 og medfølgende reiserestriksjoner. Posten ble redusert med 152 mill. kroner i forbindelse med RNB 2021 mot en reduksjon av kap. 440, post 01 med 23,5 mill. kroner. Etterspørselen etter pass- og ID-kort har tatt seg opp gjennom sommeren, men er likevel lavere enn forventet i forbindelse med innspill til RNB 2021. Dette påvirker både inntekts- og utgiftssiden under hhv. kap. 440, post 01 og kap. 3440, post 01.

Justert for forventet etterspørsel, forventer POD inntekter tilsvarende 384 mill. kroner i 2021. Estimatenes legger til grunn utstedelse av om lag 797 000 ID-dokumenter i 2021, noe som er om lag 8 pst. lavere enn estimatene fra RNB. I tillegg er faktisk pris fra januar til juli måned om lag 5 pst. lavere enn estimatene ved tildelingen. Sistnevnte skyldes i hovedsak høyere grad av samsøknad og lavere andel utstedelse av nødpass.

POD har foreslått å nedjustere tildelingen i forbindelse med innspill til nysalderingen.

Gebyrsatsene for våpensøknader har ligget flatt siden 2020, økningen i gebyrinntekter indikerer dermed en økning i antall søknader behandlet.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten

Post 02 – Refusjoner mv.

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	278 210 000
Senere brev fra JD:	
Sum bevilgninger	278 210 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	72 019 205
Mindreinntekt	-206 190 795
Inntekt i prosent av bevilgning	25,89 %

POLITIET

3440.02	T2 2020	T2 2021	Endring
Salgsinntekt helse, unntatt avgiftsplikt	8 069 107	8 412 298	343 191
Salgsinntekt transport, unntatt avgiftsplikt	14 944 297	9 171 151	-5 773 146
Salgsinntekt privatbetalte oppdrag, unnt. avg.pl.	4 085 687	2 468 930	-1 616 757
Refusjoner oppdrag etaten	2 289 012		
Tilfeldige inntekter	926 923		
Salgsinntekt annet, unntatt avgiftsplikt	25 790 516	8 362 642	-17 427 874
Internsalg, unntatt avgiftsplikt		4 025 769	4 025 769
Tilfeldige inntekter, unntatt avgiftsplikt		3 500	3 500
Skadeerstatninger biler og kjøretøy, unnt. avg.pl.	35 766	-	-35 766
Eksterne prosjektmidler, unntatt avgiftsplikt	2 004 974	-	-2 004 974
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	2 563 764	500 000	-2 063 764
Tilskudd fra EU	12 937 612	37 485 948	24 548 336
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	15 000		
Andre tilskudd og overføringer		2 446	
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	1 926 180	-	-1 926 180
Hus-/fremleieinntekter, statens bygg	177 595	-	-177 595
Hus-/fremleieinntekter, egne/andre leide bygg	19 114 336	475 202	-18 639 134
Annen leieinntekt	2 571 447	1 111 319	-1 460 128
Annen driftsrelatert inntekt	72 637	-	-72 637
	97 524 853	72 019 205	-22 277 159

Bokførte beløp pr 2.tertial er noe lavere enn samme periode i 2020. Pr T1 er det en mindreinntekt mot tildeling på 206,2 mill. kroner. Regnskapet viser tydelig hvordan pandemien påvirker inntektssiden i Politiet. Oppdrag og andre salgsinntekter ligger betraktelig lavere enn i 2020 og inntektene ligger drøye 22 mill. kroner lavere enn samme periode i 2020. Erfaringsmessig kommer det en økning i disse inntektene i siste tertial. Tidligere års regnskapstall tilsier imidlertid at et nivå på 278 mill. kroner er for høyt. POD har i forbindelse med innspill til nysalderingen foreslått å nedjustere tildelingen under posten til 228,21 mill. kroner.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 03 Salgsinntekter

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	79 223 000
Senere brev fra JD:	
Sum bevilgninger	79 223 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	27 191 359
Mindreinntekt	-52 031 641
Inntekt i prosent av bevilgning	34,32 %

POLITIET

3440.03	T2 2020	T2 2021	Endring
Salgsinntekt egendrevne kantiner 25%	1 949 066	1 772 760	-176 306
Salgsinntekt egendrevne kantiner 15 %	27 120	6 430	-20 690
Salgsinntekt helse, unntatt avgiftsplikt	366 186	-	-366 186
Salgsinntekt transport, unntatt avgiftsplikt	1 262 663	-	-1 262 663
Salgsinntekt privatbetalte oppdrag, unnt. avg.pl.	1 654 067	-	-1 654 067
Salgsinntekt annet, unntatt avgiftsplikt	-	323 500	323 500
Andre inntekter, avgiftsfri	-	-	-
Tilfeldige inntekter	5 463 447	5 305 988	-157 459
Skadeerstatninger biler og kjøretøy	1 891 991	1 934 892	42 901
Studentinnbetalinger, unntatt avg. pl.		-3 000	
Avsavns godtgjørelse	146 415	113 254	-33 161
Vrakpant	84 000	83 250	-750
Annen driftsrelatert inntekt	182 217	14 750 041	14 567 824
Eksterne prosjektmidler, unntatt avgiftsplikt	1 310 657	2 904 244	1 593 587
	14 337 829	27 191 359	12 856 530

Pr T1 er det en mindreinntekt på om lag 52 mill. kroner mot tildelingen. Det er ventet at Covid-19-pandemien vil påvirke inntektssiden betraktelig også i inneværende år. Endelig inntekt i 2020 ble sterkt påvirket av en ekstraordinær innbetaling. Med utgangspunkt i tidligere års regnskapstall har POD i forbindelse med innspill til nysalderingen foreslått å redusere tildelingen med 20 mill. kroner i 2021.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 04 Gebyr – Vaktselskap

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	4 350 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	-2 850 000
Sum bevilgninger	1 500 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	912 485
Mindreinntekt	-587 515

3440.04	T2 2020	T2 2021	Endring
Gebyrer kontroll av Vaktselskaper - søknadsbehandling	69 425	30 545	-38 880
Gebyrer kontroll av Vaktselskaper - endringsbehandling	254 562	172 010	-82 552
Gebyrer kontroll av Vaktselskaper - dokument og vandelskontroll	531 620	602 445	70 825
Gebyrer kontroll av Vaktselskaper - besøkskontroll	116 020	96 500	-19 520
Gebyr Vaktselskaper - purregebyr	10 925	10 985	60
	982 552	912 485	-70 067

POLITIET

Gebyrinntekter fra kontroll av vaktelskaper viser en marginal nedgang fra samme periode i 2020. Posten ble nedjustert i forbindelse med RNB.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 06 Gebyr – Utlendingssaker

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	284 882 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	12 458 000
Sum bevilgninger	297 340 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	209 112 146
Mindreinntekt	-88 227 854

3440.06	T2 2020	T2 2021	Endring
Behandlingsgebyr statsborgerskap	75 835 641	73 232 899	-2 602 742
Gebyr oppholdstillatelse	28 752 978	26 820 120	-1 932 858
Statsborgerskap	-22 200	-73 600	-51 400
Gebyr permanent oppholdstillatelse	32 474 940	24 895 880	-7 579 060
Gebyr søknad om arbeidstillatelse	39 496 900	46 514 100	7 017 200
Gebyr familieinnvandringstillatelse	38 786 833	35 334 650	-3 452 183
Gebyr oppholdstillatelse - menneskelige hensyn og MUF	93 500	106 700	13 200
Gebyr studenter, forskere og au pairer	-14 100	-10 200	3 900
Visum	125 760	33 597	-92 163
Gebyr ID-kort	1 776 940	2 258 000	481 060
	217 307 192	209 112 146	-8 195 046

For kommentarer knyttet til posten, vises det til BGU.

Kap. 3440 POD – Politi- og lensmannsetaten Post 07 Gebyr – Sivile gjøremål

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	1 075 285 000
Senere brev fra JD:	
Sum bevilgninger	1 075 285 000
Regnskapsført av SI pr. 31.08.2021	568 685 976
Regnskapsført av Politi og lensmannsetaten pr. 31.08.2021	70 010
Sum regnskapsført pr. 31.08.2021	568 755 986
Mindreinntekt	-506 529 014
Inntekt i prosent av bevilgning	52,89 %

Estimert gebyrinntekt 2021 med utgangspunkt i resultat per 2.tertial er 853 mill. kroner. Som tabellen under viser er det er reduksjoner i antall innkomne saker sammenlignet med samme periode i 2020 er hovedårsaken til at inntektene ligger bak budsjett.

POLITIET

Sakstype	2020-08	2021-08	Reduksjon i tall	% vis endring
Forliksklage	48 862	38 719	10 143	-21 %
Utlegg	77 794	59 806	17 988	-23 %
Utlegg 7-2 f	227 790	204 162	23 628	-10 %

Volummessig er nedgangen størst for utleggssakene, så dette påvirker inntekten på kap. 3440, post 07 i langt større grad enn nedgangen i forliksklager. Videre er gebyrsatsen for utleggsforretninger høyere enn for forliksklager.

POD har i forbindelse med nysalderingen foreslått å redusere tildelingen med 150 mill. kroner.

Kap. 3440 POD –Politi- og lensmannsetaten Post 08 Refusjoner fra EUs grense- og visumfond

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	65 000 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	-26 800 000
Sum bevilgninger	38 200 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	32 459 082
Mindreinntekt	-5 740 918

Refusjonsposten inneholder refusjonene fra EU knyttet til den pågående implementeringen av EUs indre sikkerhetsfond. Utgiftene føres under kap./post: 0440 48. Midlene refunderes etterskuddsvis, og det vil være avvik i de enkelte budsjettår, men fondsperioden sett under ett vil være avstemt.

Det er pr T2 en mindreinntekt på 5,7 mill. kroner. Det forventes ikke ytterligere refusjoner fra EU inneværende år. POD har derfor foreslått å nedjustere posten med 5,7 mill. kroner i forbindelse med nysalderingen.

Kap. 442 Politihøgskolen Post 01 Driftsutgifter

Post 01 - Driftsutgifter	
Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	633 144 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	31 776 000
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	-5 400 000
Sum bevilgninger	659 520 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	393 627 589
Mindreutgift	265 892 411
Forbruk i prosent av bevilgning	59,68 %

POLITIET

Bevilgningen under kap. 442, post 01 kan overskrides med inntektene som overskrider inntektsmålene på kap. 3442, post 02 diverse inntekter og post 03 inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter.

Regnskapet pr. 31.08.2021, viser et mindreforbruk på kap. 442, post 01 på om lag 30,7 mill. kroner. Omtrent 2/3 er driftsrelatert, resten lønn. Til tross for nedjusteringen av inntektssiden indikerer det nåværende aktivitetsnivået ved PHS at prognosen for året vil være et mindreforbruk opp mot 5 pst. av tildelingen. Prognosen er usikker.

Kap. 3442 Politihøgskolen Post 02 Diverse inntekter

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	17 532 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	-3 950 000
Sum bevilgninger	13 582 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	11 732 568
Mindreinntekt	-1 849 432
Inntekt i prosent av bevilgning	86,38 %

Ved T2 er det en mindreinntekt på 1,85 mill. kroner på post 02. Mindreinntekten på post 02 er lavere enn ved T1 og gjenåpningen av samfunnet vil kunne påvirke dette ytterligere. Posten ble redusert i forbindelse med RNB 2021.

Kap. 3442 Politihøgskolen Post 03 Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	19 494 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 12 - RNB 2021	-11 013 000
Sum bevilgninger	8 481 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	4 927 782
Mindreinntekt	-3 553 218
Inntekt i prosent av bevilgning	58,10 %

For post 03 er det pr T2 en mindreinntekt på 3,55 mill. kroner. Posten ble nedjustert i forbindelse med RNB 2021.

POLITIET

Kap. 448 Grensekommissæren Post 01 Driftsutgifter

Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev 2021	5 775 000
Senere brev fra JD:	
Supplerende tildelingsbrev nr. 5 - Overføring fra 2020 til 2021	171 000
Sum bevilgninger	5 946 000
Netto bevilgninger/utgifter	5 946 000
Administrative fullmakter:	0
Sum administrative fullmakter	0
Sum bevilgninger og administrative fullmakter	5 946 000
Regnskapsført pr. 31.08.2021	3 314 205
Mindreutgift	2 631 795
Forbruk i prosent av bevilgning	55,74 %

Grensekommissæren har et forbruk som utgjør 55,7 pst. av bevilgningen per T2.
Grensekommissærens lønn belastes fra Forsvaret i desember og prognosen for året er balanse.
POD har foreslått justeringer i forbindelse med innspill til nysalderingen.

Kap. 414 Forliksråd og andre domsutgifter Post 21 Spesielle driftsutgifter

<i>Prop. 1 S (2020-2021) og Innst. X S (2020-2021)</i>	38 554 000
Senere endringer:	
Overføringer fra 2020 til 2021	1 865 000
Budsjett pr. 2021.05.11 Prp: p195/20-21	-1 900 000
Sum bevilgninger	38 519 000
041421 Regnskapsført av Politi- og lensmannsetaten pr. 31.08.2021 - Unit4	25 466 793
Mindreforbruk	13 052 207
Forbruk i prosent av bevilgning	66,11 %

Det er benyttet om lag 66 pst. av årets tildeling på posten.

STRASAK-rapporten

Anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling

Første og andre tertial 2021

30.09.2021

INNHold

1.	INNLEDNING	3
1.1	Registrert og uregistrert kriminalitet	3
1.2	Betydningen av Covid-19	4
2.	SAMMENDRAG.....	4
3.	ANTALL ANMELDELSER	6
3.1	Utviklingen innen ulike kriminalitetstyper	6
3.2	Forholdsmessig fordeling av kriminalitetstyper	7
4.	POLITIETS STRAFFESAKSBEHANDLING	8
4.1	Påtaleavgjørelser.....	8
4.2	Oppklaringsprosent	9
4.3	Saksbehandlingstid.....	10
4.4	Saker med krav til særskilt saksbehandlingstid	11
4.5	Tilrettelagte avhør	13
5.	UTVIKLINGEN INNEN ULIKE KRIMINALITETSTYPER	13
5.1	Vinningslovbrudd.....	13
5.2	Trafikklovbrudd	14
5.3	Voldslovbrudd	14
5.4	Narkotikalovbrudd	15
5.5	Seksuallovbrudd.....	15
5.6	Økonomilovbrudd	16
6.	SAKER UNDER ARBEID – HERUNDER RESTANSER.....	16
6.1	Ikke påtaleavgjorte saker.....	17
6.2	Påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker	18
7.	INNDRAGNING	19
	VEDLEGG 1 DATAGRUNNLAG.....	21
	VEDLEGG 2 LOVBRUDDSKATEGORIER.....	22

1. Innledning

Politiet skal gjennom forebyggende, håndhevende og hjelpende virksomhet være ledd i samfunnets samlede innsats for å fremme og befeste borgernes rettssikkerhet, trygghet og alminnelige velferd for øvrig, jf. politiloven § 1.

I kriminalitetsbekjempelsen følges to hovedstrategier:

- forebyggende tiltak for å hindre kriminalitet
- straffesaksbehandling

En grunnleggende forutsetning for at straffesaksbehandlingen skal bidra til redusert kriminalitet er at forhold blir avdekket og oppklart¹, slik at gjerningspersonene kan straffefølges og ilegges adekvate reaksjoner. Straffesaksbehandlingen må videre være troverdig og inngi tillit i samfunnet.

I denne rapporten presenteres hovedtrekkene i den registrerte kriminaliteten og politiets straffesaksbehandling i første og andre tertial 2021 (heretter benevnt per andre tertial 2021), og utviklingen i samme periode i de siste fem årene. Der hvor det presenteres endring for 2017-21 er dette sammenlikning av status pr. T2 2017 mot status pr. T2 2021. Blant annet gis det en oversikt over anmeldte lovbrudd og hovedresultater for politiets straffesaksbehandling.

Datagrunnlaget er hentet fra politiets arbeidsregister på straffesaksområdet (STRASAK). Hvis ikke annet er oppgitt, er tallmaterialet hentet ut per 1. september hvert enkelt år. En nærmere beskrivelse av datagrunnlaget er gitt i vedlegg 1. Det er Statistisk sentralbyrå som publiserer den offisielle kriminalitetsstatistikken, etter en kvalitetssikring og bearbeiding av blant annet dataene fra STRASAK.

1.1 Registrert og uregistrert kriminalitet

STRASAK omfatter forhold som enten blir anmeldt til politiet eller som politiet selv anmelder, derav uttrykker registrerte kriminalitet, eller registrerte anmeldelser. Det vil være et stort omfang lovbrudd som av ulike årsaker ikke blir meldt til eller avdekket av politiet og dermed ikke registrert, såkalt mørketall. I politiets innbyggerundersøkelse for 2019 ble de som hadde vært utsatt for kriminalitet det siste året spurt om de hadde anmeldt hendelsen eller planla å gjøre det². Avhengig av hvilket lovbrudd de hadde opplevd, svarte mellom 18 og 75 prosent at de hadde eller planla å anmelde hendelsen.

Ulike faktorer påvirker kriminalitetsutviklingen. Noe kan være en følge av målrettede forebyggende tiltak, mens teknologisk utvikling, endrede forsikringsvilkår, bøtesatser og oppdagelsesrisiko er andre forhold som kan ha betydning for om lovbrudd blir begått og om den fornærmede anmelder forholdet.

¹ Det er ikke bare saker som får en positiv påtaleavgjørelse (siktelse med forslag til ståelsesdom, tiltale, forelegg, overføring til konfliktråd eller påtaleunntatelse) som regnes som oppklarte, men også en del avgjørelser som innebærer at den strafferettslige forfølgning henlegges. I tillegg er det flere avgjørelseskoder i Strasak som holdes utenfor ved beregning av oppklaringsprosenten. Eksempler er henleggelse begrunnet i at det ikke er rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold, henleggelse fordi anmeldelsen vurderes å være åpenbart grunnløs og henleggelse fordi det anmeldte forhold er vurdert ikke å være straffbart (ikke rammes av noen straffebestemmelse).

² Kantar TNS, 2020, Politiets innbyggerundersøkelse 2019

Innen enkelte saksområder vil antall anmeldelser i stor grad avhenge av politiets og andre kontrolletaters innsats og prioritering. Dette vil særlig gjøre seg gjeldende innen arbeidslivskriminalitet, trafikklovbrudd og narkotikalovbrudd, men også innen kriminalitet som rammer særlige sårbare grupper, slik menneskehandel er eksempel på.

1.2 Betydningen av Covid-19

Årene 2020 og 2021 har vært preget av nedstengning og andre tiltak igangsatt i forbindelse med Covid-19-pandemien. Dette preger også i noen grad kriminalitetsbildet og politiets straffesaksbehandling. I tidligere rapporter er det forsøkt å belyse hvordan dette har slått ut gjennom en egen statistikk for perioder med nedstengning. Dette er ikke videreført i denne rapporten, men kommenteres der vi mener å se en sammenheng mellom kriminalitetsutviklingen og covid-tiltak.

2. Sammendrag

I STRASAK-rapporten presenteres utviklingen i antall anmeldelser og politiets straffesaksbehandling.

Nedgang i antall anmeldte lovbrudd

Ved avslutningen av andre tertial i år var det anmeldt 182 076 lovbrudd. Tallet på anmeldelser er dermed gått ytterligere ned, med 7,9 prosent sammenlignet med samme tidspunkt i fjor og med hele 14,1 prosent sammenlignet med 2017. Det er særlig narkotika- og vinningskriminalitet som viser nedgang, på henholdsvis 24,6 og 12,4 prosent fra i fjor til i år. Seksuallovbrudd har derimot vist sterk økning siste år, på hele 29,8 prosent.

Færre påtaleavgjorte saker

Antallet påtaleavgjørelser ble betydelig redusert fra 2020 til 2021, etter å ha ligget på et stabilt nivå årene før. Nedgangen siste år gjelder i særlig grad narkotika og vold. For disse to kriminalitetstypene er antallet påtaleavgjørelser redusert med 23 og 19,2 prosent. Nedgangen i påtaleavgjørelser henger naturlig sammen med nedgangen i tallet på anmeldelser over tid.

Tabell 2.1 Hovedtall, per andre tertial 2017-2021

Kriminalitetstype	2021	Anmeldelser			Påtaleavgjorte saker				
		Prosent endring 2020-21	Prosent endring 2017-21	Andel	2021	Prosent endring 2020/21	Prosent endring 2017-21	Andel påtaleavgjorte forhold	Oppklaringsprosent
Vinning	53 575	-12,4 %	-20,8 %	29 %	53 674	-14,8 %	-19,7 %	29 %	22 %
Trafikk	34 867	-5,7 %	-5,2 %	19 %	34 081	-7,7 %	-5,3 %	19 %	85 %
Annen	25 206	1,1 %	-0,6 %	14 %	24 738	-5,8 %	1,0 %	14 %	64 %
Vold	18 618	-9,2 %	-12,9 %	10 %	18 326	-19,2 %	-7,2 %	10 %	54 %
Økonomi	15 575	-0,6 %	-11,3 %	9 %	16 094	-4,2 %	-2,7 %	9 %	36 %
Narkotika	13 576	-24,6 %	-44,5 %	7 %	15 503	-23,0 %	-37,7 %	8 %	71 %
Skadeverk	12 895	-9,1 %	11,4 %	7 %	12 772	-10,3 %	13,3 %	7 %	18 %
Seksuallovbrudd	5 446	29,8 %	5,7 %	3 %	5 174	9,0 %	6,9 %	3 %	59 %
Miljø	1 776	15,9 %	22,8 %	1 %	1 735	18,0 %	20,5 %	1 %	62 %
Arbeidsmiljø	542	11,1 %	2,3 %	0 %	522	-0,4 %	-2,2 %	0 %	61 %
Totalsum	182 076	-7,9 %	-14,1 %	100 %	182 619	-11,7 %	-11,6 %	100 %	50 %

Kilde: JUS065, JUS309

** I kriminalitetstypen annen inngår blant annet særlovgivning, hensynsløs atferd, unnlatt å etterkomme pålegg (politiloven § 5), ordensforstyrrelser, brudd på kontaktforbud og ulovlig bevæpning på offentlig sted.

Halvparten av straffesakene er oppklart

Oppklaringsprosenten var per andre tertial i år 50, hvilket er nærmest identisk med 2020, men under årene 2017-2019. I 2017 var oppklaringsprosenten 53. Det er imidlertid store naturlige variasjoner. Trafikk og narkotikalovbrudd har oppklaringsprosent på 85 og 71, mens skadeverk og vinning har henholdsvis 18 og 22. En nedgang i tallet narkotikalovbrudd vil ha stor betydning for oppklaringsprosenten.

Kortere saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle lovbrudd var 68 dager per andre tertial i år. Det er den korteste saksbehandlingstiden som er registrert i femårsperioden. Saksbehandlingstiden er redusert med seks dager fra 2020 til 2021.

For de oppklarte sakene har saksbehandlingstiden holdt seg relativt stabil. Den er 97 dager per andre tertial i år og dermed redusert med 5 dager siden i fjor.

Saker med særskilt saksbehandlingsfrist

Lovbrudd med særskilt saksbehandlingsfrist (visse voldssaker, voldtektssaker og lovbrudd der gjerningsperson er under 18 år) viser alle et noe bedre resultat i 2021 enn i 2020.

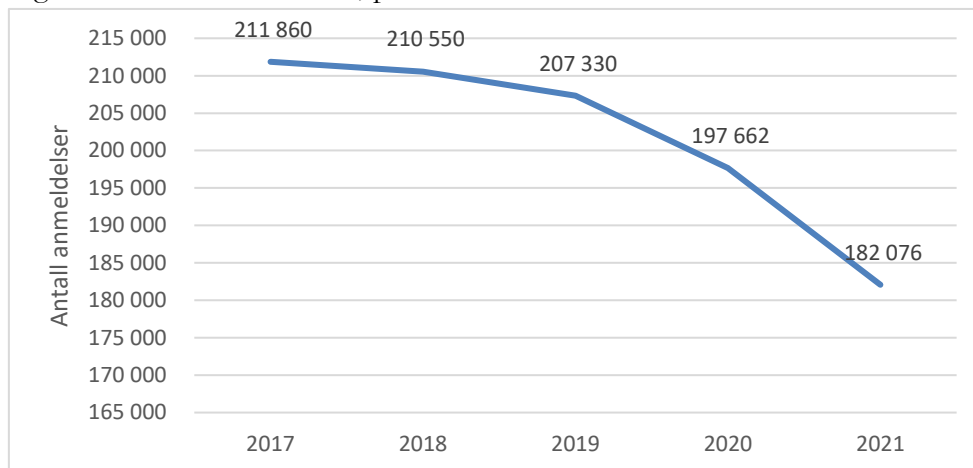
Nedgang i tallet på saker under arbeid og restanser

Ved avslutningen av andre tertial hadde politiet nær 118 000 saker under arbeid, Det er en betydelig nedgang fra året før. Nedgangen siste år gjelder i all hovedsak saker som er påtaleavgjort, men ikke rettskraftig. Disse gikk ned med 18,8 prosent.

3. Antall anmeldelser

Per andre tertial 2021 ble det anmeldt 182 076 lovbrudd. Tallet på anmeldelser er dermed gått ytterligere ned, med 7,9 prosent sammenlignet med 2020, og med hele 14,1 prosent sammenlignet med 2017. Pandemien har gitt færre anmeldelser i år enn på samme tid i fjor. Frem til pandemien inntraff i 2020 ble det registrert flere anmeldelser enn i 2019, noe som virker inn når årets to første tertial sammenliknes med fjoråret.

Figur 3.1 Antall anmeldelser, per andre tertial 2017–21

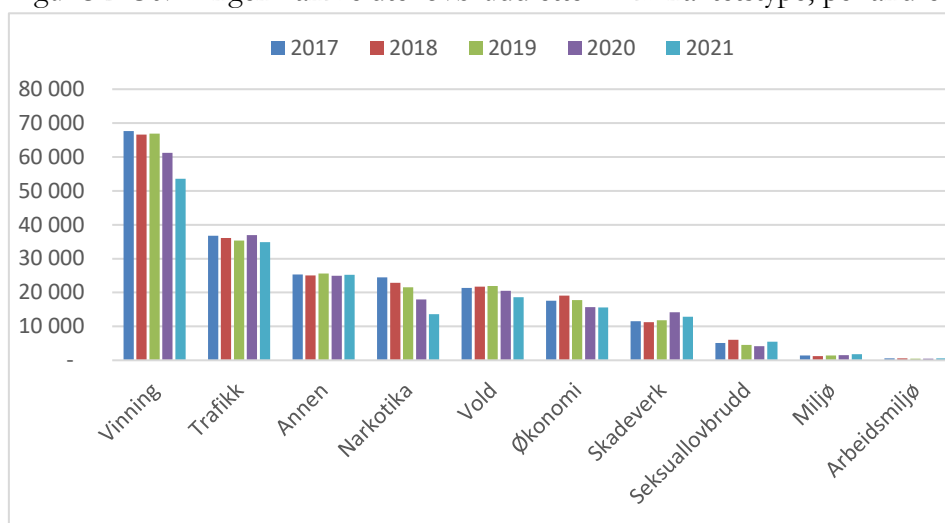
Kilde: JUS065

3.1 Utviklingen innen ulike kriminalitetstyper

Som det vises til i tabellen under ble antall anmeldelser årets åtte første måneder redusert med 7,9 prosent i forhold til 2020. Utviklingen varierer likevel mellom de ulike kriminalitetstypene. Kriminalitetstypene vinning, trafikk, vold, økonomi, narkotika, skadeverk er redusert fra 2020 til 2021, med mellom 0,6 (økonomi) og 24,6 prosent (narkotika). Reduksjonen i antall narkotikasaker skyldes at politiet over år har gitt lavere prioritet til de mindre alvorlige narkotikasakene. I tillegg har det under pandemien vært færre mennesker i det offentlige rom. Dette har også gitt færre registrerte vinningslovbrudd.

Kriminalitetstypene seksuallovbrudd, miljø og arbeidsmiljø viser derimot økning, både fra 2020 til 2021 og fra 2017-2021. Antallet seksuallovbrudd økte med hele 29,8 prosent fra 2020 til 2021, mens miljø- og arbeidsmiljølovbrudd økte med henholdsvis 15,9 og 11,1 prosent. Økningen i antall seksuallovbrudd sammenliknet med andre tertial 2020 må ses i sammenheng med at det var en reduksjon i antall seksuallovbrudd i fjor, samt at politidistriktene i 2021 har registrert flere saker som gjelder seksuallovbrudd overfor barn enn foregående år.

Figur 3.2 Utviklingen i anmeldte lovbrudd etter kriminalitetstype, per andre tertial 2017–21

Kilde: JUS065

Tabell 3.1 Antall anmeldte lovbrudd etter kriminalitetstype, per andre tertial 2017–21

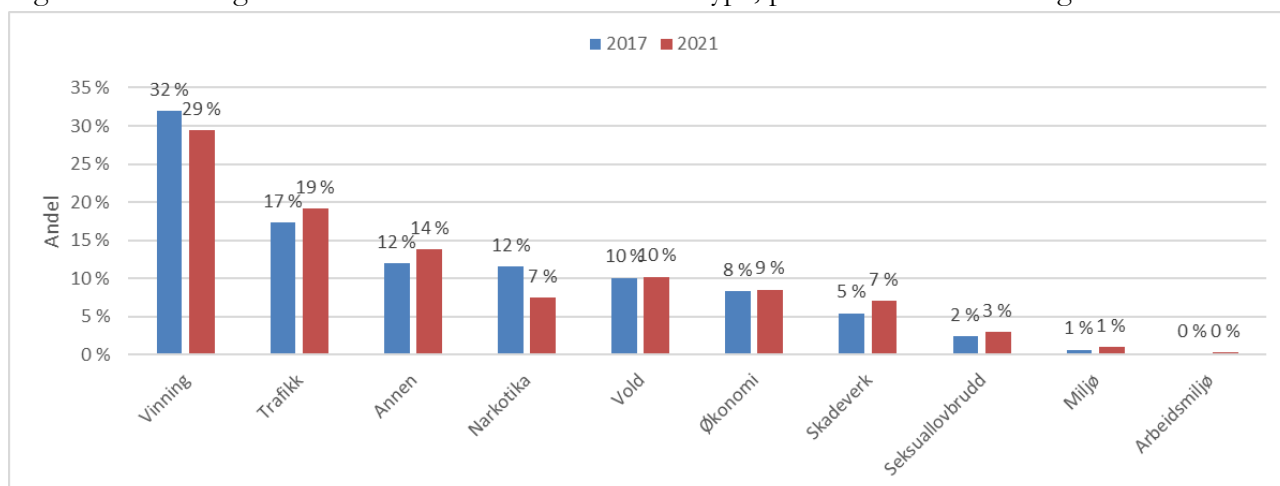
	2017	2018	2019	2020	2021	Prosentvis endring 2020-21	Prosentvis endring 2017-21
Vinning	67 607	66 580	66 936	61 187	53 575	-12,4 %	-20,8 %
Trafikk	36 782	36 080	35 380	36 964	34 867	-5,7 %	-5,2 %
Annen	25 360	25 086	25 624	24 935	25 206	1,1 %	-0,6 %
Narkotika	24 473	22 865	21 519	17 996	13 576	-24,6 %	-44,5 %
Vold	21 371	21 754	21 882	20 496	18 618	-9,2 %	-12,9 %
Økonomi	17 559	19 049	17 781	15 674	15 575	-0,6 %	-11,3 %
Skadeverk	11 580	11 239	11 804	14 192	12 895	-9,1 %	11,4 %
Seksuallovbrudd	5 152	6 056	4 511	4 197	5 446	29,8 %	5,7 %
Miljø	1 446	1 270	1 397	1 533	1 776	15,9 %	22,8 %
Arbeidsmiljø	530	571	496	488	542	11,1 %	2,3 %
Totalsum	211 860	210 550	207 330	197 662	182 076	-7,9 %	-14,1 %

Kilde: JUS065

3.2 Forholdsmessig fordeling av kriminalitetstyper

Sammenlignes kriminalitetsbildet per andre tertial 2021 med samme periode i 2017 er andelen vinning og narkotikalovbrudd blitt redusert, samtidig som kriminalitetstypene trafikk, annen, økonomi, skadeverk, seksuallovbrudd, vold har økte andeler.

Figur 3.3 Fordeling av anmeldte saker etter kriminalitetstype, per andre tertial 2017 og 2021

Kilde: JUS065

4. Politiets straffesaksbehandling

Per andre tertial 2021 er det totalt påtaleavgjort 182 619 saker, hvorav 84 898 er å anse som oppklart.

Tabell 4.1 Antall påtaleavgjørelser, per andre tertial 2017-21

	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent endring 2020/21	Prosent endring 2017/21
Påtaleavgjorte lovbrudd	206 615	208 101	210 976	206 747	182 619	-11,7 %	-11,6 %
Påtaleavgjorte lovbrudd som er oppklart	102 357	101 324	100 151	96 610	84 898	-12,1 %	-17,1 %

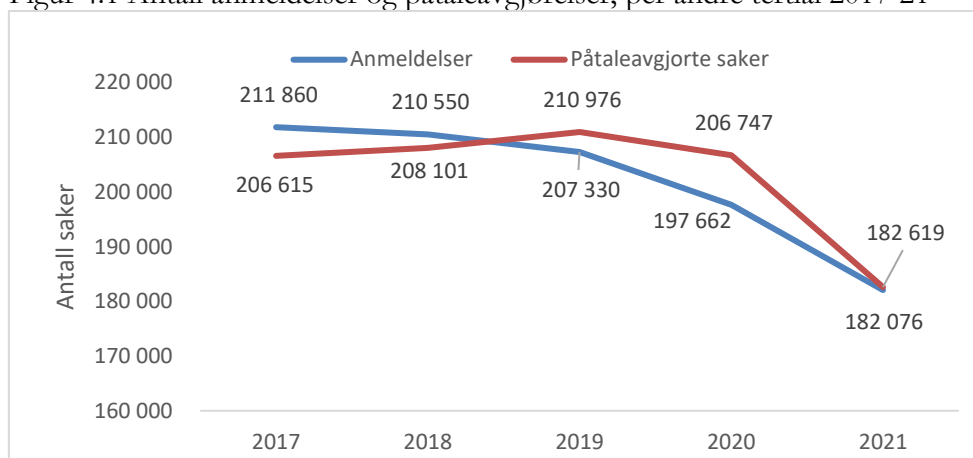
Kilde: JUS309

4.1 Påtaleavgjørelser

Antall påtaleavgjørelser per andre tertial er redusert betydelig fra 2020 til 2021, med 11,7 prosent, og tilsvarende om man sammenligner med 2017 (11,6 prosent). Når man ser på perioden som sammenlignes fremgår at antallet saker økte fra 2017 til 2019, men ble etterfulgt av reduksjon i andre tertial i 2020 og ytterligere i 2021.

Samtidig er det, som vist i tabell 3.1, registrert færre anmeldelser fra år til år. Dette medfører færre saker å påtaleavgjøre. Antall påtaleavgjorte saker per år avhenger i stor grad av hvor mange saker som blir anmeldt det enkelte år. I tillegg har det under pandemien blitt registrert færre "mengdesaker" som raskt lar seg avgjøre. Slik figuren under viser er tallet på anmeldelser og påtaleavgjørelser nær det samme andre tertial i år. En høy produksjon av påtaleavgjørelser er viktig for å hindre eller bygge ned restanser. Det påpekes at det nødvendigvis ikke er de samme sakene som er anmeldt i et år som blir påtaleavgjort samme år, da saksbehandlingstid fører til at en rekke saker blir påtaleavgjort i et senere år enn de er anmeldt.

Figur 4.1 Antall anmeldelser og påtaleavgjørelser, per andre tertial 2017-21

Kilde: JUS065

Per andre tertial var det, som vist i tabell 3.1, anmeldt flest forhold innen kriminalitetstypene vinning, trafikk og annen, tilsvarende ser vi når det gjelder påtaleavgjørelser innen disse kriminalitetstypene.

Tabell 4.2 Antall påtaleavgjørelser fordelt på kriminalitetstype, per andre tertial 2017–21

Krimtype	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent endring 2020/21	Prosent endring 2017-21	Andel påtaleavgjorte forhold
Vinning	66 883	66 930	67 256	62 976	53 674	-14,8 %	-19,7 %	29 %
Trafikk	35 975	35 265	35 103	36 924	34 081	-7,7 %	-5,3 %	19 %
Annen	24 502	24 468	26 033	26 262	24 738	-5,8 %	1,0 %	14 %
Vold	19 753	21 017	22 419	22 670	18 326	-19,2 %	-7,2 %	10 %
Økonomi	16 539	18 159	17 966	16 805	16 094	-4,2 %	-2,7 %	9 %
Narkotika	24 875	23 399	22 785	20 134	15 503	-23,0 %	-37,7 %	8 %
Skadeverk	11 276	11 232	11 973	14 237	12 772	-10,3 %	13,3 %	7 %
Seksuallovbrudd	4 838	5 895	5 618	4 745	5 174	9,0 %	6,9 %	3 %
Miljø	1 440	1 182	1 217	1 470	1 735	18,0 %	20,5 %	1 %
Arbeidsmiljø	534	554	606	524	522	-0,4 %	-2,2 %	0 %
Totalsum	206 615	208 101	210 976	206 747	182 619	-11,7 %	-11,6 %	100 %

Kilde: JUS309

4.2 Oppklaringsprosent

Av de totalt 182 619 lovbruddene som var påtaleavgjort per andre tertial 2021 regnes 84 898 som oppklart. Antallet oppklarte saker ble dermed redusert med 12,1 prosent i forhold til samme periode i 2020. I og med at både de påtaleavgjorte og de oppklarte sakene ble redusert siste år påvirkes ikke nødvendigvis oppklaringsprosenten.

Tabell 4.3 Antall oppklarte saker fordelt på kriminalitetstype, per andre tertial 2017–21

Krimtype	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent endring 2020-21	Prosent endring 2017-21
Trafikk	29 971	29 460	29 207	30 791	28 594	-7,1 %	-4,6 %
Annen	16 600	16 180	16 232	15 477	13 609	-12,1 %	-18,0 %
Vinning	14 869	14 079	13 551	12 749	11 415	-10,5 %	-23,2 %
Narkotika	20 083	18 724	17 813	14 858	10 896	-26,7 %	-45,7 %
Vold	10 382	11 539	11 865	11 718	9 250	-21,1 %	-10,9 %
Økonomi	4 150	4 338	4 724	5 009	4 949	-1,2 %	19,3 %
Seksuallovbrudd	2 916	3 809	3 471	2 545	2 891	13,6 %	-0,9 %
Skadeverk	2 317	2 332	2 406	2 448	2 145	-12,4 %	-7,4 %
Miljø	852	678	666	857	1 011	18,0 %	18,7 %
Arbeidsmiljø	217	185	216	158	138	-12,7 %	-36,4 %
Totalsum	102 357	101 324	100 151	96 610	84 898	-12,1 %	-17,1 %

Kilde: JUS309

Oppklaringsprosenten var 50 prosent per andre tertial 2021 og er nær identisk med andre tertial i fjor (0,1 prosentpoeng høyere i 2020), sammenlignet med 2017 er oppklaringsprosenten redusert med 3,4 prosentpoeng.

Oppklaringsprosenten for den totale saksporteføljen påvirkes av saksporteføljens sammensetning, da bevisituasjon og muligheten for oppklaring ofte er ulik for de ulike kriminalitetstypene. Samtidig vil ressursinnsats i straffesaksarbeidet generelt og innen de ulike saksområdene være av stor betydning for å kunne etterforske og oppklare sakene.

Vinningslovbrudd utgjør fra år til år den største andelen av de påtaleavgjorte sakene og påvirker i stor grad den samlede oppklaringsprosenten. Det samme gjelder trafikk- og narkotikalovbrudd som er sakstyper med en forholdsmessig høy andel påtaleavgjorte saker, og med høy oppklaringsprosent.

Tabell 4.4 Oppklaringsprosent, per andre tertial 2017–21

Krimtype	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent- poeng endring 2020-21	Prosent- poeng endring 2017-21
Trafikk	85 %	85 %	85 %	85 %	85 %	0,4 %	0,0 %
Narkotika	82 %	81 %	79 %	75 %	71 %	-3,4 %	-10,4 %
Annen	75 %	74 %	71 %	68 %	64 %	-3,2 %	-10,2 %
Miljø	61 %	61 %	58 %	62 %	62 %	-0,3 %	0,6 %
Arbeidsmiljø	74 %	64 %	69 %	64 %	61 %	-2,6 %	-13,3 %
Seksuallovbrudd	64 %	68 %	66 %	58 %	59 %	1,8 %	-4,2 %
Vold	55 %	58 %	56 %	55 %	54 %	-1,1 %	-1,4 %
Økonomi	31 %	30 %	33 %	36 %	36 %	0,6 %	5,6 %
Vinning	24 %	23 %	22 %	21 %	22 %	0,9 %	-2,0 %
Skadeverk	21 %	22 %	21 %	18 %	18 %	-0,1 %	-3,6 %
Totalsum	53 %	52 %	51 %	50 %	50 %	-0,1 %	-3,4 %

Kilde: JUS309

4.3 Saksbehandlingstid

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid fra anmeldelse til påtaleavgjørelse var 68 dager for alle saker per andre tertial 2021. 2021 er dermed det året som har den korteste saksbehandlingstiden for alle saker. Dette skyldes i noen grad at det i 2020 ble påtaleavgjort et større antall restansesaker. Saksbehandlingstiden er redusert med seks dager fra 2020 til 2021.

De oppklarte sakene hadde per andre tertial 2021 en gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 97 dager, mot 102 dager i 2020, jf. tabell 4.5. 2017 fremstår som et unntaksår.

En sak vil ikke nødvendigvis være endelig avgjort på påtaleavgjørelsestidspunktet. I en sak som ender med tiltale vil det eksempelvis normalt gå en viss tid fra det er truffet påtaleavgjørelse og til saken er iretteført, og deretter rettskraftig avgjort.

Tabell 4.5 Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, per andre tertial 2017-21

	2017	2018	2019	2020	2021	Differanse ant. Dager 2020-21	Differanse ant. Dager 2017-21
Gj.sn.saksbehandlingstid - alle saker	70	74	74	74	68	-6,2	-2,0
Gj.sn.saksbehandlingstid - oppklarte saker	91	97	99	102	97	-5,5	6,0

Kilde: JUS309

4.4 Saker med krav til særskilt saksbehandlingstid

Riksadvokaten har fastsatt særskilt saksbehandlingsfrist på 90 dager for visse voldssaker (grov kroppskrenkelse og ulike typer av kroppsskader). For voldtektssaker (straffeloven §§ 291-294) er fristen satt til 130 dager. Det er en lovbestemt frist på 42 dager i saker der mistenkte er under 18 år, jf. straffeprosessloven § 249, 2. ledd. Det er en forutsetning at fristene skal overholdes, men riksadvokaten har fremhevet at saker ikke skal henlegges for å overholde fristene, dersom det er utsikt til at en fortsatt etterforskning eller påtalemessig behandling av sakene kan lede til oppklaring.

4.4.1 Saker med særskilt saksbehandlingsfrist - voldssaker

Særskilt frist for saksbehandling i utvalgte voldssaker (90 dager) kom inn i riksadvokatens Mål og prioriteringsrundskriv for straffesaksbehandlingen allerede i 2001. Det sier at det ikke skal gå mer enn 90 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet, med mindre hensynet til etterforskningen eller andre særlige grunner gjør det nødvendig med lengre saksbehandlings-tid. De prioriterte voldssakene omfatter grov kroppskrenkelse og kroppsskade, se vedlegg 2.

Det er per andre tertial 2021 påtaleavgjort 1 656 voldssaker/forhold³ med særskilt saksbehandlingsfrist. Dette var en betydelig reduksjon sammenlignet med året før, på hele 25,8 prosent, som i stor grad anses å kunne tilskrives nedgangen i antall voldsanmeldelser fra 2020 til 2021.

Andelen påtaleavgjorte oppklarte forhold avgjort innenfor frist har økt. Andelen er 49,1 i 2021, mens den var 43,2 prosent i fjor. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle voldsforhold/saker er 120 dager andre tertial i år, mens den for oppklarte saker/forhold er 136 dager. Dette er identisk med 2020.

Oppklaringsprosenten for voldssaker med frist har variert noe fra år til år. I 2021 er oppklaringsprosenten 51,3, mens den var 49,2 i 2020. Den økte dermed med 2,1 prosentpoeng siste år.

³ I datagrunnlaget inngår både saker uten oppgitt gjerningsperson og alle forhold med mistenkt/siktet/domfelt. En nærmere redegjørelse er gitt i vedlegg 1.

Tabell 4.6 Påtaleavgjorte voldssaker med særskilt saksbehandlingsfrist, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall forhold med frist, i alt	2094	2107	2508	2232	1656	-25,8 %	-20,9 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, alle forhold	107	126	121	120	120	0,0 %	12,1 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, oppklarte forhold	121	139	139	136	136	0,0 %	12,4 %
Andel innenfor frist	49	43,2	43,9	43,2	49,1	13,7 %	0,2 %
Oppklaringsprosent	49,1	49,9	53,2	49,2	51,3	4,3 %	4,5 %

Kilde: JUS605 og PSV Monitor (andeler)

4.4.2 Saker med særskilt behandlingsfrist - gjerningsperson under 18 år

Fristen for behandling av saker hvor gjerningspersonen er under 18 år følger av straffeprosessloven § 249, 2. ledd. Saken skal etterforskes og påtalebehandles innen seks uker etter at vedkommende ble ansett som mistenkt i saken, dersom ikke etterforskningsmessige hensyn tilsier en lengre saksbehandlingstid.

Per andre tertial 2021 er 71 prosent av sakene avgjort innen frist, mot 67,4 prosent i 2020. 2021 er dermed det året med størst andel av saker innenfor frist, samtidig er det variasjoner mellom årene. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle påtaleavgjorte forhold var per andre tertial 2021 39 dager, mens de oppklarte forholdene hadde et gjennomsnitt på 36 dager, jf. tabell 5.7. Sammenlignet med samme periode i 2020 er saksbehandlingstiden redusert med 8,2 dager for alle forhold og 6,4 dager for oppklarte forhold fra i fjor til i år. En rask avgjørelse av saker med unge gjerningspersoner er blant annet viktig for at en eventuell straff skal få tilsiktet, preventiv effekt.

Per andre tertial 2021 var det 10 551 forhold hvor mistenkte er under 18 år, en økning på 1,1 prosent sammenlignet med samme periode i 2020. Sammenlignet med 2017 var økningen på 9,5 prosent.

Tabell 4.7 Påtaleavgjorte forhold hvor mistenkte er under 18 år, per andre tertial 2017–21

	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall forhold med frist, i alt	9 634	10 858	11 816	10 441	10 551,0	1,1 %	9,5 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, alle forhold	43,2	57,0	53,5	47,2	39,0	-17,4 %	-9,7 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, oppklarte forhold	39,2	51,9	46,6	42,1	35,7	-15,3 %	-8,9 %
Andel innenfor frist (alle forhold)	69,5	59,8	65,1	67,4	71	5,3 %	2,2 %
Oppklaringsprosent	84 %	82 %	82 %	81 %	81 %	0,4 %	-3,6 %

Kilde: JUS613 og PSV Monitor (andeler)

4.4.3 Saker med særskilt behandlingsfrist - voldtektssaker

For voldtekt (straffeloven §§ 291-294) har Politidirektoratet, i samråd med riksadvokaten fastsatt et mål om gjennomsnittlig saksbehandlingstid på 130 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet. Statistikkgruppene som omfattes av fristen fremgår av vedlegg 2.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for alle voldtektssaker var 138 dager, mens den var 144 dager for oppklarte forhold per andre tertial i år. I begge tilfelle er behandlingstiden betydelig redusert fra året før, med henholdsvis 63 og 48 dager og ligger på laveste nivå i hele perioden. Det er imidlertid grunn til å anta at saksbehandlingstiden vil øke fremover.

Seksuallovbrudd kan ha et komplekst bevisbilde, hvor det kan være behov for oppfølgende avhør og innhenting av sakkyndige vurderinger mv. Dette innebærer ofte en forholdsvis lang saksbehandlingstid.

Tabell 4.8 Påtaleavgjorte voldtektssaker, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall saker, i alt	1 066	1 076	1 166	1 097	1 037	-5,5 %	-2,7 %
Antall oppklarte saker	371	332	370	332	323	-2,7 %	-12,9 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, alle forhold	199	203	209	201	138	-31,3 %	-30,6 %
Gj.sn. Saksbehandlingstid, oppklarte forhold	188	207	195	192	144	-24,9 %	-23,5 %
Oppklaringsprosent	37 %	33 %	34 %	33 %	33 %	1,7 %	-10,6 %

Kilde: JUS309

4.5 Tilrettelagte avhør

Avhør av barn, unge og andre særlig sårbare fornærmede og vitner skal som hovedregel tas på barnehus og gjennomføres i tråd med straffeprosessloven § 239. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker.

Politidistriktene rapporterer manuelt på gjennomføring av tilrettelagte avhør. Statistikken som genereres er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og distriktenes rapportering.

Per andre tertial 2021 er det gjennomført 3 076 førstegangsavhør og 290 supplerende avhør, mot tilsvarende 2 829 og 188 i 2020. Antallet førstegangsavhør og supplerende avhør økte med henholdsvis 8,7 og 54,3 prosent, etter at det hadde vært en nedgang i antall avhør i 2020.

45 prosent av førstegangsavhørene er gjennomført innen fastsatt frist, mot 47 prosent i samme periode i 2020. Erfaringsmessig er det en viss andel avhør som har fristbrudd grunnet forhold utenfor politiets kontroll. Ekskluderes disse, vil andelen avhør gjennomført innenfor frist øke noe.

5. Utviklingen innen ulike kriminalitetstyper

Nedenfor er det gitt en nærmere oversikt over utviklingen innen ulike kriminalitetstyper. Anmeldelsene blir registrert det året saken opprettes, mens de påtaleavgjorte sakene beregnes disse ut fra *tidspunktet politiet påtaleavgjorde saken*. De sakene som er påtaleavgjort i første eller andre tertial 2020 kan således være registrert/anmeldt et tidligere år.

5.1 Vinningslovbrudd

Vinningslovbruddene står for den største tallmessige nedgangen av anmeldelser. Lovbruddskategorien er per andre tertial 2021 redusert med 12,4 fra året før og med 20,8 prosent sammenlignet med 2017. Antall påtaleavgjørelser var 53 674 per andre tertial i år, tilnærmet likt antall anmeldelser (53 575).

Oppklaringsprosenten for vinningslovbrudd var 22 første tertial i 2021, mot 21 i fjor på samme tidspunkt. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 86 dager andre tertial i år, mot tilsvarende i 93 i fjor.

Tabell 5.1 Vinningslovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	67 607	66 580	66 936	61 187	53 575	-12,4 %	-20,8 %
Antall påtaleavgjorte saker	66 883	66 930	67 256	62 976	53 674	-14,8 %	-19,7 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	14 869	14 079	13 551	12 749	11 415	-10,5 %	-23,2 %
Oppklaringsprosent	24 %	23 %	22 %	21 %	22 %	4,2 %	-8,3 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	88	93	82	93	86	-7,9 %	-2,0 %

Kilde: JUS065, JUS309

5.2 Trafikklovbrudd

Antall anmeldte trafikklovbrudd per andre tertial 2021 ble redusert med 5,7 prosent i forhold til samme periode i 2020. Tallet på anmeldelser har variert noe fra år til år, hvorav 2021 har det laveste antallet i femårsperioden. Det er en nedgang på 5,2 prosent når man sammenligner 2017 med 2021. Antallet påtaleavgjørelser følger samme utvikling som anmeldelsene, 2017 sammenlignet med 2021 gir en nedgang på 5,3 prosent.

Trafikklovbrudd er den kriminalitetstypen med høyest oppklaringsprosent, den har ligget stabilt på 85 prosent hvert år i andre tertial i hele femårsperioden. Trafikklovbruddene har også den korteste saksbehandlingstiden, 61 dager i andre tertial i år, sammenlignet med 65 i fjor. Den relativt korte saksbehandlingstiden skyldes at lovbruddene i all hovedsak avdekkes gjennom politiets kontroller og at overtredelsene i det vesentligste kan bevises og oppklares med dette som bakgrunn uten ytterligere etterforskning.

Tabell 5.2 Trafikklovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	36 782	36 080	35 380	36 964	34 867	-5,7 %	-5,2 %
Antall påtaleavgjorte saker	35 975	35 265	35 103	36 924	34 081	-7,7 %	-5,3 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	29 971	29 460	29 207	30 791	28 594	-7,1 %	-4,6 %
Oppklaringsprosent	85 %	85 %	85 %	85 %	85 %	0,4 %	0,0 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	63	66	65	65	61	-6,5 %	-3,8 %

Kilde: JUS065, JUS309

5.3 Voldslovbrudd

Kriminalitetstypen vold innbefatter ikke kun fysisk vold, men også blant annet trusler. For nærmere eksempler, se vedlegg 2. Antall anmeldte voldslovbrudd er redusert med 9,2 prosent fra 2020 til 2021, og med 12,9 sammenlignet med 2017. Det har samtidig vært en nedgang i antall påtaleavgjorte voldslovbrudd, særlig sterk var nedgangen fra i fjor til i år, med hele 19,2 prosent. 2017 sammenlignet med 2021 viser nedgang på 7,2 prosent.

Oppklaringsprosenten for voldslovbrudd var per andre tertial i 2021 på 54, mens den i 2020 lå på 55.

Saksbehandlingstid for oppklarte saker var 116 dager per andre tertial i år, og er redusert med 20 dager fra 2020. I femårsperioden skiller imidlertid 2020 seg ut i negativ retning, noe som tidligere er satt i sammenheng med at antall restanser ble redusert samtidig.

Tabell 5.3 Voldslovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	21 371	21 754	21 882	20 496	18 618	-9,2 %	-12,9 %
Antall påtaleavgjorte saker	19 753	21 017	22 419	22 670	18 326	-19,2 %	-7,2 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	10 382	11 539	11 865	11 718	9 250	-21,1 %	-10,9 %
Oppklaringsprosent	55 %	58 %	56 %	55 %	54 %	-2,0 %	-2,6 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	115	126	124	136	116	-14,3 %	1,5 %

Kilde: JUS0565, JUS309

5.4 Narkotikalovbrudd

Det ble anmeldt 13 576 narkotikalovbrudd per andre tertial 2021, narkotikalovbruddene følger dermed utviklingen fra tidligere år. Nedgangen i år sammenliknet med andre tertial 2020 er på 24,6 prosent. Sammenliknes andre tertial 2017 med tilsvarende periode i 2021 er nedgangen på hele 44,5 prosent. Nedgangen anses å ha sammensatte årsaker.

Det ble påtaleavgjort 15 503 saker per andre tertial i år. Oppklaringsprosenten for narkotikalovbrudd lå på 71 prosent andre tertial år og hadde dermed gått ned med fire prosentpoeng siden i fjor, og med 9 prosentpoeng siden 2017. Saksbehandlingstiden for oppklarte saker var 106 dager. Saksbehandlingstiden er dermed redusert med 5 dager siden andre tertial i fjor. De tidligere årene var likevel saksbehandlingstiden hele tiden kortere, i 2017 var den 90 dager.

Tabell 5.4 Narkotikalovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	24 473	22 865	21 519	17 996	13 576	-24,6 %	-44,5 %
Antall påtaleavgjorte saker	24 538	23 087	22 503	19 853	15 253	-23,2 %	-37,8 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	20 083	18 724	17 813	14 858	10 896	-26,7 %	-45,7 %
Oppklaringsprosent	82 %	81 %	79 %	75 %	71 %	-4,5 %	-12,7 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	89	92	96	111	106	-4,4 %	18,6 %

Kilde: JUS065, JUS309

5.5 Seksuallovbrudd

Antallet anmeldte seksuallovbrudd var 5 446 per andre tertial i år og økte dermed med hele 29,8 prosent fra andre tertial i fjor til i år. Det har vært svingninger i femårsperioden. Som det fremgår av tabellen under har det også vært en økning i antall påtaleavgjørelser i den samme tidsperioden.

Oppklaringsprosenten for seksuallovbrudd var 59 prosent per andre tertial 2021, en økning på 1 prosentpoeng i forhold til året før. Sammenliknet med de foregående årene er det imidlertid en betydelig nedgang i oppklaringsprosenten.

Saksbehandlingstiden for oppklarte saker er betydelig redusert fra i fjor til i år. Per andre tertial er saksbehandlingstiden 145 dager, en reduksjon på 64 dager sammenliknet med tilsvarende periode i 2020 og den laveste i femårsperioden. Med et økende antall saker, må det imidlertid forventes en økning i saksbehandlingstiden. Seksuallovbrudd krever ofte betydelig etterforskning og vil i mange tilfeller bli påtaleavgjort i et senere år enn anmeldelsesåret.

Seksuallovbrudd er en kriminalitetstype hvor det regnes å være store mørketall. Gjennom økt oppmerksomhet har man derfor ønsket å avdekke og straffeforfølge flere lovbrudd. Etterforskning av flere store saker har fått fokus i media og kan også bidra til å synliggjøre at det nytter å anmelde. Mørketallene innenfor seksuallovbrudd antas likevel fortsatt å være høye.

Tabell 5.5 Seksuallovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	5 152	6 056	4 511	4 197	5 446	29,8 %	5,7 %
Antall påtaleavgjorte saker	4 838	5 895	5 618	4 745	5 174	9,0 %	6,9 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	2 916	3 809	3 471	2 545	2 891	13,6 %	-0,9 %
Oppklaringsprosent	64 %	68 %	66 %	58 %	59 %	3,1 %	-6,5 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	165	207	239	209	145	-30,5 %	-12,0 %

Kilde: JUS065, JUS309

5.6 Økonomilovbrudd

Per andre tertial 2021 ble det anmeldt 15 575 økonomilovbrudd, nært opptil antallet for fjoråret. Antallet påtaleavgjørelser var 16 094 i samme perioden.

Oppklaringsprosenten per andre tertial i år var 36 prosent, den samme som i fjor. Sammenlignet med 2017 er den i år blitt 5 prosentpoeng høyere.

Saksbehandlingstiden lå på 263 dager per andre tertial i år. Det er en økning på 69 dager fra året før og det høyeste i femårsperioden. Saksbehandlingstiden i økonomisaker viser relativt store variasjoner fra år til år.

Tabell 5.6 Økonomilovbrudd, per andre tertial 2017–21

	2017	2018	2019	2020	2021	Endring 2020-21	Endring 2017-21
Antall anmeldelser	17 559	19 049	17 781	15 674	15 575	-0,6 %	-11,3 %
Antall påtaleavgjorte saker	16 539	18 159	17 966	16 805	16 094	-4,2 %	-2,7 %
Antall påtaleavgjorte saker, oppklart	4 150	4 338	4 724	5 009	4 949	-1,2 %	19,3 %
Oppklaringsprosent	31 %	30 %	33 %	36 %	36 %	1,7 %	18,3 %
Gj.snittlig saksbehandlingstid, oppklarte saker	208	193	228	194	263	35,6 %	26,8 %

Kilde: JUS065, JUS309

6. Saker under arbeid – herunder restanser

Tallene presentert i dette underkapittelet er hentet ut ved bruk av JUS-rapporten JUS089 som gir samlede tall for politidistrikt og særorgan. Tallene vil derfor være forskjellig fra rapportering til Justis- og beredskapsdepartementet hvor kun tall for politidistriktene inngår.

Statistikken over saker under arbeid viser antall anmeldelser i politiet som ikke er rettskraftige avgjorte. Den omfatter både saker som er under etterforskning og dermed ikke påtaleavgjort, og påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker. Dette gir viktig informasjon om den samlede arbeidsmengden i politiet og saksporteføljens alderssammensetning.

Frem til det treffes en påtaleavgjørelse har politiet og påtalemyndigheten i stor grad selv kontroll over sakenes fremdrift, da dette i vesentlig grad vil avhenge av politiets egen saksbehandlingskapasitet og prioritering. Når det er fattet en positiv påtaleavgjørelse vil videre fremdrift variere ut fra type påtaleavgjørelse og kapasitet i øvrige deler av straffesakskjeden.

Alderen på de ikke rettskraftige sakene avhenger av saksbehandlingstiden frem til påtaleavgjørelse og tiden det deretter tar for å få saken rettskraftig avgjort. Antall påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker, vil i stor grad avhenge av hvor mange positive påtaleavgjørelser som er truffet, og hvilken fremdrift sakene vil få blant annet i domstolene. Det kan gjenstå mye ressurs- og tidkrevende arbeid i mange av sakene etter at det er truffet positive påtaleavgjørelser og frem til rettskraft, ikke minst der det er utferdiget tiltale og sakene skal iretteføres.

Ved utgangen av andre tertial 2021 hadde politiet totalt 117 954 saker under arbeid som ikke var rettskraftige. Det er det laveste antall i hele femårsperioden. Andre tertial i år sammenlignet med fjoråret gir en nedgang på 11,6 prosent. Nedgangen gjelder både for de *ikke påtaleavgjorte og de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene*. De ikke rettskraftige sakene totalt fordeler seg ganske likt på *ikke påtaleavgjorte saker* og *påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker*, med henholdsvis 59 015 og 58 939.

De ikke påtaleavgjorte restansene er redusert noe siden andre tertial 2020 som følge av at det er opprettet færre anmeldelser og at riksadvokaten har gitt direktiver som foreskriver prosessmessig enklere - og raskere - avgjørelsesformer. Dette har også påvirket de påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige restansene. Det har også vært gjennomført noe flere aktorater.

Tabell 6.1 Saker under arbeid/ikke rettskraftige, utgangen av andre tertial 2017–21

Saker under arbeid	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent endring 2020-21	Prosent endring 2017-21
Ikke påtaleavgjort	74 607	78 931	69 969	60 804	59 015	-2,9 %	-20,9 %
0-3 mnd	35 824	34 584	30 029	29 647	27 209	-8,2 %	-24,0 %
3-12 mnd	30 966	35 182	30 998	24 229	24 714	2,0 %	-20,2 %
> 12 mnd	7 817	9 165	8 942	6 928	7 092	2,4 %	-9,3 %
Påtaleavgjort, ikke rettskraftig	78 462	80 861	80 095	72 611	58 939	-18,8 %	-24,9 %
0-3 mnd	11 200	10 953	10 895	9 806	8 567	-12,6 %	-23,5 %
3-12 mnd	30 477	30 739	29 865	27 833	22 334	-19,8 %	-26,7 %
> 12 mnd	36 785	39 169	39 335	34 972	28 038	-19,8 %	-23,8 %
TOTALT	153 069	159 792	150 064	133 415	117 954	-11,6 %	-22,9 %

Kilde: JUS089

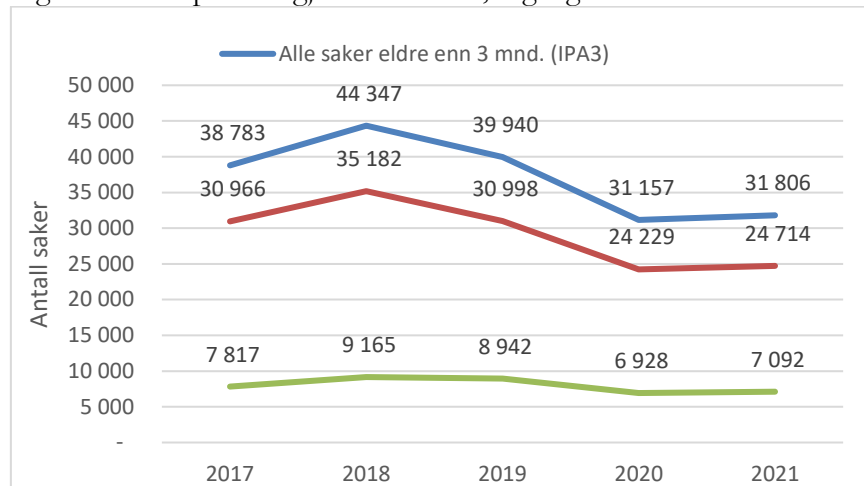
6.1 Ikke påtaleavgjorte saker

Ved utgangen av andre tertial 2021 var det 59 015 *ikke påtaleavgjorte saker*, en reduksjon på 2,9 prosent sammenlignet med samme tidspunkt i 2020, og hele 20,9 prosent sammenlignet med 2017.

Ser man nærmere på den aldersmessige sammensetningen⁴ av sakene gjelder hele nedgangen siste år saker under 3 måneder. Saksbeholdningen i 2021 ble redusert med 8,2 fra 2020 til 2021 og med 24 prosent fra 2017 til 2021.

Saker eldre enn 3 måneder omtales som *restansesaker*. Beholdningen av restansesaker mellom 3-12 måneder og eldre enn tolv måneder, økte begge moderat i år, men er likevel redusert sammenlignet med tilsvarende periode i 2017, med henholdsvis 20,2 og 9,3 prosent.

Figur 6.1 Ikke påtaleavgjorte restanser, utgangen av andre tertial 2017-2021

Kilde: JUS089

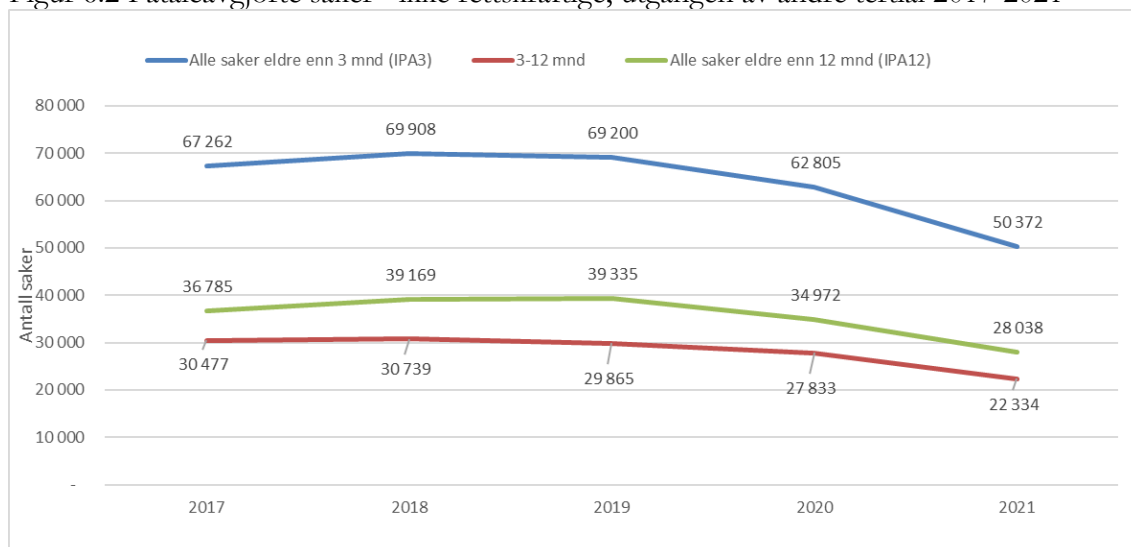
6.2 Påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige saker

Antall *påtaleavgjorte, ikke rettskraftige saker* ble totalt redusert med 18,8 prosent i 2021, sammenlignet med i fjor, og med 24,9 prosent sammenlignet med 2017. Nedgangen ses i alle alderskategorier. Den sterkeste nedgangen knyttes til siste år.

Som vist over fremgår at de ikke påtaleavgjorte restansesakene (eldre enn tre måneder) økte siste år. De påtaleavgjorte, men ikke rettskraftige sakene derimot, viser nedgang i saksbeholdningen også i år. Det gjelder alle, uansett alder.

⁴ Det påpekes at alder på sak, både for ikke-påtaleavgjorte saker og saker som er påtaleavgjorte men ikke rettskraftige, er alder på saken beregnet fra *registreringstidspunktet* til 31. august, og ikke fra *gjerningstidspunktet* eller når saken ble påtaleavgjort

Figur 6.2 Påtaleavgjorte saker - ikke rettskraftige, utgangen av andre tertial 2017-2021

Kilde: JUS089

7. Inndragning

Politiet har fokus på inndragning av lovovertrederens utbytte av straffbare handlinger.

Nærmere beskrivelse av hvordan inndragningsstatistikken er hentet ut er gitt i vedlegg 1. Det påpekes spesielt at inndragningstallene per andre tertial 2021 vil kunne øke dersom det er påtaleavgjorte saker som enda ikke er rettskraftig.

Statistikken teller antall inndragninger av *utbytte* etter gammel straffelov § 34 og ny straffelov § 67, antall inndragninger av *gjenstander* etter gammel straffelov § 35 og ny straffelov § 69 og *utvidet* inndragning etter straffeloven § 34a og ny straffelov § 68. Statistikken dekker ikke bestemmelsen om forebyggende inndragning i straffeloven § 70 (gammel straffelov § 37b).

Samlet inndragningsbeløp per andre tertial 2021 var 94,2 millioner kroner, hvilket utgjør en nedgang på 16,5 prosent i forhold til samme periode i 2020, og 25,8 prosent sammenlignet med 2017. Tabellen viser ellers at det er store variasjoner fra år til år. Det må bemerkes at enkeltsaker med store beløp kan gi betydelige utslag på statistikken et år. Videre er det en viss grad av tilfeldighet knyttet til hvilke år sakene blir rettskraftig.

Antall utbytteinndragninger (§ 34 og § 67) er betydelig redusert. Andre tertial i år er antallet 474, under halvparten av resultatet for tilsvarende periode i 2017 (1076). Antallet ble redusert med 17 prosent fra 2020 til 2021. Utvidet inndragning utgjør små tall, 51 i 2021. Antallet gjenstandsinndragninger ligger på 3757 andre tertial i år. Det er en nedgang på 14 prosent sammenlignet med 2020 og 24 prosent sammenlignet med 2017.

Tabell 7.1 Inndragning av utbytte og gjenstander, per andre tertial 2017-21

	2017	2018	2019	2020	2021	Prosent endring 2020-21	Prosent endring 2017-21
Utbytte	1076	810	826	568	474	-16,5 %	-55,9 %
Utvidet	57	54	48	51	74	45,1 %	29,8 %
Gjenstand	4514	4855	5023	4372	3757	-14,1 %	-16,8 %
Sum antall inndragninger	5647	5719	5897	4991	4305	-13,7 %	-23,8 %
Beløp i mill. kr	126,9	85,9	145,2	109,7	94,2	-14,1 %	-25,8 %

Kilde: JUS625 – hentet fra PSV Monitor

Som tidligere er det fortsatt knyttet noe usikkerhet til inndragningsstatistikken, herunder om den fanger opp korrekt antall krav og beløp fra straffesakssystemene til politiet. Det bemerkes særlig at politiet i en rekke saker fremmer erstatningskrav på vegne av fornærmede, fremfor å legge ned påstand om inndragning. Dette kan være en av flere forklaringer på at antall utbytteinndragninger er redusert. Herværende statistikk omfatter ikke rettskraftige erstatningskrav fremmet på vegne av fornærmede. Gjennom 2019 og 2020 er det tilrettelagt for bedre statistikk på området, men relevante tall vil først foreligge i 2022. Det gjøres særskilt oppmerksom på at det pågår et arbeid med å kvalitetssikre beløpet for andre tertial 2021.

Det gjøres for øvrig oppmerksom på at oppgitte beløp knytter seg til idømt inndragningskrav, og ikke til hva som faktisk er inndratt gjennom Statens innkrevingssentral (SI) eller hos den fornærmede selv.

VEDLEGG 1 Datagrunnlag

Det statistiske grunnlaget i rapporten er hentet fra politiets straffesaksregister (STRASAK). STRASAK benyttes både til den offisielle kriminalstatistikken, som Statistisk sentralbyrå (SSB) publiserer, og politiets driftsstatistikk. Selv om både SSB og Politidirektoratet henter sitt tallgrunnlag fra STRASAK, forekommer det noen forskjeller i det tallmaterialet som presenteres, blant annet på grunn av ulik bearbeiding av data, ulike tidspunkt for dataauthenting og ulik gruppering av dataene.

Hvis annet ikke er oppgitt er tallmaterialet hentet ut 1. september det enkelte år. Kodeendringer som har skjedd etter 1. september det enkelte år vil derfor ikke få betydning. Dette er gjort for å ha mest mulig sammenlignbare tall.

Dataene i STRASAK er basert på de kodene som politiet manuelt legger inn når en sak blir registrert og kvaliteten på driftsstatistikken er derfor avhengig av riktig koding av den enkelte sak. Økt fokus og kunnskap kan i enkelte tilfeller føre til endret kodepraksis og riktigere koding av sakene. Endring i kodepraksis kan derfor gjøre det utfordrende å følge utviklingstrekk på detaljert nivå.

I forbindelse med ikrafttreddelsen av Straffeloven 2005 1. oktober 2015 ble det gjort endringer som førte til at flere lovbrudd ble tilordnet en annen kriminalitetstype enn hva som var tilfelle tidligere.

Straffeloven 2005 medfører i all hovedsak ingen nykriminalisering eller avkriminalisering. Det er likevel ikke mulig å sammenligne alle straffebestemmelsene i gammel og ny lov én til én. For å kunne sammenligne statistikk på et lavere nivå enn kriminalitetstype er det derfor laget lovbruddskategorier for å kunne se utviklingen over tid på et område, gitt i vedlegg 2.

Antall anmeldelser er gitt ved antall saker. I forbindelse med saker med særskilt saksbehandlingsfrist, nærmere omtalt i kapittel 5.2 benyttes begrepet forhold. Forhold sier noe om knytningen mellom sak og person, dvs. gjerningsperson og fornærmet. På grunn av dette kan en sak generere flere forhold. For å vise det totale bildet i dette kapitlet summeres alle forhold, i tillegg til at man også tar med de sakene hvor det ikke er registrert en mistenkt/siktet /domfelt.

Inndragningsstatistikken er hentet ut medio september 2021 fra PSV Monitor som er et internt verktøy i politiet for lettere å følge utviklingen av straffesaksporteføljen. I motsetning til hva som er tilfelle for store deler av resten av rapporten anvendes ikke fryste tall da dynamiske tall gir et riktigere bilde. Det antas at inndragningstallene i 2021 vil kunne øke gitt at det er påtaleavgjorte saker som enda ikke er rettskraftig.

Det gjøres oppmerksom på at det i tabeller kan forekomme at avrunding medfører at summen/endring i prosentpoeng ikke blir lik summen av de oppgitte tallene.

VEDLEGG 2 Lovbruddskategorier

Krim.type	Lovbruddskategori	Statistikkgrupper/-koder
Vinning	Grovt tyveri fra bolig	921 Grovt tyveri fra bolig 2201 GROVT TYVERI FRA VILLA 2202 GROVT TYVERI FRA LEILIGHET
Vinning	Tyveri fra person på offentlig sted	910 Tyveri fra person i kollektiv transport eller stoppested 911 Tyveri fra person i gate, park, annet friområde 912 Tyveri fra person i anlegg / lokaler for idrett, kultur o.l. 913 Tyveri fra person i salgslokaler (kafe, butikk o.l.) 914 Tyveri fra person i annet næringsbygg eller -areal 915 Tyveri fra person på annet offentlig sted 925 Grovt tyveri fra person i kollektiv transport / stoppested 926 Grovt tyveri fra person i gate, park, annet friområde 927 Grovt tyveri fra person i anlegg/lokaler for idrett, kultur 928 Grovt tyveri fra person i salgslokaler (kafe, butikk o.l.) 929 Grovt tyveri fra person i annet næringsbygg eller -areal 930 Grovt tyveri fra person på annet offentlig sted
Vinning	Ran	954 Ran 955 Grovt ran 956 Grovt ran, med død/betydelig skade til følge 957 Forbund om ran 2502 RAN (\$ 267) 2503 RAN,GROVT (\$ 268) 2504 RAN FRA BERUSET PERSON 2505 BANKRAN (\$ 268,2) 2506 POSTRAN (\$ 268,2) 2507 RAN AV VERDITRANSPORT (\$ 268,2) 2508 DROSJERAN 2509 RAN FRA FORRETNING/KIOSK (\$ 267) 2510 GROVT RAN FRA FORRETNING/KIOSK (\$ 268) 2599 RAN/UTPRESSING, DIVERSE
Narkotika	Narkotikalovbrudd etter legemiddeloven	7101 Narkotika, bruk (\$24) 7102 Narkotika, besittelse (\$24) 7199 Narkotika, diverse
Narkotika	Narkotikalovbrudd etter straffeloven (narkotika-overtredelser)	704 NARKOTIKA (\$ 162,1.LEDD) 711 NARKOTIKA, UAKTSOM (\$ 162,4.LEDD) 751 Narkotikaovertredelse
Narkotika	Narkotikalovbrudd etter straffeloven (grove narkotika-overtredelser)	703 NARKOTIKA (\$ 162,2.LEDD) 708 NARKOTIKA (\$ 162,3.LEDD) 752 Grov narkotikaovertredelse 753 Grov narkotikaovertredelse, betydelig mengde 754 Grov narkotikaovertredelse, særdeles skjerpende 755 Uaktsom grov narkotikaovertredelse
Narkotika	Dopinglovbrudd etter legemiddeloven	7110 Doping bruk (\$24a) 7111 Doping besittelse (\$24a)
Narkotika	Dopinglovbrudd etter straffeloven (dopingovertredelser)	710 DOPINGMIDLER (\$ 162B,1.LEDD)162B,1.LEDD) 712 DOPINGMIDLER (\$ 162B,2.LEDD) 713 DOPINGMIDLER, UAKTSOM (\$ 162B,3.LEDD) 757 Dopingovertredelse 758 Grov dopingovertredelse 759 Uaktsom grov dopingovertredelse
Vold	Grov kroppskrenkelse og kroppsskade	1703 LEGEMSBESKADIGELSE (\$ 229) 1704 LEGEMSBESKADIGELSE, KNIV (\$ 229) 1705 LEGEMSBESKADIGELSE, SKYTEVÅPEN (\$ 229)

		1714 LEGEMSBESKADIGELSE MED DØDEN TIL FØLGE (§ 229) 1716 LEGEMSFORNÆRMELSE M/SKADEFØLGE (§ 228,2.LEDD) 1752 Grov kroppskrenkelse 1753 Grov kroppskrenkelse, med følge død 1754 Kroppsskade 1755 Grov kroppsskade 1756 Grov kroppsskade, med følge død
Vold	Menneskehandel	1607 MENNESKEHANDEL - PROSTITUSJON (§224) 1611 MENNESKEHANDEL - KRIGSTJ. I FREMMED LAND (§224) 1613 MENNESKEHANDEL - TVANGSARBEID (§224) 1615 MENNESKEHANDEL - MENNESKEORGANER (§224) 1658 Menneskehandel, prostitusjon 1659 Menneskehandel, tvangsarbeid 1660 Menneskehandel, krigstjeneste 1661 Menneskehandel, indre organer 1668 Menneskehandel tilrettelegge mv
Vold	Grov menneskehandel	1608 MENNESKEHANDEL - PROSTITUSJON, GROV (§224) 1610 MENNESKEHANDEL - MENNESKEORGANER, GROV (§224) 1612 MENNESKEHANDEL - KRIGSTJ. I FREMMED LAND, GROV (§224) 1614 MENNESKEHANDEL - TVANGSARBEID, GROV (§224) 1662 Grov menneskehandel, prostitusjon 1663 Grov menneskehandel, tvangsarbeid 1664 Grov menneskehandel, krigstjeneste 1665 Grov menneskehandel, indre organer 1669 Menneskehandel tilrettelegge mv – grov
Vold	Mishandling i nære relasjoner	1506 MISHANDLING I FAMILIEFORH, MED LEGEMSKRENK (§ 219, 1. LEDD) 1507 MISHANDLING I FAMILIEFORH, UTEN LEGEMSKRENK (§219,1.LEDD) 1508 MISHANDLING I FAM.FORH, GROV, M LEGEMSKRENK (§219. 2. LEDD) 1509 MISHANDLING I FAM.FORH, GROV, U LEGEMSKRENK (§219,2. LEDD) 1768 Mishandling i nære relasjoner, med legemskrenkelse 1769 Mishandling i nære relasjoner, uten legemskrenkelse 1770 Grov mishandling i nære relasjoner, med legemskrenkelse 1771 Grov mishandling i nære relasjoner, uten legemskrenkelse
Vold	Trusler	506 PÅVIRKNING AV OFF. TJENESTEMANN VED TRUSLER (§128) [Tilordnet kriminalitetstypen annen] 557 Trusler mot offentlig tjenestemann, politi 558 Trusler mot offentlig tjenestemann, annen tjenestemann 1601 TRUSLER, DIVERSE (§ 227) 1603 TRUSLER, KNIV (§ 227) 1604 TRUSLER, SKYTEVÅPEN (§ 227) 1605 BOMBETRUSSEL (§227) 1609 TRUSLER, DIVERSE (§227) 1674 Trusler 1675 Trusler, med skytevåpen 1676 Trusler, med kniv eller annen liknende redskap 1677 Grove trusler

		1678 Grove trusler, med skytevåpen 1679 Grove trusler, med kniv eller annen liknende redskap 1680 Trussel mot særskilt utsatte yrkesgrupper, helsepersonell 1681 Trussel mot særskilt utsatte yrkesgrupper, transportarbeider 1682 Trussel særskilt utsatte yrkesgr, oppl i grunn- og videregå utda
Vold og Annen	Grupper med særskilt vern	501 VOLD MOT POLITITJ.MANN (§ 127) 502 VOLD MOT OFF.TJ.MANN (§ 127) 506 PÅVIRKNING AV OFF. TJENESTEMANN VED TRUSLER (§128) 555 Vold mot offentlig tjenestemann, politi 556 Vold mot offentlig tjenestemann, annen tjenestemann 557 Trusler mot offentlig tjenestemann, politi 558 Trusler mot offentlig tjenestemann, annen tjenestemann 559 Hindring av offentlig tjenestemann, politi 560 Hindring av offentlig tjenestemann, annen tjenestemann 561 Forulemping av offentlig tjenestemann, politi 562 Forulemping av offentlig tjenestemann, annen tjenestemann 1680 Trussel mot særskilt utsatte yrkesgrupper, helsepersonell 1681 Trussel mot særskilt utsatte yrkesgrupper, transportarbeider 1682 Trussel særskilt utsatte yrkesgr, oppl i grunn- og videregå utda 1774 Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper, helsepersonell 1775 Vold mot særskilt utsatte yrkesgrupper, transportarbeider 1776 Vold særskilt utsatte yrkesgr, oppl i grunn- og videregå utda 1802 ÆREKRENK. MOT OFF. TJ. M. (§251) 5001 HINDRING AV OFFENTLIG TJENESTEMANN (§ 326 NR.1) 5002 FORULEMPING AV OFFENTLIG TJENESTEMANN (§326 NR.2) 5011 HINDRING AV OFFENTLIG TJENESTEMANN (§ 326 NR.1) 5012 FORULEMPING AV OFFENTLIG TJENESTEMANN (§ 326 NR.2)
Seksual-lovbrudd	Voldtekt	1401 VOLDTEKT (§ 192,1.LEDD) 1401 VOLDTEKT (§ 192,1.OG 2.LEDD) 1413 FORSØK PÅ VOLDTEKT (§ 192,JFR.PAR 49) 1420 VOLDTEKT (§ 192,2.LEDD) 1420 VOLDTEKT (§ 192,3.LEDD) 1423 GROVT UAKTSOM VOLDTEKT (§ 192,4.LEDD) 1451 Voldtekt u. samleie 1452 Voldtekt til samleie 1453 Grov voldtekt 1454 Grov uaktsom voldtekt 1455 Voldtekt forsøk
Seksual-lovbrudd	Seksuell omgang og voldtekt av barn u/14 år	1402 SEKSUELL OMGANG MED BARN U/14 ÅR (§ 195) 1402 UTUKTIG OMGANG MED BARN U/14 ÅR (§ 195) 1403 SEKSUELL OMGANG MED BARN U/10 ÅR (§ 195) 1403 UTUKTIG OMGANG MED BARN U/10 ÅR (§ 195) 1460 Voldtekt av barn under 14 år 1461 Voldtekt til samleie av barn under 14 år 1462 Grov voldtekt av barn under 14 år 1463 Forsøk på voldtekt av barn under 14 år

Seksual- lovbrudd	Seksuell handling og seksuelt krenkende eller annen uanstendig atferd overfor barn u/16 år	1418 SEKSUELL HANDLING MM MED BARN U/16 ÅR (\$ 200,2.LEDD) 1418 UTUKTIG HANDLING M.V MED BARN U/16 ÅR (\$ 212,2.LEDD) 1466 Seksuell handling med barn under 16 år 1467 Seksuelt krenkende atferd mv. overfor barn under 16 år
Seksual- lovbrudd	Seksuell omgang med barn 14-16 år	1404 SEKSUELL OMGANG MED BARN U/16 ÅR (\$ 196) 1404 UTUKTIG OMGANG MED BARN U/16 ÅR (\$ 196) 1464 Seksuell omgang med barn mellom 14 og 16 år 1465 Grov seksuell omgang mv. med barn mellom 14 og 16 år
Seksual- lovbrudd	Overgrepsmateriale og pornografi	1405 PORNOGRAFI, SKRIFTER/FILM/VIDEO MV (\$204) 1405 UTUKTIGE SKRIFTER/FILM/VIDEO M.V (\$ 211) 1421 PORNOGRAFI,SKRIFTER/BILDER/VIDEO MV VIA DATASYST. (\$204) 1470 Fremvis/still av seksu overgr mot barn el seksualiserer barn 1477 Pornografi
Seksual- lovbrudd	Annet eller uspesifisert seksuallovbrudd	1406 UTUKTIG ADFERD INKL. BLOTTING 1407 INCEST (\$ 197) 1408 HALLIKVIRKS. TILBY, FORMIDLE, ETTERS. PROSTITUSJON (\$202) 1408 HALLIKVIRKS. TILBY, FORMIDLE, ETTERS. PROSTITUSJON (\$202) 1409 KIKKING (\$212) 1410 PROSTITUSJON 1411 HELSERÅDSMELDING 1412 SEKSUELT KRENKENDE/UANSTENDIG ADFERD, BLOTTING MM (\$201) 1414 SKAFFE SEG UTUKTIG OMG.M/TRUSLER, UNDERF. ADFERD O.L (\$ 194) 1415 SEKSUELL OMGANG MED FOSTERBARN, STEBARN OL (\$ 199) 1416 UTUKTIG OMGANG MED BEVISSTLØS (\$ 193) 1417 SAMLEIE MED BROR/SØSTER (\$ 198) 1419 UTUKTIG OMGANG, MISBRUK AV STILLING (\$ 198) 1422 SEKSUELT KRENKENDE/UANSTENDIG ADFERD VIA DATASYSTEMER (\$201) 1422 UTUKTIGE KRENKELSER VIA DATASYSTEMER (\$ 212 1.LEDD) 1424 SEKSUELL OMG. MISBR AV STILLING, AVH.FORH. MM (\$ 193,1.LEDD) 1424 SEKSUELL OMG. MISBR AV STILLING, AVH.FORH. MM (\$ 193,1.LEDD) 1425 SEKSUELL OMG. UTNYTT. AV PSYKISK LIDELSE MM (\$193,2.LEDD) 1426 SEKSUELL HANDLING UTEN SAMTYKKE (\$200,1.LEDD) 1427 KJØP AV SEKSUELLE TJENESTER FRA PERSON UNDER 18 ÅR (\$203) 1428 KJØP AV SEKSUELLE TJENESTER (\$202A) 1429 Grooming - Bygge opp tillit for å utnytte barn seksuelt 1456 Misbruk av overmaktsforhold 1457 Seksuell omgang med innsatte mv. i institusjon 1458 Seksuell handling uten samtykke 1459 Seksuelt krenkende atferd 1468 Avtale om møte for å begå seksuelt overgrep 1469 Kjøp av seksuelle tjenester fra mindreårige 1471 Incest 1472 Søskenincest 1473 Seksuell omgang mellom andre nærstående

		1474 Hallikvirksomhet 1475 Formidling av prostitusjon 1476 Kjøp av seksuelle tjenester fra voksne 1478 Utstillingsforbud 1498 Seksuallovbrudd, diverse (strl. kap 26) 1499 SEKSUALLOVBRUDD, DIVERSE 1499 Seksuallovbrudd, DIVERSE 3899 Seksuallovbrudd, DIVERSE
Annen	Menneskesmugling	6151 Menneskesmugling 6151 MENNESKESMUGLING (§ 47,3.LEDD) 6157 Organisert menneskesmugling 6157 Organisert menneskesmugling (§47, 4. ledd) 9898 MENNESKESMUGLING

Utviklingsporteføljen Rapport T2-2021

1. Oktober 2021

Overordnet status strategisk utviklingsportefølje T2-2021

ØKONOMI

Årsprognosen ved T2 viser et samlet mindreforbruk mot budsjetterte midler på 15%. Inkluderer vi de ufordelte og de akkumulerte øremerkede midlene på post 01 og post 45 er mindreforbruket i porteføljen 50% i 2021. Dette tilsvarer 40,4 mill. kroner og 21% på post 01 ramme. Mindreforbruket på post 01 ramme fristilles til etatens driftsbudsjett og de øremerkede midlene overføres og benyttes i 2022 og 2023.

FREMDR.

En sentral milepæl for politiet er at *NPID* er avsluttet. Slutføring av investeringen videreføres gjennom *fremtidens ID-applikasjon (FRIDA)*. Digital innsending av våpensøknad er lansert, mens arbeid med langsiktig digitalisering av tjenesten i samarbeid med Brønnøysundregistrene fortsetter. Gjennomføring av *tilretteleggelse for RGS som leverandør av DNA-analyser* vil ha en forsinket oppstart av gjennomføring rundt 7 mnd. grunnet eksterne forhold. Departementet er orientert om dette.

RESSUR

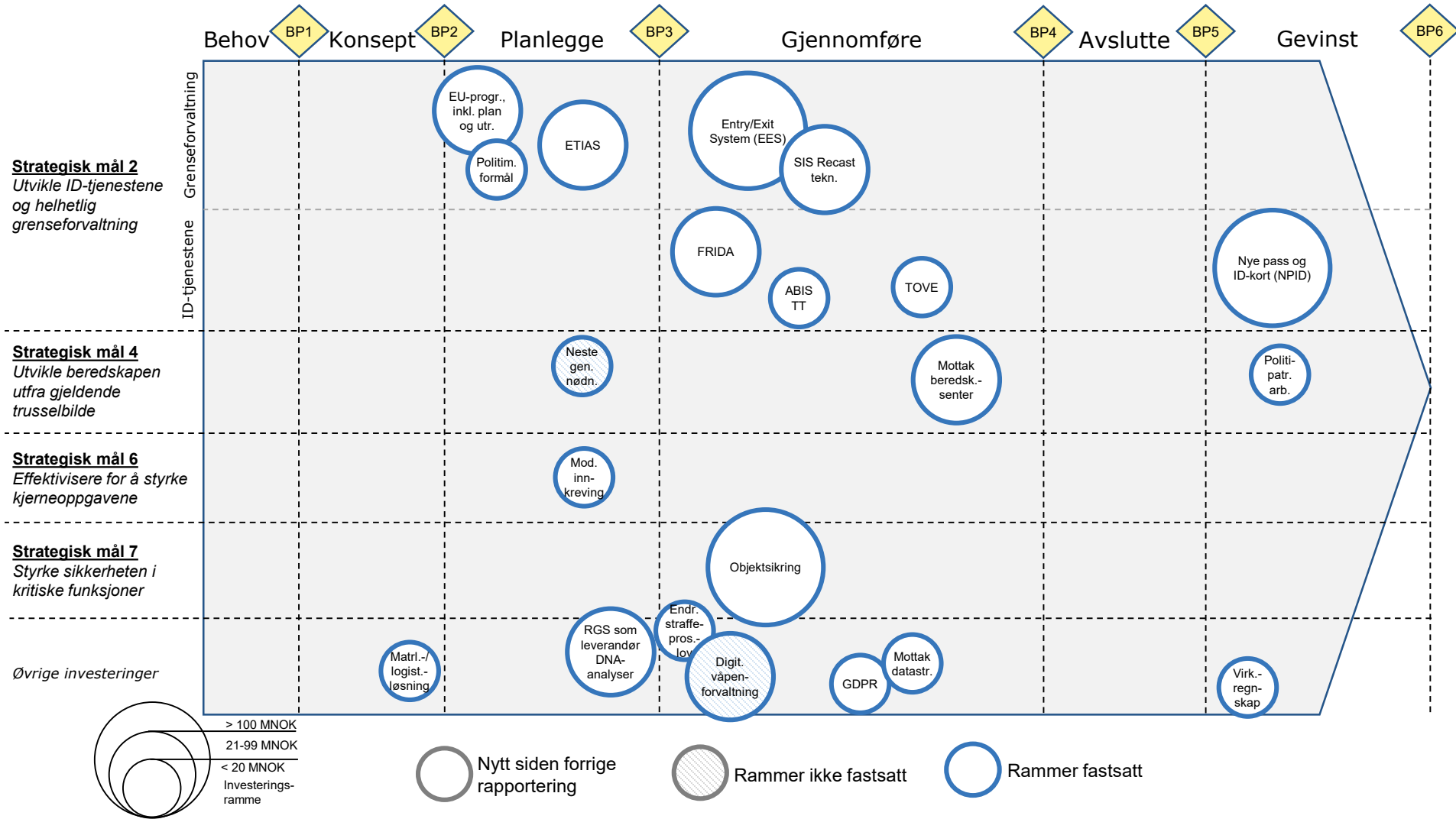
Overordnet har tjenesteleverandørene PIT og PFT levert ressurser som planlagt for å fremstille produkter og tjenester til investeringene i porteføljen. PIT rapporterer at de fleste strategiske tiltak savner bemanning av rollen *produkteier* fra fagforvaltningsapparatet, altså utenfor PIT.

RISIKO

Tydelig styring har de siste to årene redusert risikoen i porteføljen gjennom 2020. Restrisiko er derimot fremdeles høy, og det er flere tunge investeringer på vei inn i porteføljen. Stor grad av eksterne avhengigheter er en viktig risikodriver. Tydelig styring med tydelige føringer videreføres derfor. Utviklingssystemet er i endring, og det skal dreies fra prosjektorientert utvikling til økt grad av produktorientert utvikling. Dette er en risiko så lenge endringen pågår. Det er etablert en felles arbeidsgruppe mellom POD og PIT i arbeidet med å justere styringssystemet til å støtte produktorientert utvikling.

Vurdering pr. august 2021 (1 av 2)

Initiativ	Fase	Status*			Sluttdato			Totalramme i mill. kr.			Kommentar
		F	O	Ø	Gjeldende	Forrige	Opprinnelig	Gjeldende	Forrige	Opprinnelig	
GRENSEFORVALTNING											
Program EU-informasjonssystemer	-				2021-12	2021-12	2021-12	23,9	23,9	23,9	Inkl. plan/utredninger. Programeier er gitt fullmakt til å omfordele investeringsmidler innenfor programmet.
Entry/Exit System (EES)	Gjennomf.				2023-07	2022-12	2022-09	193,0	193,0	183,4	Trolig relativt høyt mindreforbruk i 2021. Skyldes eksterne forhold (EU).
European Travel and Authorisation System (ETIAS)	Planlegge				2023-12	2023-02	2022-12	52,8	52,8	81,4	
Tilgang for politimessige formål	Planlegge				2023-01	2023-01	2023-01	18,1	18,1	18,1	
SIS Recast	Gjennomf.				2022-03	2022-03	2022-06	40,8	40,8	50,0	Fremdriften har over tid vært noe lavere enn forventet. Skyldes eksterne forhold (EU).
ID-TJENESTENE											
ABIS tilpasninger og tjenester (ATT)	Gjennomf.				2021-12	2021-12	2021-12	8,9	8,9	8,9	
Nye pass- og ID-kort (NPID)	Gevinst	Avsluttet			2021-04	2021-04	2016-12	523,3	523,3	217,4	
Fremtidens ID-applikasjon (FRIDA)	Gjennomf.				2023-02	2023-02	2023-02	110,4	110,4	110,4	Stort mindreforbruk. Er derfor behov for å justere ned styringsramme.
Taps- og verifikasjonstj. (TOVE)	Gjennomf.				2022-04	2021-04	2020-09	34,4	19,4	34,0	

Vurdering pr. august 2021 (2 av 2)

Initiativ	Fase	Status*			Slutt dato			Totalramme i mill. kr.			Kommentar
		F	O	Ø	Gjeldende	Forrige	Opprinnelig	Gjeldende	Forrige	Opprinnelig	
BEREDSKAP											
Mottak nasjonalt beredskapssenter	Gjennomf.				2021-12	2021-12	2021-12	35,9	35,9	31,8	Behov for forlengelse ut i 2022. Sak om dette behandles i neste porteføljestyremøte.
Politipatruljens arbeidsplass	Gevinst	Avsluttet			2021-01	2021-01	2020-12	13,7	13,7	20,0	
Neste generasjon nødnett	-	Rammer ikke fastsatt			-	-	-	-	-	-	
EFFEKTIVISERING											
Forprosjekt modernisering innkreving	Planlegge				2021-12	2021-12	2021-12	4,0	4,0	4,0	Vil gå over i et mottaksprosjekt i 2022. Finansiering av dette ivaretas av Skatteetatens satsingsforslag.
SIKKERHET											
Objektsikring	Gjennomf.				2023-12	2023-12	2023-12	288,9	288,9	329,0	Noe forhøyet risiko, jf. eget punkt i T2-rapport.
ØVRIGE INVESTERINGER											
Mottak nye datasentre 1.1	Gjennomf.				2021-10	2021-10	2020-11	10,9	10,9	10,9	
Prosjekt virksomhetsregnskap	Gevinst	Avsluttet			2021-06	2021-06	2021-06	15,4	15,4	10,8	
Innføring av GDPR i politiet	Gjennomf.				2021-06	2021-06	2020-07	32,8	32,8	15,7	Høyt mindreforbruk; forsinkelse; Schrems II-problematikk påvirker leveranse av innsynsløsning.
Tilretteleggelse for RGS som leverandør av DNA-analyser	Planlegge				2023-høst	2022-12	2022-12	30,5	29,3	29,3	Justert for å ta hensyn til forhold hos samarbeidende etater (senere oppstart av gjennomføring). Prognose tilsier 12 % mindreforbruk i 2021.
Endret straffeprosesslov	Gjennomf.				2022-07	-	2022-07	12,1	11,9	11,9	Prognose tilsier 16 % mindreforbruk i 2021.
Digitalisering våpenforvaltning	Planlegge				-	-	-	15,9	-	-	Digital søknad er lansert i perioden (første fase), men rammer ikke fastsatt for resterende digitaliseringsløp. Tildeling 15,9 mill. kroner gjelder kun 2021.
Nasjonal materiell-/logistikk-løsning	Konsept				2021-12	2021-08	2021-08	3,6	1,5	1,5	Tid- og kostnadsrammer kun for konseptfase.

Økonomi

Tall i mill. kr.	Hittil i år (T2)			Hele året			
	Regnskap	Budsjett	Avvik (budsjett- regnskap)	Prognose	Budsjett	Avvik (budsjett- prognose)	Avvik i % (budsjett- prognose)
Rammemidler	95,5	101,0	5,5	154,7	195,1	40,4	21 %
Øremerkede midler	53,4	22,2	-31,2	135,2	139,3	4,1	3 %
ISF midler	21,5	39,2	17,7	86,4	110,7	24,3	22 %
Totalt tildelt budsjett	170,4	162,4	-8,0	376,3	445,1	68,8	15 %
Ufordelte midler *					312,4	312,4	
Totale utviklingsmidler				376,3	757,5	381,2	50 %

*) Oversikt over ufordelte midler følger på neste foil

Kommentar

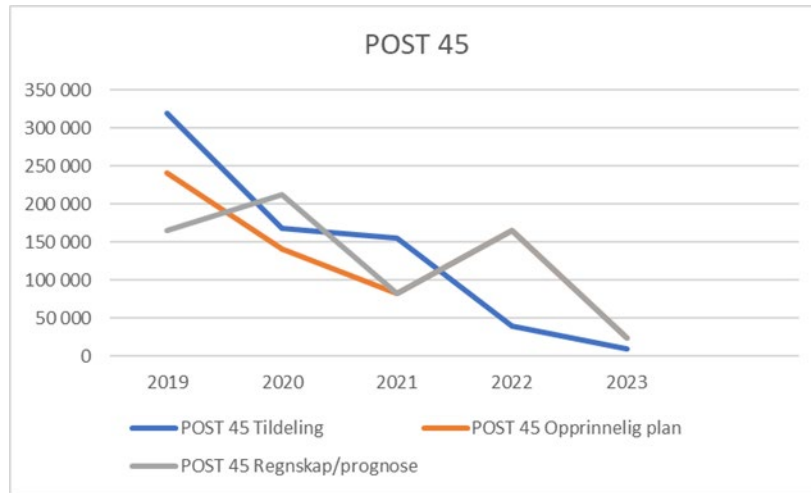
- Årsprognosen ved T2 viser et samlet mindreforbruk mot budsjetterte midler på 68,8 mill. kroner.
- Av dette er 40,4 mill. kroner frie rammemidler på post 01 og knytter seg hovedsakelig til de to prosjektene: *fremtidens ID-applikasjon (FRIDA)* som har hatt lavere ressurspådrag i perioden, noe lavere fremdrift, og løst utviklingsoppgaver i teamet uten budsjetterte PIT-ressurser. Prosjekt *Innføring GDPR* melder om underforbruk på systemutvikling grunnet usikkerheter som følge av Schrems II, som fører til forsinkelser.
- Mindreforbruket på post 01 - ramme midler, og de ufordelte midlene på posten, omdisponeres til etatens driftsbudsjett.

Økonomi – oversikt over ufordelte midler

Ufordelte midler Post 01	Hele året			
Tall i TNOK	Prognose	Tilgjengelige midler*	Avvik	%-vis avvik
Rammemidler som ikke er planlagt benyttet i 2021		11 300	11 300	-100 %
Øremerkede midler som ikke er planlagt benyttet i 2021	-	129 453	129 453	-100 %
Drift Heimdall (API/PNR)	-	6 100	6 100	
Tildelt 2019 - 2021	-	61 000	61 000	
Politipatruljens personkontroll (utvikling- og driftsmidler). Tildelt 2017-2021	-	32 600	32 600	
Nasjonale ID-kort utenlandske borgere (utvikling- og driftsmidler). Tildelt 2019-2021	-	18 053	18 053	
Taps- og verifikasjonstjeneste (utvikling- og driftsmidler). Tildelt 2019-2021	-	11 700	11 700	
Anskaffelse av Helikopter	-	140 753	140 753	-100 %
Totalt ikke benyttede midler i 2021	-	140 753	140 753	-100 %

*Dette inkluderer både friske midler i 2021 og overføringen fra 2020 til 2021.

Kommentar

- Post 01 har ufordelte midler tilsvarende 140,7 mill. kroner i 2021. Dette inkluderer akkumulerte øremerkede midler tilsvarende 129,4 mill. kroner.
 - API/PNR – her er PNR besluttet overført til PST og resterende midler overføres i 2022
 - Politipatruljens personkontroll – plan for tiltaket behandles i T2-møtet og ev. restbevilgning vurderes omdisponert til EU-programmets udekkede behov.
 - Nasjonale ID-kort utenlandske borgere – tiltaket er utredet og foreslått gjennomført. Avventer tbn fra JD etter områdegjennomgangen.
 - Taps- og verifikasjonstjensten – fase 2 vil benytte de resterende investeringsmidlene (5 mill. kroner) i 2022. Full drift av tjenesten fom 2022 gir en rest på 13 mill. kroner i akkumulerte driftsmidler. Midlene vurderes omdisponert til EU-programmets udekkede behov.
 - Anskaffelse av helikopter – gjenstående grunnet valutasvingninger, mulig behov ved slutfaktura
- Post 45 har et mindreforbruk på 171,7 mill. kroner i 2021. Dette skyldes forsinkelser i prosjektene EES/ETIAS og Objektsikring som medfører forskyvninger i kostnader. Mindreforbruket er planlagt benyttet i 2022

Vurdering av ressurssituasjonen i T2-2021 og fremover

Overordnet har tjenesteleverandørene PIT og PFT levert ressurser som planlagt for å fremstille produkter og tjenester til investeringene i porteføljen.

PIT rapporterer også i T2 at de fleste strategiske tiltak savner bemanning av rollen *produkteier* fra fagforvaltningsapparatet, altså utenfor PIT.

Porteføljens risiko

1) Porteføljen dekker de strategiske behovene

Porteføljen representerer samlet sett den mest optimale bruken av begrensede ressurser som bidrar til strategisk måloppnåelse

2) Porteføljen er gjennomførbar

Porteføljen leveres innenfor tid og kost med akseptabel risiko

3) Porteføljens leveranser innføres i etaten

Virksomheten kan nyttiggjøre seg porteføljens leveranser og evner å absorbere endring

4) Porteføljens gevinster realiseres

Forventede strategiske, økonomiske eller kvalitative gevinster realiseres og optimeres

Kommentar: 1-4 viser porteføljens overordnede mål. Tabellen under viser de viktigste driverne for trusler mot måloppnåelse.

Risikodriver	Beskrivelse
Omfang	De siste årene er porteføljens risiko suksessivt redusert gjennom å unngå å initiere nye investeringer ut over det som er nødvendig. Restrisiko er derimot fremdeles høy, og det er flere tunge investeringer på vei inn i porteføljen. Flere av disse er svært omfattende, særlig nye satsinger innen grensekontrollforvaltning, nødnett og innkreving. Det bør utvises forsiktighet slik at porteføljens risiko ikke øker i for sterk grad.
Eksterne avhengigheter	Porteføljen inneholder flere tunge investeringer med sterke eksterne avhengigheter, både i sektor, mellom sektorer og mellom land. Dette gjelder både pågående investeringer og forventede nye, og påvirker porteføljens totale kompleksitet negativt. Erfaringsmessig er dette krevende med tanke på styring og koordinering, og er en driver for økt tidsforløp og kostnad.
Omlegging til produktorientert IKT-utvikling	Produktorientert IKT-utvikling er uprøvd for politiet. En omlegging til dette vil være krevende både med tanke på modenhet, kompetanse, kapasitet og organisering. Kapasitetsutfordringer er en potensiell kostnadsdriver. Produktiviteten kan falle midlertidig i starten av en slik omlegging. Det er etablert en felles arbeidsgruppe mellom POD og PIT i arbeidet med å justere styringssystemet i henhold til denne omleggingen.

Flerårig budsjettbehov for besluttet strategisk utviklingsportefølje

Besluttet utviklingsportefølje etter PFSM T1-2021 (Tall i mill. kr.)	Fase	Total styrings- ramme	Finansieringskilde	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
Grensekontroll								
Program EU-informasjonssystemer (EU-IS)	Planlegging	23,9	Ramme/Øremerket	23,0	0,9			
Entry/Exit System (EES)	Gjennomføring	193,0	Øremerket/ISF	81,1	58,6	7,4		
European Travel and Authorisation System (ETIAS)	Planlegging	52,8	Øremerket/ISF	14,0	21,5	15,9		
Tilgang for politimessige formål	Planlegging	18,1	Øremerket	7,1	10,1	0,8		
SIS Recast - teknisk implementering	Gjennomføring	40,8	Ramme/ISF	26,7	4,5			
ID-forvaltning								
Nye pass og ID-kort (NPID)	Gevinst	523,3	Øremerket/ramme	31,3				
ABIS tilpasninger og tjenester (ATT)	Gjennomføring	8,9	Ramme	8,9				
Fremtidens ID-applikasjon (FRIDA)	Gjennomføring	110,4	Ramme	52,2	56,4	1,8		
Taps- og verifikasjonstjeneste (TOVE)	Gjennomføring	34,5	Øremerket	16,5	5,0			
Objektsikring, IKT-sikkerhet og beredskap								
Objektsikring	Gjennomføring	288,9	Øremerket	65,8	74,9			
Mottak nye datasentre 1.1	Gjennomføring	10,9	Øremerket	2,3				
Mottak nasjonalt beredskapssenter	Gjennomføring	35,9	Ramme	4,6				
Neste generasjon nødnett	Planlegging	Uavklart	Ramme	Uavklart	Uavklart			
Sivil rettspleie								
Forprosjekt modernisering innkreving	Planlegging	Uavklart	Ramme	4,0	Uavklart			
Øvrige tiltak og forpliktelser fra departementet								
Prosjekt virksomhetsregnskap	Gevinst	15,4	Ramme	4,3				
Innføring av GDPR i politiet	Gjennomføring	32,8	Ramme	14,3				
Tilretteleggelse for RGS som leverandør for DNA-analy	Planlegging	30,5	Ramme	4,7	16,7	6,7		
Politipatruljens arbeid og arbeidsplass	Gevinst	13,7	Ramme	1,1				
Digitalisering våpenforvaltning	Gjennomføring	Uavklart	Ramme	15,9	Uavklart	Uavklart		
Endret straffeprosesslov	Gjennomføring	Uavklart	Ramme	9,0	3,1			
Nasjonal materiell- og logistikk løsning	Konsept	Uavklart	Ramme	3,6				
Restfaktura avsluttede tiltak				54,7				
Totalt		1 433,8		445,1	251,7	32,6	0,0	0,0

MERK! Dette er prosjektenes budsjetter som ble vedtatt den 15.6.2021, oppdatert med justeringer innenfor EU-programmet iht. Programeiers fullmakt.

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

Vedlegget viser status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen.

Forvaltningsrevisjon:
Status:
Ansvarlig avdeling:

Informasjonssikkerhet Dok.1 sak
under oppfølging
Beredskapsavdelingen / Sikkerhetsseksjonen

- Referanser til merknaden fra Riksrevisjonen:
1. Merknad i Dokument 1 (2009-2010) side 126-127

2. Innst.104 S (2009-2010) side 30

3. Dokument 1 (2010-2011) side 159-160

4. Innst. 138 S (2012-2013) side 31

5. Dokument 1 (2012-2013) side 112-116

6. Innst. 233 S side 23

7. Dokument 1 (2013-2014) s.69

8. Innst. 123 S side 21-22

Kort beskrivelse av merknaden fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status på framdrift og eventuelt avvik	Status T2	Plan	Status T1 2021	Status T3 2020
17. Styringssystem for informasjonssikkerhet.	17. Arbeid er igangsatt og plan er utarbeidet. Dette er et omfattende arbeid som involverer hele virksomheten til politiet. Arbeidet må tilpasses andre pågående og oppdukkende forhold som linjen skal håndtere. Et styringssystem inneholder elementer med kontinuerlig forbedring og vil aldri bli "ferdig", men et grunnlag for å kunne arbeide med kontinuerlig forbedring bør kunne være på plass de nærmeste årene. Styringssystemet legger til rette for kontinuerlig arbeid med informasjonssikkerhet. Oppdatering av styrende dokumenter er under arbeid og vil bli etablert og implementert forløpende gjennom 2019. Leder av sikkerhetsorganisasjoner er utpekt i alle enheter og det er etablert en møtearena for kompetanseheving og kunnskapsdeling for sikkerhetsledere på tvers i etaten.Frist T3-2019	Dette er etablert, distribuert og gjeldende instruksverk for hele etaten. Følgende etatsinstrukser for sikkerhet understøtter Policy for sikkerhet i politiet: • Ledelsessystem for sikkerhet • Sikkerhetsorganisering, roller og ansvar • Personellsikkerhet • IKT-sikkerhet • Fysisk sikring av politiets verdier • Risikostyring av sikkerhet • Verdivurdering og klassifisering av informasjon • Dokumentsikkerhet Det rapporteres og kontrolleres på etterlevelse av dette ledelsessystemet, i tillegg til å være grunnlag for den årlige ledelsens gjennomgang for sikkerhetsarbeidet ved politiets enheter.	Utkvittert	T3 2019 T3 2020 T1 2021	Delvis utkvittert	Delvis utkvittert

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

Vedlegget viser status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen.

Forvaltningsrevisjon:

Status:

Ansvarlig avdeling:

IKT-forvaltning Dok.1 sak

under oppfølging

Punkt 2,3 og 4 Beredskapsavdelingen / Sikkerhetsseksjonen,
punkt 10: Virksomhetsutviklingsavdelingen

Referanser til merknaden fra Riksrevisjonen:

1. Dokument 1 (2006-2007) side 99

2. Dokument 1 (2008-2009) side 142

3. Innst. S 120 side 55

4. Dokument 1 (2009-2010) side 127/128

5. Innst. S 104 S side 30

6. Dokument 1 (2013-2014) side 69

7. Innst. 123 S (2013-2014) side 21-22

Kort beskrivelse av merknaden fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status på framdrift og eventuelt avvik	Status T2 2021	Plan	Status T1 2021	Status T3 2020
10. Mangler i IKT-forvaltningen i straffesakskjeden, manglende styring av IKT-arbeidet i politiet.	10. Politidirektoratet har etablert nytt styringssystem for IKT i politiet. Styringssystemet er p.t. implementert for hele organisasjonen med unntak av særorganene som operasjonaliseres gjennom HSO (Helhetlig Styring og Organisering) fase II. Porteføljestyret i POD har besluttet å utsette oppstart av HSO fase II fra T3-2017 til T3-2018. Ny frist: T3 2019 (denne avhenger av beslutning om oppstart HSO II)	Punktet om HSO 2 argumenteres fjernet som følger av at ny IKT styringsmodell er vedtatt med virkning fra 1.5.2021. Politiets IKT-tjenester har fått ny instruks som gir dem utvidet myndighet og ansvar, bl.a. for IKT-sikkerhet. Å aksle området knyttet til styring og kontroll av alle teknologimiljø i etaten, vil ta tid og kreve både ressurser og investeringer. Virkningen av implementeringen følges fremover.	Som T1/2021	Avventer	Delvis utkvittert	Ikke utkvittert

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

Vedlegget viser status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen.

Forvaltningsrevisjon: Behandling av beslag i straffesaker i Politiet. Etterlevelserevisjon
 Status: Under oppfølging
 Ansvarlig avdeling: Politifag/ straffesaksseksjonen, Styringsavdelingen
 Referanser til merknaden fra Riksrevisjonen: 1. Rapport sendt til POD 28.04.17
 2. Dokument 1 (2017-2018) s.49

Kort beskrivelse av merknaden fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status	Status T2 2021	Plan	Status T1 2021	Status T3 2021
1.1. Ulike rutiner i politidistriktene for oppbevaring av beslagsjournal	Arbeid har blitt igangsatt for å gjennomgå hele prosessen for håndtering av beslag, inkludert instruksverk. Nye tiltak knyttet til hvert punkt rapporteres så fort de har blitt definert gjennom det arbeidet som nå utføres. Jf. "Status på fremdrift og eventuelle avvik".	Nye lokale instruksverk er fra 2019 på plass i alle distrikter. Det arbeides med underliggende praktiske rutiner. Utkvittert (T1 2019)	Som T1/2021		Utkvittert	Utkvittert
		Det videre arbeidet med praktiske rutiner under instruksverket skal sikre en gjennomgående etterlevelse og etablering av bestep praksis som vil avlaste kontrollfunksjonene som i dag sikrer dette.	Som T1/2021	31.12.2021	I arbeid	I arbeid
1.2. Stort omfang av lagerposisjonsfeil (spesielt Oslo PD)	Jf. pkt. 1.1	Distriktene rapporterer små avvik som fortløpende håndteres / Oslos beslagssenter vil være i drift ved utgangen av 2021. Medarbeidere til senteret er ansatt.	Som T1/2021	Frist for Oslo sommer 2021.	Oslo gjenstår	I arbeid /For Oslo noe forsinkelse
1.5. Beslutning om utkvittering av beslag ikke tatt av påtalemyndighetene	Jf. pkt. 1.1	Tilsyn utført av POD i fire distrikter viser at dette fortsatt er en utfordring. Påtalemyndighetens rolle har hatt forus i OÅO i 2019 og var fokus i arbeidet med praktiske rutiner på beslagsområdet i 2020. Punktet er tydeliggjort i rapporteringspunkt beslag i PSV for 2021.	Som T1/2021	31.12.2021	I arbeid	I arbeid
1.6. Mangelfull dokumentasjon om destruksjon av beslag	Jf. pkt. 1.1	Prosedyrer for destruksjon av beslag er beskrevet i de lokale instruksene. Det videre arbeidet med praktiske rutiner knyttet til instruksverket skal bidra til å lukke avvik her.	Som T1/2021	31.12.2021	I arbeid	I arbeid

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

Vedlegget viser status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen.

Forvaltningsrevisjon:
Status:
Ansvarlig avdeling:
Referanser til merknaden fra Riksrevisjonen:

Politiets behandling av våpensaker. Etterlevelsesrevisjon
Under oppfølging
Politifag /Juridisk forvaltningsseksjon
1. Rapport sendt til POD 15.06.18

Kort beskrivelse av merknaden fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status på framdrift og eventuelt avvik	Status T2 2021	Plan	Status T1 2021	Status T3 2020
1. Politidirektoratets styring og kontroll av politidistriktenes arbeid på våpenområdet er mangelfull 2. Politidistriktene har ulike rutiner for dokumentasjon av gjennomførte kontroller og oppbevaring av dokumentasjon i forbindelse med saksbehandling av søknader	1. Politidirektoratet har iverksatt et omfattende forbedringsarbeid knyttet til etablering av bedre styring og kontroll av våpenområdet. Tiltaksplanen av 29.5.2018 inneholder en rekke tiltak for å oppnå standardiserte rutiner og praksis i politidistriktene. Det er også etablert nye styringssignaler overfor politidistriktene, herunder hvordan de skal prioritere. Oppfølging fra direktoratets side vil bli styrket når organiseringen i de nye politidistriktene har satt seg. Mer detaljert info om hvilke tiltak som er iverksatt redegjøres for under punktene 2-5. 2. Rutine for arkivering, herunder hvordan dokumentasjon skal oppbevares er under	Nye mål.-rapporterings- og resultatkrav forventses ferdigstilt innen utgangen av 2021.Nytt våpenrundskriv planlegges ferdigstilt våren 2022.	Pågående	31.12.2021	Pågående	Pågående
3. Politidistriktene følger ikke godt nok opp våpeninnehavere og forhandlere gjennom kontroller og vurderinger for tilbakekall av våpenkort og bevillinger	3. Politidirektoratet har gitt føringer til politidistriktene om å prioritere kontroller av våpenforhandlere og samlere. Det utarbeides en felles rutine for våpen i dødsbo, og det er etablert månedlig oppfølging med klare føringer om at antallet dødsbo skal ned. Rutine for håndtering av duplikate våpenkort i politidistriktene er etablert med ferdigstillingsfrist innen utgangen av 2018.	POD har utarbeidet skjermaer og maler for kontroll hos næringsdrivende, skytterlag, samlere og private. Disse gjør det enklere å gjennomføre kontrollvirksomhet, samt at kontrollene blir mer like i de ulike distriktene. Direktoratet vil fortsette med å understreke viktigheten av kontroller, samt sette måltall for neste år. Fremtidig krav vil også innbefatte de lovpålagte femårskontrollene.	Pågående	01.09.2021	Pågående	Ikke utkvittert
5. Politidistriktene arbeider ikke systematisk nok for å sikre personopplysningene i nasjonalt våpenregister, og registeret har ikke en kvalitet som sikrer oppdatert og korrekt informasjon og benyttes i liten grad til det forebyggende arbeidet	5. Det er foretatt opprydning av brukertilganger i Nasjonalt våpenregister. Ny veileder for nasjonalt våpenregister versjon 1.0 av 28.05.2018 inneholder rutiner for arbeidsprosessene som foretas i registeret i henhold til kvalitetskrav. I tillegg pågår det kontinuerlig arbeid med opprydning av data i Nasjonalt våpenregister, samt oppfølging av våpen i dødsbo og duplikate våpenkort. Arbeidet med å redusere antall våpenkort i dødsbo pågår og antallet er redusert med ca. 13000 siden desember 2018.	Registeret flyttes til Brønnøysund. Som en del av digital våpenforvaltning planlegges det å lage Min side for brukerne, hvor de selv kan gå inn å sjekke om det som er registrert på dem og deres våpen er korrekt.	Pågående	31.12.2022	Pågående	Ikke utkvittert

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

Vedlegget viser status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen.

Forvaltningsrevisjon:	Biometriske pass Dok. 1 sak
Status:	Under oppfølging
Ansvarlig avdeling: Politifag	
	1. Brev av 06.10.14, 12.02.15, 15.04.15, fra Riksrevisjonen
	2. Brev av 30.06.15 fra JD
	3. Rapport av 14.04. fra Riksrevisjonen
	4. Dokument 1 (2015-2016)
Referanser til merknaden fra Riksrevisjonen:	5. Innst. 169 S (2015–2016), s.2-3, s.12
	6. Dokument 1 (2016-2017) s.51
	7. Prop 1S (2016-2017) s.134
	8. Inns. 144S (2016-2017) s.11
	9. Dokument 1 (2017-2018) s.48

Merknad fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status	Status T2 2021	Plan - endret	Status T1 2021	Status T3 2020
Mangelfull tilgangskontroll til saksbehandlings-systemet for søknadsbehandling og utstedelse av pass	System for tilsyn	Oppdragsplan for revisjon og mandat for revisjon for interntilsyn i POD er utarbeidet. Lokale rutiner utarbeidet i distriktene. Rutinene er implementert. Et kontrollregister for aktiviteter i pass og ID-kortprosessen vurderes utarbeidet. Økt systemstøtte for sporbarhet og mulighet for etterkontroll vil videreutvikles over tid.	Delvis utkvittert	2021/2022	Delvis	Delvis
Svak sikring av passdatabasen (passregisteret)	Videreutvikling av system for Pass og ID	Oppdatert instruks for passregisteret og ny instruks for tilgangsstyring i nye pass- og ID-systemene er på plass, samt rutiner og veiledere for saksbehandlere. Instruksen for passregisteret er under revisjon og vil også omfatte ID-kortregisteret. Krav om sikkerhetsklarering og autorisasjon av teknisk databasepersonell er ivaretatt. Videre arbeid handler primært om forbedret tilgangskontroll og vil bli fulgt opp i 2021/2022.	Delvis utkvittert.	2021/2022	Delvis	Delvis
Mangelfull sikring av kvalitet i passregisteret	Vask skal gjennomføres i løpet av 2018	Den automatiserte datavasken er ferdig. Treff fra den automatiserte delen av dedupliseringen gjennomgås manuelt av personell på Kripos. Dette arbeidet er tidkrevende og vil pågå parallelt med produksjon av pass og nasjonale ID-kort i 2021. Deretter vil sakene fortløpende følges opp i politidistriktene før det kan beslutes endring/sletting i passregisteret.	Ikke utkvittert.	2021	Delvis	Delvis
Ingen operasjonalisering av overordnede dokumenter for passområdet knyttet til informasjonssikkerhet i politiet	Styringsrammeverk (Policy og instrukser) for pass- og ID-området	Policy og instrukser er godkjent og implementert i POD, PD, PIT, PFT og UD. Arbeidet med implementering i UDI er i prosess. Ekstern aktør/Thales er besluttet utsatt til 2021.	Delvis utkvittert	2021	Delvis	Delvis
Identitetskontrollen ivaretas ikke på en enhetlig og betryggende måte. Identitetsdokumenters ekthet og gyldighet kontrolleres i liten grad. Ansatte Viktige vurderinger og kontroller er lite sporbare. Det sikres ikke sporbarhet av det som er gjennomført av identitetskontroll, det som er gjort for å bekrefte ektheten til ID-dokumenter og det som er gjennomført av vurderinger av mulige passhindringsgrunner ved innvilgede søknader. En saksbehandler kan alene utstede pass uten etterkontroll/arbeidsdeling. Innebygde kontroller fungerer ikke som kontroller siden de kan overstyres	Utplassere dokumentlesere	Dokumentlesere er utplassert i politiet i 2020. Utenriksstasjoner med passmyndighet har en standalone-løsning for dokumentkontroll.	utkvittert	2020/2021	Delvis	Delvis
	Videreutvikling av saksbehandlingssystem (sikring av fremlagt dokumentasjon, og vurdering av mulige passhindringsgrunner ved innvilgelse)	Videreutvikling av Passweb vil sikre sporbarhet for hvilke kontroller som er utført av fremlagte dokumenter og mulighet for etterkontroll av vedtak fra 2021	Ikke utkvittert	2021/2022	Ikke utkvittert	Ikke utkvittert

Status på oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen

	Riksrevisjonens undersøkelse av politiets innsats mot kriminalitet ved bruk av IKT Dokument 3:5 (2020–2021)		
Forvaltningsrevisjon	Oppfølging igangsatt		
Status:	PFA		
Ansvarlig avdeling:	1. Rapport fra Riksrevisjonen i 2.2.2021		
Referanser til merknadene til Riksrevisjonen:	2. JD/pressemelding ifm rapporten 2.2.2021	https://www.riksrevisjonen.no/globalassets/rapporter/no-2020-2021/politiets-innsats-mot-kriminalitet-ved-bruk-av-ikt.pdf	
	3. Stortingets innstilling - Innst. 360 S (2020-2021) ifm rapporten 27.4.2021	https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/oppfolging-av-politiets-arbeid-mot-ikt-kriminalitet/id2831000/	
	4. Innspill fra Kripos til POD	https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=83247	
	5. Bestilling fra JD og svar fra POD om rapporten	websak 19/29312-17	
		websak 19/29312 - 14 og 19/29312-15	

Merknad fra Riksrevisjonen	Tiltak	Status	Status T2 2021
Tydeliggjøre rutiner og ansvar for etterforskning av IKT-kriminalitet	Det arbeides med grensesnitt Kripos/NC3 og politidistriktene.	Pågår	Pågår
Bedre kapasiteten innenfor etterforskning av IKT-kriminalitet og sikring av elektroniske spor	Arbeidet er foreløpig ikke påbegynt.	Ikke igangsatt	
Styrke den nasjonale samordningen av etterforskningen av IKT-kriminalitet mellom involverte politidistrikt og særorgan	Det arbeides med grensesnitt Kripos/NC3 og politidistriktene.	Pågår	Kripos er tildelt 40 mill. kr i 2021 til styrking av arbeidet med å fortsette etablering, videreutvikle og øke kapasitet ved Nasjonalt cyberkrimsenter (NC3).
Styrke kunnskapsgrunnlaget om IKT-kriminalitet og framtidige utfordringer	Kunnskapsgrunnlaget utvikles gjennom politiets trusselvurdering, temarapporter ved behov om cyberkriminalitet og kunnskapssamarbeid med ulike aktører.	Pågår	Etableringen av et nasjonalt etterretningsproduksjonsansvar i Kripos skal bidra til å styrke kunnskapsgrunnlaget om cyber/-IKT kriminalitet og fremtidige utfordringer, her er NC3 en vesentlig bidragsyter. IKT kriminalitet er omhandlet i det nasjonale strategiske etterretningsproduktet Politiets trusselvurdering. NC3 bidrar til å produsere trusselvurderinger og samtidig planlegge for og gjennomføre kunnskapsbaserte prioriteringer og tiltak.
Styrke etterforskningskompetansen innenfor IKT-kriminalitet for i større grad å kunne forebygge, avdekke og etterforske alvorlig kriminalitet på dette området	Utvikling av Kripos/NC3 og funksjonen Digitalt politiarbeid i politidistriktene er sentrale i kompetansebyggingen på feltet. Fagnettverk og fagutviklingsapparat er eksempler på gode læringsarenaer for løpende kompetanseutvikling. Politiets Kompetanse- og kunnskapsstrategi har punkter med relevans for denne anbefalingen.	Pågår	Aktuelle kompetansehevende tiltak er under vurdering.
Samordne innkjøp og administrasjon av programvare og utstyr som brukes av enheter for digitalt politiarbeid og særorgan	Kripos/NC3 har fått ansvar for å lage oversikt over godkjente digitale verktøy som ivaretar behovet i distriktene. Dette skal legges til grunn ved innkjøp og avtaleforlengelser, og bidra til å sikre evnen til digitalt politiarbeid.	Pågår	Pågår
Utvikle sentralt lagringsnett slik at det i større grad kan brukes for å analysere innsamlet bevismateriale og støtte etterforskningen	Mediebanken gjør det mulig å lagre filer av lyd, bilde og video i stort sett alle format og utvikling av løsningen bidrar til å styrke etterforskningsarbeidet, for eksempel ved at bruk og lagring av filer på DVD, CD og minnepinne kan reduseres. Mediebanken brukes av de som jobber med straffesaker i politiet og høyere påtalemyndighet.	Pågår	Det er bevilget 1,3 mill. kr til videreutvikling i forvaltning av Mediebanken i 2021, med sikte på løpende utvikling av funksjonalitet. Kripos utarbeider en kartleggingsrapport som beskriver muligheter for videreutvikling av Mediebanken. Budsjetttinnspill for 2022 reflekterer behov i utviklingen (lagringsapplikasjon og utvikling av en straffesaksportal).

Forebyggende strategiske tiltak for å følge opp anbefalinger fra Greco og rapport fra evalueringsutvalget etter Borgarting langmannsretts dom av 19. juni 2020

Nr	Tiltak	Status	Ansvar	Frist
1	Oppdatering av etiske retningslinjer og bevisstgjøring rundt varslingsordningen	Nytt tiltak	HR	31.03.2022
2	Legge til spørsmål om etikk, misligheter og korrupsjon i medarbeiderundersøkelsen	Nytt tiltak	HR	31.03.2021
3	Utarbeide en instruks for systematisk arbeid med etikk, misligheter og antikorrupsjon -Plan for opplæringstiltak (info på Kilden, dreiebøker, ekurs mv.) og kommunikasjon av etiske retningslinjer	Nytt tiltak	HR	31.12.21
4	Etter oppdrag fra POD har Kripos vurdert anbefalingene som omhandler informantbehandling og foreslått tekstlige endringer i normalinstruks. I samråd med Riksadvokatembetet vil POD vurdere oppdatering av normalinstruksen.	Pågående	PFA	01.03.2022
5	Oppdrag til enhetene om arbeidet med etikk og risiko for misligheter og korrupsjon samt utarbeidelse av statistikk	Nytt tiltak	SA	31.12.2021
6	Oppdrag til PHS om utdanningskapasitet, etikk på pensum og legge føringer om forskning på korrupsjon på nordisk nivå	Nytt tiltak	HR	31.12.2021
7	Oppgradering av Synergi Life og opplæring i bruk av Synergi	Pågående	HR	31.12.2021
8	Utarbeide årlig rapport med nøkkeltall vedrørende korrupsjon, misligheter og etikk (inkl læring av saker fra Spesialenheten)	Nytt tiltak	SA	31.03.2023
9	Evalueringsav effekt av tiltakene over	Nytt tiltak	SA	31.12.2022

POLITIET

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep

0030 Oslo

Politidirektoratet

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

21/131473 - 1

30.09.2021

Plan for inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger

1. Bakgrunn

I styringsdialogen mellom Justis- og beredskapsdepartementet og Politidirektoratet for T1 2021 fikk Politidirektoratet følgende oppfølgningspunkt:

POD utarbeider en samlet plan i samarbeid med Riksadvokaten for å styrke arbeidet med inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger, og gjør rede for planlagte og gjennomførte tiltak i neste tertialrapport.

Politidirektoratet har innhentet innspill og status på pågående tiltak fra Økokrim, samt innhentet innspill fra og omforent denne tilbakemelding med Riksadvokatembetet.

2. Plan for inndragning

Politiets hovedstrategi er forebygging. Gjensidig informasjonsdeling mellom politiet og eksterne aktører bidrar til aktørene selv kan forebygge profittmotivert kriminalitet i egen sektor eller virksomhet.

Det foregår imidlertid også en rekke prosjekter og utviklingsarbeid for å forbedre straffesakskjeden innen profittmotivert kriminalitet. Inndragning og fratakelse av utbytte er høyt prioritert fra Politidirektoratet og Riksadvokatembetet.

Blant pågående tiltak, som er relevant for inndragningsarbeidet kan nevnes:

- **Prosjekt Øko**

Berører opp mot 500 tjenestepersoner i norsk politi – ØKOKRIM og politidistriktene funksjoner for etterforskning av økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. Formålet er å bedre politi- og påtalemyndighetens resultatoppgåelse innen økonomisk kriminalitet frem mot 2023. Arbeidet har et tydelig fokus mot hvitvasking og inndragning. Bl.a. er Økokrim i gang med å avholde heldagsseminar om inndragning i

Politidirektoratet

hvert politidistrikt. Dette er gjennomført i Vest pd. og Oslo pd. I løpet av høsten vil tilsvarende foredrag bli avholdt for Øst pd, Agder pd og Finnmark pd. I tillegg er det avholdt tematiske foredrag på "Teams" for flere politidistrikt.

- **Handlingsplan for Økokrims fagforvaltningsansvar**

Økokrim skal i perioden 2020-2023 gjennomføre en handlingsplan med konkrete tiltak for å bedre kvalitet og resultatoppnåelse. Et hovedformål er at ØKOKRIM i større grad skal ta ansvaret for / bidra til den nasjonale resultatoppnåelsen innen økonomisk kriminalitet.

- **Inndragningsspesialister i alle politidistrikt.**

Politidistriktene er pålagt å ha på plass inndragningsspesialister innen 15. november 2021. Inndragningsenheten ved Økokrim vil forestå opplæring og faglig oppfølging av disse. Det vil bli avholdt oppstartsseminar ved Økokrim primo desember 2021.

- **Fagutviklingsapparatet – fagforvalter for finansiell sporsikring, inndragning.**

Økokrim ser behov for å utvikle et tett samarbeid mellom inndragningsspesialistene i politidistriktene og inndragningsenheten i Økokrim. For å nå de nasjonale måltall for inndragning, vil et slikt velfungerende nettverk være et viktig virkemiddel til å få fart på inndragningsarbeidet. I tillegg til å bidra med kompetansehevende tiltak, vil Økokrim kunne gi bistand i enkeltsaker. Dette vil være særlig aktuelt i saker som har forgreninger til utlandet, men også i saker hvor det er snakk om krevende analyser.

Faggruppen har tidligere utarbeidet årlig obligatorisk opplæring med inndragning som tema for etterforskere og etterforskningsledere, for å øke kompetanse og fokus. Sjekkliste for verdisikring i initialfasen av etterforskning vil bli implementert i løpet av høsten 2021.

I tillegg skal faggruppen høsten 2021 foreta revisjon av Politidirektoratets rundskriv 19/2012 - refusjon av utgifter knyttet til oppbevaring av beslag. Videre skal samarbeidet med SI styrkes gjennom revisjon av rutiner for samhandling. Det vil også bli sett på tilgang til relevante registre for de ulike politidistriktene og driftsenhetene, samt at det vil være fokus på mer effektiv kontakt og innhenting av informasjon fra eksterne parter.

- **Nytt studie ved PHS – Inndragning og pengespor.**

Studie for å øke kompetansen og fokus på inndragning og finansiell etterforskning. Studiet er åpent både for politi- og påtalemyndigheten og forvaltningsorganer. Første studieår var 2021.

- **Fagseminar – samling for øko- og miljøseksjonene**

Det er satt en hel dag for å fremme arbeidet med inndragning ved årets fagseminar som avholdes 23.11. – 25.11.21. På seminaret deltar etterforskere og påtalejurister fra politidistriktene, samt at det er deltakelse fra regionale statsadvokatembeter.

- **Videreutvikling av samhandlingen mellom EFE og Inndragningsenheten**

I forbindelse med Økokrims omorganisering, er det opprettet et responscenter. Responscenteret skal sørge for en mer effektiv håndtering av informasjon, noe som bl.a. kan bidra til rask sikring av verdier med henblikk på inndragning.

I tillegg vil det i Økokrims nye organisering være et permanent prosjekt som skal jobbe med inndragning – heretter benevnt som Økokrims inndragningsenhet. Inndragningsenheten skal bl.a. videreutvikle grensesnittet mot EFE og sørge for en bedre oppfølging av meldinger om mistenkelig transaksjoner hvor det er grunnlag for sikring og inndragning av utbytte. Det vil blant annet være fokus på bruken av hjemmelen for frysing av transaksjoner i medhold av hvitvaskingsloven.

Et tettere samarbeid med inndragningsspesialistene i politidistriktene, vil kunne gi mulighet for å øke inndragningssaker som har sitt utspring i frysing av konti etter hvitvaskingsloven. Ved tidlig frysing av midler, dannes grunnlaget for en vellykket inndragning av utbyttet hvor hvor midlene fortsatt er i behold.

- **Samordningsorganet**

Søknader om støtte fra samordningsorganet må fremover også vise tydelig potensiale og mulighet for inndragning av penger/verdier. Inndragning som moment i vurderingen om midler skal tildeles, vil bli tillagt større vekt.

- **Statistikk - måltall for inndragning**

Det pågår et arbeid for å forbedre mulighetene til statistikkuttrekk for å kunne måle sikring av verdier og inndragning. Bl.a. foreslås det å gjøre det mulig å få oversikt over hvor mye som sikres og inndras ved det enkelte politidistrikt, helt ned på driftsenhetsnivå. Det vil også bli muligheter for å trekke ut skadeserstatningstall, eksempelvis der fornærmede er tilkjent erstatning for bedratt beløp.

Det vil gi muligheter til å følge resultatene på inndragningsarbeidet ved det enkelte politidistrikt og gi grunnlag for å iverksette tiltak hvor det er behov. Arbeidet sees også i sammenheng med arbeidet om utvikling av felles struktur for rapportering mellom Politidirektoratet og Riksadvokatembetet (oppdrag 10 i Tildelingsbrevet 2021).

- **Målstyring**

Riksadvokaten vil som foregående år stille tydelige krav til etterforskning og sikring av verdier med sikte på inndragning i mål- og prioriteringsrundskrivet for 2022. Til tross for at kravene har vært understreket i deres direktiver over tid, har de gode resultatene uteblitt. For å oppnå en vesentlig bedring i tallene er det antakelig nødvendig at inndragning omfattes av politidistriktenes mål og rapportering. Det planlegges med å legge fratakelse av utbytte som styringsindikator, som distriktene skal rapportere på fra 2022. Innføring av rapportering forutsetter at ny statistikk er ferdigstilt.

Det er Politidirektoratets og Riksadvokatembetets omforente syn at gjennomføring av de tiltak som her nevnt vil styrke arbeidet med inndragning av utbytte fra kriminelle handlinger.

Med hilsen

Bjørn Eirik Vandvik
Avdelingsdirektør

John-Magnus Brekken Løkenflaen
Leder

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler
Knut-Aleksander Hymer
Politiinspektør